

Talousarvio ja talous- suunnitelma 2020-2022

LISÄÄ KUVA

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan alkusanat	3
Suunnittelun lähtökohdat.....	4
Visio	4
Strategiset tavoitteet.....	4
Strategiasta johdetut talousarviovuoden tavoitteet.....	5
Toimintaympäristö ja talousarvio-oletukset.....	10
Yleinen taloudellinen tilanne	10
Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät.....	12
Kaupungin asukkaat.....	12
Työpaikat ja työllisyys.....	13
Lähtökohdat talousarviovuodelle 2020 ja taloussuunnitelmalle 2021–2022.....	15
Verotulot ja valtionosuudet	15
Lainanotto ja rahoitustarve	18
Loviisan vesiliikelaitos	21
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet.....	21
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT	25
KÄYTTÖTALOUS	34
Demokratiapalvelut.....	35
Kaupunginkansliakeskus.....	38
Perusturvakeskus	57
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	91
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.....	124
Pelastustoimi.....	160
INVESTOINNIT	162
HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	168
LOVIISAN VESILIIKELAITOS.....	175

Kaupunginjohtajan alkusanat

Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2021–2022 taloussuunnitelma ovat olleet haasteellisia laatia. Verotulojen voimakas lasku, johon kaupunki ei ole voinut vaikuttaa, on tehnyt tulojen ja menojen välisen tasapainon saavuttamisen mahdottomaksi. Jonkin ajan kuluttua vaikuttaviin säästötoimenpiteisiin on ryhdytty, ja tulopuolen pitäisi vahvistua suunnittelukauden loppua kohti, mutta siihen asti velkaantumisaste valitettavasti kasvaa.

Aiempien vuosien tapaan talousarvio on laadittu hyvässä ja rakentavassa yhteistyössä keskusten kanssa siitä huolimatta, että tällä kertaa laatimiseen liittyvät päätökset olivat poikkeuksellisen vaikeita ja olosuhteet hankalat. Haluan aivan erityisesti kiittää keskusten taloussuunnittelijoita heidän valtavasta työpanoksestaan.

Luottamushenkilöille on lähete keskustelun lisäksi myös vuoden aikana järjestetty konsultin avainkysitys sekä useita talousiltakouluja.

Talousarvio on laadittu Suomen Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti. Maan sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksista ei voi vielä sanoa mitään varmaa.

Yhtälöstä ei tee yhtään helpompaa se, että samaan aikaan, kun tulot ovat voimakkaasti laskeneet, satumme elämään suurien investointien aikaa. Samaan aikaan olen vakuuttunut siitä, että investointi on tällä hetkellä oikea tapa toimia. Ellemme ota vastuuta aiempina vuosina syntyneestä korjausvelasta, uskalla panostaa tulevaisuuteen ja Loviisan pitkäaikaiseen vetovoimaan sekä huolehdi siitä, että Loviisan asuntomessut suunnitellaan parhaimmalla mahdollisella tavalla, uhkaamme joutua kielteiseen kierteseen.

Ei vain Loviisalla vaan myös koko Suomen kuntasektorilla on edessään suuria haasteita tulevina vuosina. Väestön ikääntyminen luo lisääntymispaineita hoiva- ja hoitopalveluiden menoihin, joita valtio ei valitettavasti ole onnistunut suitsimaan reformein. Lopuksi haluan toistaa itseäni toteamalla, että kaikista tärkein talouskysymys on asukasluvun pysyminen nykyisellä tasolla tai mieluiten sen lisääntyminen. Siksi joka ikisen meistä pitää toimia kotikaupunkimme lähettiläänä, jos haluamme säilyttää palvelutasomme.

Jan D. Oker-Blom

kaupunginjohtaja

Suunnittelun lähtökohdat

Visio

Loviisan on Suomen paras pikkukaupunki. Meillä on aktiivisia ja osallistuvia asukkaita ja yrittäjiä. Meillä on merellistä asumisidylliä, elinvoimaisia kyliä ja luonnonrauhaa. Tarjoamme hyvät palvelut kahdella kielellä sekä vakaan kuntatalouden.

”Loviisa – pieni kaupunki, suuria elämyksiä”

Loviisan kaupungin visio ja kaupunkistrategia rakentuvat yhteiselle arvopohjalle, jonka tärkeät elementit ovat avoimuus, yhdessä tekeminen, luovuus, rohkeus ja joustavuus.

Strategiset tavoitteet

- 1) Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.
- 2) Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.
- 3) Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.
- 4) Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.
- 5) Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestönkehityksen positiivisena.

Strategiasta johdetut talousarviovuoden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet

1. MONIPUOLISTAMME ELINKEINOPOHJAA JA EDISTÄMME YRITTÄJYYTTÄ.

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET (1–4 VUOTTA)	TALOUSARVIOVUODEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	MITTARI / ARVIOINTI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Työpaikkojen määrä kasvaa 200 työpaikkaa valtuustokaudella.	Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyysaste vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.	Työpaikkojen määrä Loviisan kymmenen suurimman työnantajan yrityksissä. Työttömyysaste.	Parannamme etätöiden edellytyksiä. Tuemme hyvän verkon saataavuutta ja markkinoimme sitä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.
			Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Kaikki keskuskeskukset.
			Luomme esivalmisteltujen yritystonttien varantoa siten, että tonttien käyttöönotto nopeutuu.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.
			Panostamme yrittäjämystyönteisyyteen toiminnassamme.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus.
			Koordinoimme kaupungin hankintoja ja edistämme hankintojen toteuttamista siten, että myös pienemmät toimittajat voivat osallistua tarjouskilpailuihin. Seuraamme paikallisen ostamisen osuutta hankinnoissamme.	Kaupunginkanslia-keskus.

2. TARJOAMME KORKEATASOISTA KASVATUSTA JA KOULUTUSTA KAHDELLA KIELELLÄ NIIN KESKUSTASSA KUIN KYLÄKESKUKSISSA.

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET (1–4 VUOTTA)	TALOUSARVIOVUODEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	MITTARI / ARVIOINTI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Lasten ja nuorten (0–16-vuotiaat) määrä kasvaa puoli prosenttia vuodessa (12–15 lasta per vuosi) JA lasten ja nuorten elämäntilannetta vahvistetaan.	Sujuva arki lapsiperheille.	Väestön kehitys eri ikäluokissa.	Päivitämme peruskorjaussuunnitelmat kaupungin kouluille ja päiväkodeille.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.
			Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun ja päiväkotiverkoston kokonaisuudistuksen.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus sekä sivistys- ja hyvinvointikeskus.
			Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Perusturvakeskus sekä sivistys ja hyvinvointikeskus.
			Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä.	Perusturvakeskus.

3. PÄÄTÖKSENTEKO ON IHMISLÄHEISTÄ, YRITYSYSTÄVÄLLISTÄ, OSALLISTAVAA, JOUSTAVAA JA NOPEAA.

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET (1–4 VUOTTA)	TALOUSARVIOVUODEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	MITTARI / ARVIOINTI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Annamme palvelulupauksen kuntalaisille keskeisissä toiminnoissa valtuustokauden aikana.	Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.	Osallistumisen mahdollisuudet (osallistavan budjetoinnin laajuus ja hankkeiden euro määrät). Osallistumistaso. Vaikutusten arviointi.	Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarviointin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Kaikki keskuskeskukset.

		oointiproses- sien määrä (yritysvaiku- tusten, ihmi- siin kohdistu- vien vaikutus- ten ja lapsi- vaikutusten arviointi).	Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauk- sen.	Kaikki keskuskeskukset.
			Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Kaikki keskuskeskukset.
			Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistu- mis- ja vaikuttamismah- dollisuuksia.	Kaikki keskuskeskukset.
			Kehitämme tiedonhallin- taamme vastaamaan uu- sia vaatimuksia.	Kaupunginkanslia- keskus.

4. EDISTÄMME HYVINVOINTIA JA VIIHTYVYYTTÄ SEKÄ MONIPUOLISTA KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATARJONTAA YHTEISÖLLISYYTTÄ PAINOTTAEN.

VALTUUSTO- KAUDEN TA- VOITTEET (1–4 VUOTTA)	TALOUSAR- VIOVUODEN AVAINTA- VOITTEET (1 VUOSI)	MITTARI / ARVIOINTI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Loviisalaiset ovat ylpeitä kau- pungistaan ja heidän turvalli- suudentun- teensa on Itä- Uudenmaan korkein.	Kuninkaal- lista palvelua kuningattaren kaupungissa.	Asiakas- ja asukasky- sely.	Panostamme esteetti- seen ympäristöön.	Elinkeino- ja infra- struktuurikeskus.
			Panostamme yhteistyön lisäämiseen kolmannen sektorin kanssa alueiden kehittämisessä ja hoi- dossa.	Elinkeino- ja infra- struktuurikeskus.
			Laajennamme tietoi- suutta kaupungin kulttuu- rihistoriasta.	Sivistys- ja hyvin- vointikeskus.

			Luomme uusia palvelurakenteita ja- muotoja yhteistyön ja verkostoitumisen kautta.	Perusturvakeskus.
			Paranamme toimintamme laatua.	Perusturvakeskus ja muut keskuskeskukset.
	Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.	Rikostilasto. Turvallisuuskysely. Vapaaehtoisuustyön tilastot (viihtyvyyteen ja turvallisuuteen liittyvät).	Huolehdimme kaupungin omaisuuden suojaamisesta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.
			Vähennämme eriarvoistumista panostamalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Perusturvakeskus.
Loviisa vähentää kasvihuonekaasujen nettopäästöjä.	Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.	Ohjelman tavoitteet on määritelty.	Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Kaikki keskuskeskukset.

5. PIDÄMME TALOUTEMME TASAPAINOSSA JA VÄESTÖKEHITYKSEN POSITIIVISENA.

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEET (1–4 VUOTTA)	TALOUSARVIOVUODEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	MITTARI / ARVIOINTI	KESKUSKOHTAISET TAVOITTEET (1 VUOSI)	VASTUUKESKUS
Asukasmäärä kasvaa Loviisassa 300:lla henkilöllä JA veroprosentti on kilpailukykyinen.	Pysäytämme asukasmäärän vähene- misen ja pyrimme kääntämään sen positiiviseksi.	Tavoite on toteutunut tai ei ole toteutunut. Väestötilasto.	Julkinen liikenne on parempaa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus.
			Panostamme asun- tomessujen toteuttamiseen	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, kaupunginkanslia- keskus sekä kau- punginjohtaja.

	Talous on tasapainossa.	Vuosikate on positiivinen.	Toimintamme on kustannustehokasta.	Kaikki keskuskeskukset.
		Suunnitelma-kauden (3 vuotta) tulos on 0 tai positiivinen.	Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Kaikki keskuskeskukset.
	Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.	GPTW:n trust index nousee lukuun 70 ja Loviisan kaupungista voi käyttää termiä "Great Place to Work". Kaikkien työntekijöiden kanssa käydään kehityskeskustelut vuosittain.	Panostamme hyvinvointiin, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Kaikki keskuskeskukset.

Toimintaympäristö ja talousarvio-oletukset

Yleinen taloudellinen tilanne

Maailmantalouden ennustetaan heikkenevän

Maailmantalouden kasvun ennustetaan olevan hieman hitaampaa 2019 kuin viime vuonna. Talouskasvu laantuu sekä euroalueella että muualla maailmassa ja epävarmuus heikentää yritysten investointihaluja. Kasvun odotetaan hidastuvan asteittain Yhdysvalloissa ja myös Kiinan talouskasvu jatkaa hidastumistaan. Brexit heikentää eniten Iso-Britannian taloutta, mutta sillä voi olla merkittäviäkin vaikutuksia osalle Euroopan maista. Maailmankaupan vuosikasvu oli joulukuussa 2018 negatiivinen.

Vuosi sitten alkanutta Yhdysvaltojen ja Kiinan välistä kauppakiistaa ei ole vielä saatu ratkaisua jatkuvista neuvotteluista huolimatta. Dollarilla on määräävä asema ja se saa muut maat seuraamaan Yhdysvaltojen taloudellisen ja poliittisen kehityksen muutoksia sekä luo maailmalaajuisia riskejä rahamaailmassa.

Euroopassa talouskasvu oli nopeinta 2017. Euroopan kasvun nopea hiipuminen vuoden 2018 aikana on yllättänyt, eikä uusia merkkejä kasvun elpymisestä ole vielä näkyvissä. Etenkin teollisuuden luottamus on heikentynyt ja teollinen tuotanto väheni vuoden 2018 lopulla. Talouskasvun hidastumisen myötä myös työllisyyden kasvu on vähentynyt.

Pohjainflaatio on edelleen hidasta ja lyhyet markkinakorot ovat negatiivisia, eikä korkojen odoteta nousevan lähitulevaisuudessa.

Pitkällä aikavälillä jatkuva heikko tuottavuuskehitys Euroopassa hidastuu. Euroopan tutkimus- ja tuotekehitys jää jälkeen Yhdysvalloista, mikä heikentää tulevaisuuden näkymiä.

2019: Suomen taloudella heikkenevät näkymät

Suomen talouskehityksen odotetaan hidastuvan kuluvana vuonna. Kasvu on noin 1,6 % 2019, 1,2 % 2020 ja vuonna 2021 talouskehitys laskee 1,1 %:iin.

Suomen vientimarkkinoilla kasvu tyrehtyy, mutta ennusteen mukaan kuitenkin kohtalainen kasvu Euroopassa, suomalaisten vientiyritysten parantunut kilpailukyky ja suotuisat rahoitusolosuhteet riittävät ylläpitämään kasvavaa vientiä. Ennustekauden aikana talouskasvua tukee kotimainen kysyntä, eli kulutus ja investoinnit. Suomessa on käynnissä useita merkittäviä miljardihankkeita.

Parantunut työllisyys, palkankorotukset ja hidas inflaatio ylläpitävät kotitalouksien ostovoimaa ja siten yksityistä kulutusta. Alhainen korkotasoa antaa kotitalouksille enemmän taloudellista liikkumavaraa.

Asuntorakentaminen on hiipumassa jarruttaen yksityisten investointien kasvua. Yksityiset investoinnit nousivat vain puoli prosenttia ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 2019. Julkisen sektorin investoinnit ovat lisääntyneet kuluvan vuoden aikana, mutta niiden odotetaan vähenevän ensi vuonna. Ennuste ei tuolloin käsitä hallitusohjelman tulevia investointilisäyksiä.

Työllisyys on noussut viime vuosina poikkeuksellisen nopeasti ja työllisyysaste on ylittänyt 72 %. Nopean kasvun aika on kuitenkin ohi ja vuoteen 2021 mennessä työllisyysasteen ennustetaan nousevan vain runsaaseen 73 %:iin. Työllistyminen vähenee johtuen talouskasvun hidastumisesta ja työikäisen väestön määrän laskusta sekä heikosta työvoiman saatavuudesta tietyillä aloilla.

Työttömyys ei ole enää alkuvuoden aikana vähentynyt ja työttömyysaste on pysynyt 6,6 %:ssa. Joulukuussa 2018 työttömien määrä oli Loviisassa 725 ja heinäkuussa 2019 työttömiä oli 711.

Ilman uusia työllistämistoimia julkinen talous tulee heikkenemään ja sen ennustetaan muuttuvan negatiiviseksi suhteessa bruttokansantuotteeseen 2020–2023. Suomen talouden hyvä tila on jatkunut kolme vuotta ja se on siten parantanut julkisen talouden pohjaa. Myös julkinen velkataakka suhteessa kansantalouteen näyttää vähitellen alkavan kasvaa. Julkinen talous heikkenee työssä käyvien määrän vähentymisestä ja väestön vanhenemista aiheutuvien kustannusten myötä.

Suomen bruttokansantuotteen kasvun ennustetaan hiipuvan

Talouden kasvu jatkuu, mutta vauhti hidastuu. 2018 bruttokansantuotteen kasvu oli 2,3 % (2017: 2,7 %). Tammi–maaliskuussa 2019 koko talouden lisäarvo oli 1,5 % suurempi kuin vuosi sitten. Bruttokansantuotteen kasvun ennustetaan olevan 1,0 % vuonna 2021. Kasvu on hidastunut melko tasaisesti kaikilla pääelinkeinoaloilla, mutta eniten maatalouden alkutuotannossa. Ammattitaitoisen työvoiman puute ja riittämätön tuotantokapasiteetti jarruttavat kasvua.

Maakunta- ja sote-uudistus

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutyö jatkuu uuden hallituksen johdolla. Uudenmaan, pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun erityisratkaisua koskevan selvityksen pitäisi valmistua tänä vuonna. Aikataulu on optimistinen ajatellen sote-uudistuksen tähänastista etenemistä. Edelleen on epävarmaa, milloin uudistusta käsitellään.

Suomen Kuntaliitto suosittelee, ettei maakunta- ja sote-uudistuksen vaikutusta huomioida budjetoinnissa ennen kuin uudistukseen liittyvät lait on käsitelty.

Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät

Kuluva vuosi

Toteuma tammi–kesäkuulta on noin 10 miljoonaa euroa alijäämäinen. Talousarviossa budjetoitu alijäämä on noin 2,8 miljoonaa euroa.

Myyntitulojen odotetaan toteutuvan noin 2,4 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä. Poistoja on budjetoituun verrattuna noin 0,7 miljoonaa euroa enemmän.

Verotulojen ennuste on yhteensä 4,7 miljoonaa euroa budjetoitua pienempi. Verotuloihin vaikuttavat koko kunnan verovuoden 2018 jako-osuuden tarkistus alaspäin. Merkittävin verotulojen väheneminen johtuu kuitenkin yhteisöverojen jako-osuudesta. Yhteisöverotulot vähenevät peräti 3,2 miljoonaa euroa. Lukuisat uudet yritykset ja parantunut työllisyys eivät siten näy kaupungin verotuloissa.

Erikoissairaanhoidosta johtuvat kulut ja kehitysvammaisten palvelujen ostot ovat toteutuneet budjetoitua suurempina. Tähän vaikuttavat sekä hintojen korotukset että palvelujen lisääntynyt käyttö.

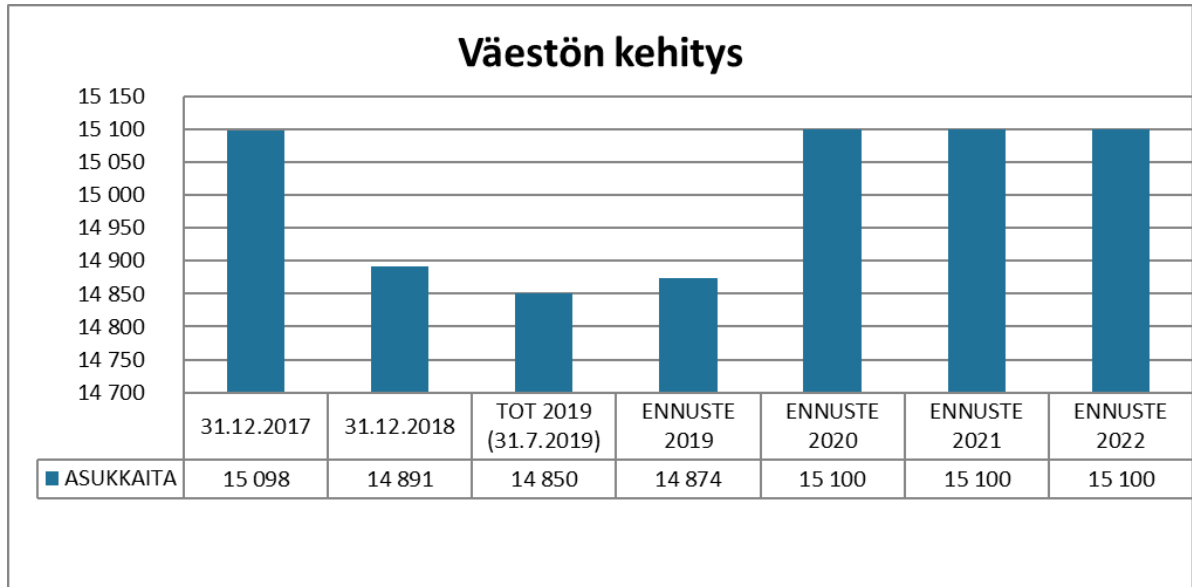
Tilaongelmat jatkuvat edelleen. Muumitalon vesivahinko on aiheuttanut päivähoitossa siirtoja. Toimenpiteet Harjunteen koulun ja Loviisan lukion toimintaan vaikuttaneiden sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi jatkuvat. Koulut toimivat edelleen väistötiloissa. Harjunteen koulun uuden osan korjauskustannuksista kaupunki on esittänyt vaatimuksia urakoitsijalle.

Muilta osin toteuma tammi–heinäkuulta 2019 ja ennuste ovat talousarvion mukaisia.

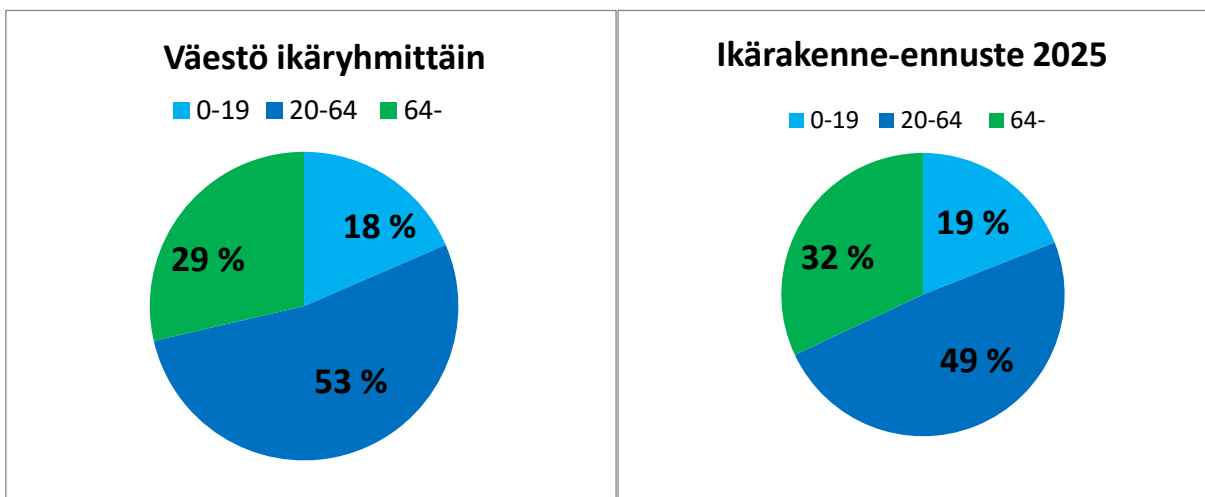
Sisäilmaongelmat ovat valtakunnallinen ongelma, joka hankaloittaa monien kuntien ja kaupunkien taloutta ja tilaratkaisuja. 2019 käyttöön otetut verouudistukset luovat epävarmuutta ja vaikuttavat negatiivisesti koko kuntasektorin verokertymän laskenta-aikatauluun. Verohallinnon mukaan ennakkopidätysten periminen on ollut vähäisempää kuin ennusteissa johtuen osittain uudesta tuloverorekisteristä ja osittain siirtymisestä verokorttien vuositulorajaan sekä erillisen sivutuloverokortin poistamisesta. Ennakkoperinnän odotetaan kuitenkin palautuvan ennalleen loppuvuodesta 2019 ja vuonna 2020, ja viimeistään vuoden 2019 verotusta toimeenpantaessa.

Kaupungin asukkaat

Heinäkuun 2019 lopussa Loviisan kaupungin asukasmäärä oli 14 850. Verrattuna asukasmäärään 31.12.2018 asukasluku oli vähentynyt 41 henkilöllä.

Tilastokeskuksen väestöennuste laadittiin viimeksi vuonna 2015. Toteuma on ollut kaukana tilastokeskuksen ennusteesta, joten vanhaa ennustetta ei ole enää käytetty väestöennusteen perusteena. Väestöennuste on nyt laskettu sen mukaan, että nykyinen asukasmäärä saataisiin pysymään vähintäänkin nykytasolla.

Loviisan kaupungin väestön painopiste on työssäkäyvässä väestössä. 20–64-vuotiaiden osuus koko asukasmäärästä on 53 %. Työikäisten osuus näyttää kuitenkin pienenevän, kun taas lasten ja nuorten osuus hieman kasvaa. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa.

Työpaikat ja työllisyys

Heinäkuussa 2019 Loviisan kokonaistyövoima oli 6 797 henkilöä ja työttömyysaste 10,5 prosenttia. Vastaavat luvut heinäkuussa 2018 olivat 6 862 henkilöä ja 10,7 prosenttia. Loviisassa oli heinäkuussa 2019 avoimia työpaikkoja yhteensä 187. Heinäkuussa 2019 Uudenmaan työttömyysaste oli 9,4 prosenttia. Loviisan työttömyysaste on viime vuoden heinäkuuhun verrattuna laskenut 0,2 prosenttiyksiköllä ja 26 henkilöllä.

Loviisan kaupungin ja vesiliikelaitoksen ulkoinen toteuma

	2018 Tilinpäätös Bokslut	1-6/2018 Toteuma Utfall	2019 Talousarvio Budget	1-6/2019 Toteuma Utfall	1-6/2018 Toteuma/TP, % Utfall/BS, %	1-6/2019 Toteuma/TA, % Utfall/BG, %
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	22 365 789	10 391 539	24 729 932	10 832 847	46 %	44 %
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	12 610 289	5 981 992	12 231 035	5 696 160	47 %	47 %
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 971 925	2 980 838	5 842 285	3 048 813	50 %	52 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 553 589	619 691	1 403 097	1 234 358	40 %	88 %
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	2 229 987	809 017	5 253 515	853 515	36 %	16 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	128 014		128 000			
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-110 230 591	-54 563 986	-112 853 589	-54 922 365	49 %	49 %
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-48 741 130	-23 327 987	-50 963 219	-23 628 804	48 %	46 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-47 036 396	-24 190 883	-46 343 314	-23 866 065	51 %	51 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 244 263	-3 562 617	-7 153 652	-3 643 268	49 %	51 %
Avustukset - Bidrag	-5 054 087	-2 461 026	-5 469 700	-2 400 338	49 %	44 %
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-2 154 716	-1 021 472	-2 923 704	-1 383 890	47 %	47 %
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-87 736 789	-44 172 447	-87 995 657	-44 089 518	69 %	67 %
Verotulot - Skatteintäkter	60 000 150	30 877 642	64 419 000	28 692 677	51 %	45 %
Valtionsuudet - Statsandelar	24 357 905	12 210 989	24 209 237	12 143 334	50 %	50 %
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	1 585 961	1 593 102	1 519 200	1 751 372	100 %	115 %
Korkotulot - Ränteinkomster	18 205	5 768	17 000	5 562	32 %	33 %
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	1 823 606	1 647 144	1 841 300	1 804 636	90 %	98 %
Korkomenot - Ränteutgifter	-241 184	-55 741	-331 000	-54 090	23 %	16 %
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-14 666	-4 069	-8 100	-4 736	28 %	58 %
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	-1 792 773	509 286	2 151 780	-1 502 135	-28 %	-70 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-4 970 121	-2 446 844	-4 900 000	-3 055 569	49 %	62 %
Suunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-4 970 121	-2 446 844	-4 900 000	-3 055 569	49 %	62 %
Arvonalentumiset - Nedskrivningar						
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER	-5 000	-5 000	-100 000	-89 565	100 %	90 %
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster						
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	-5 000	-5 000	-100 000	-89 565	100 %	90 %
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-6 767 894	-1 942 558	-2 848 220	-4 647 270	29 %	163 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	42 460		20 000			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-6 725 435	-1 942 558	-2 828 220	-4 647 270	29 %	164 %

Lähtökohdat talousarviovuodelle 2020 ja taloussuunnitelmalle 2021–2022

Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen kirjanpidollinen tulos oli 6,7 miljoonaa euroa alijäämäinen tilinpäätöksessä 2018. Loviisan kaupunki on vuodesta 2011 vuoteen 2018 kasvattanut tasaisesti ylijäämäänsä 17,8 miljoonaan euroon ja nyt jäljellä on 11,1 miljoonaa euroa. Kaupungin velkamäärä kasvoi 632 euroa asukasta kohden tilikaudella 2018 ollen siten 2 997 euroa per asukas tilinpäätöksessä 2018.

Vuoden 2019 talousarvio on laadittu 2,7 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen tulos tammi-kesäkuulta 2019 oli noin 4,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Koko vuoden 2019 ennusteessa ennakoidaan vielä huonompaa tulosta, mikä tarkoittaa 11,1 miljoonan euron ylijäämän huomattavaa supistumista. Liikelaitoksen tulos koko vuodelta tulee olemaan talousarvion mukainen.

Suurin syy siihen, että vuoden 2019 tulos on arvioitua huonompi, on lähinnä verotulojen väheneminen usealla miljoonalla eurolla. Kaupungin saamat myyntitulot metsästä ja tonteista eivät nekään tule toteutumaan talousarvion mukaisina. Poistoja on niin ikään huomattavasti arvioitua enemmän, koska investointitahti on kiihtynyt.

Verotulot ja valtionosuudet

Tuloveroprosentti

Kunnallistalous heikkeni merkittävästi 2018. Loviisan kaupungin osalta kunnallisverokertymä oli kaksi miljoonaa euroa pienempi kuin 2017 johtuen suurista veronoinkeuksista. Kunnallisverokertymä 2019 näyttää myös olevan arvioitua alhaisempi. Syynä ovat verouudistuksien ongelmat, kuten tulorekisteri, uudet verokortit ja verotuksen joustava toimeenpano. Valtion suunnittelemat helpotukset pienituloisten verotuksessa vaikuttavat myös kunnallisverotuloihin negatiivisesti 2020. Valtion mukaan pienituloisten verohelpotuksia kompensoidaan kunnille valtionosuuksissa.

Loviisan kaupungin talousarvio 2020 on rakennettu 19,75:n tuloveroprosentille. Suunnitelma vuosille 2021–2022 sen sijaan sisältää 0,5 prosenttiyksikön korotuksen tuloveroprosenttiin vuonna 2021.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt maksavat tuloveroa yhteisöveron muodossa. Yhteisövero lasketaan kunkin yhteisön veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Liikelaitosten, julkisyhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä laitosten yhteisöverovelvollisuus koskee vain elinkeinotuloja.

Yhteisöverotuotto on merkittävä rahoituserä Loviisan kaupungin talousarviossa. 8–9 miljoonan euron yhteisöverotuotto on pysynyt useita vuosia vakaana, mutta tänä vuonna yhteisöverotuoton toteutuma tulee olemaan merkittävästi alle budjetoidun. Elokuussa 2019 yhteisöverotuottoja on saatu 2,9 miljoonaa euroa. Kaupungin jako-osuus laski vuoden alusta johtuen yritysten huomattavasti heikommista tuloksista 2016 ja 2017. Yhteisöverotulon tason odotetaan kuitenkin parantuvan jonkin verran tulevien vuosien aikana.

Kiinteistöveroprosentti

Laaditussa talousarvioesityksessä kiinteistöveroprosentit ovat vuoden 2019 tasolla. Oheisesta taulukosta selviävät Loviisan kaupungin voimassa olevat kiinteistöveroprosentit ja ehdotus vuoden 2020 kiinteistöveroprosenteiksi sekä kiinteistöverolaissa säädetyt ylä- ja alarajat.

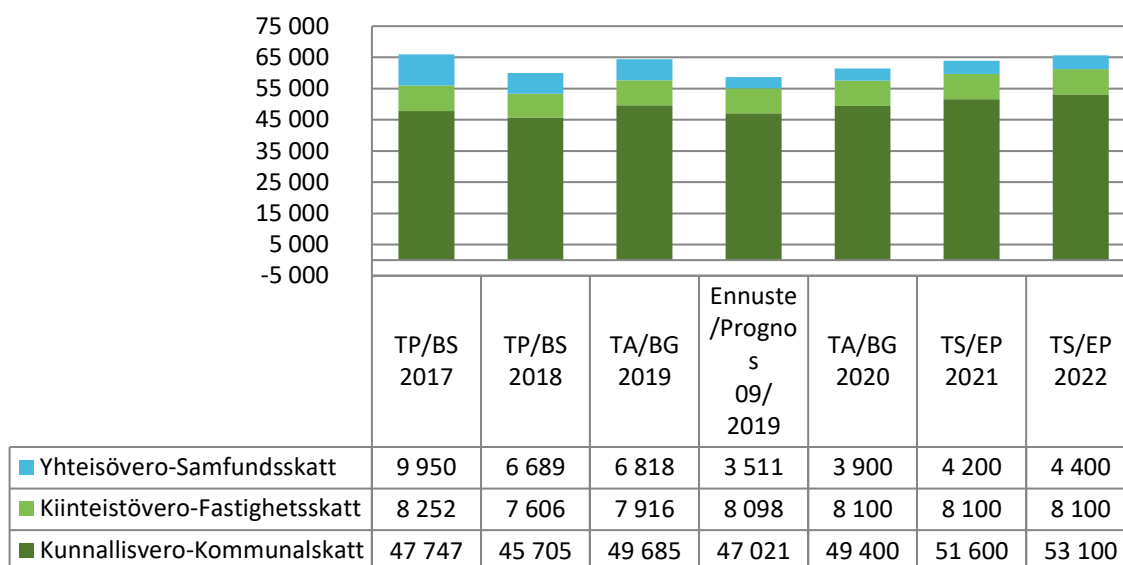
KIINTEISTÖVERO- PROSENTIT	2019 verotusarvo 1000 €	2020 arvio 1000€	VAIHTELUVÄLI	2019	2020	KIINTEISTÖVERO- TUOTTO 2020 1000€
Yleinen kiinteistövero	230 034	230 034	0,93–2,00 %	1,00 %	1,00 %	2 300
Vakituisten asuntojen kiinteistövero	307 417	307 417	0,41–1,0 %	0,50 %	0,50 %	1 537
Muiden kuin vaki- tuisten asuntojen kiinteistövero	53 281	53 281	0,93–2,00 %	1,20 %	1,20 %	639
Voimaloiden kiinteistövero	120 058	120 058	maks. 3,1 %	3,10 %	3,10 %	3 722
Yleishyödylliset yhteisöt	2 078	2 078		0,00 %	0,00 %	
Rakentamattomat rakennuspaikat	1 038	1 038	2,00–6,00%	3,00 %	3,00 %	31
YHTEENSÄ:	713 906	713 906				8 100 *

* 1,5 - 2,0 % (n.130 000€)ei tility, tämä johtuu oikaistuiltyksistä

Verotulot yhteensä

Talousarvion 2020 lähtökohtana on, että kaupunki saa verotuloja yhteensä 61,4 miljoonaa euroa (64,4 miljoonaa euroa vuoden 2019 talousarviossa).

Verotulojen kehitys - Skatteinkomstutveckling 1000 €

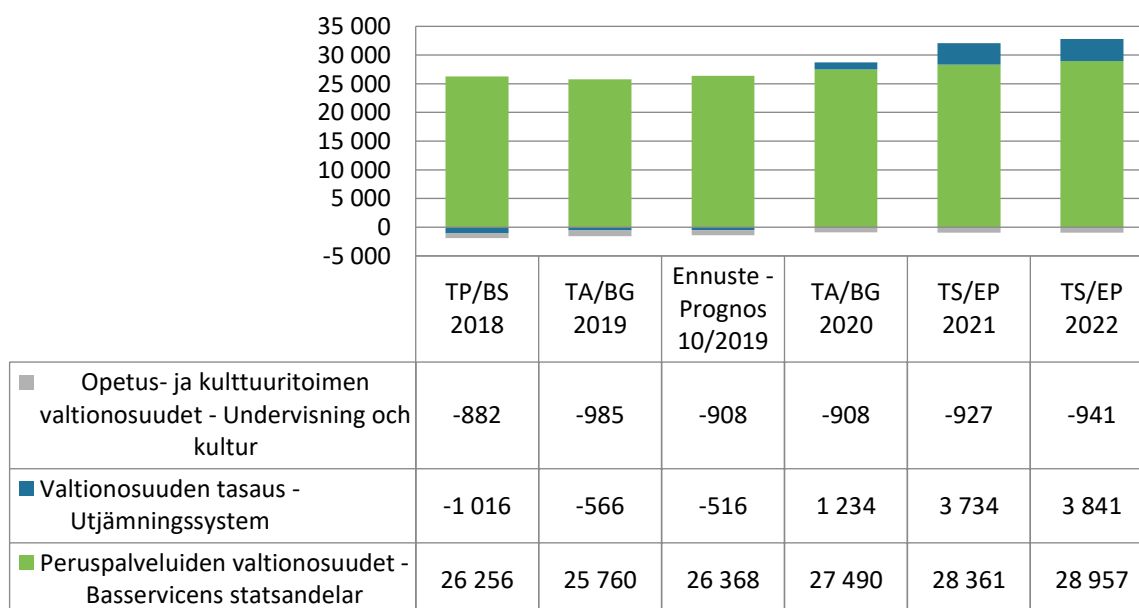

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta.

Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan Loviisan kaupunki tulee saamaan valtionosuuksia vuonna 2020 noin 27,4 miljoonaa euroa (24,9 miljoonaa euroa 2019). Vuodesta 2020 alkaen kaupunki saa verotulojen kompensatiota valtionosuuksien tasausjärjestelmän kautta verotulojen perusteella.

Valtionosuudet- Statsandelar 1000 €

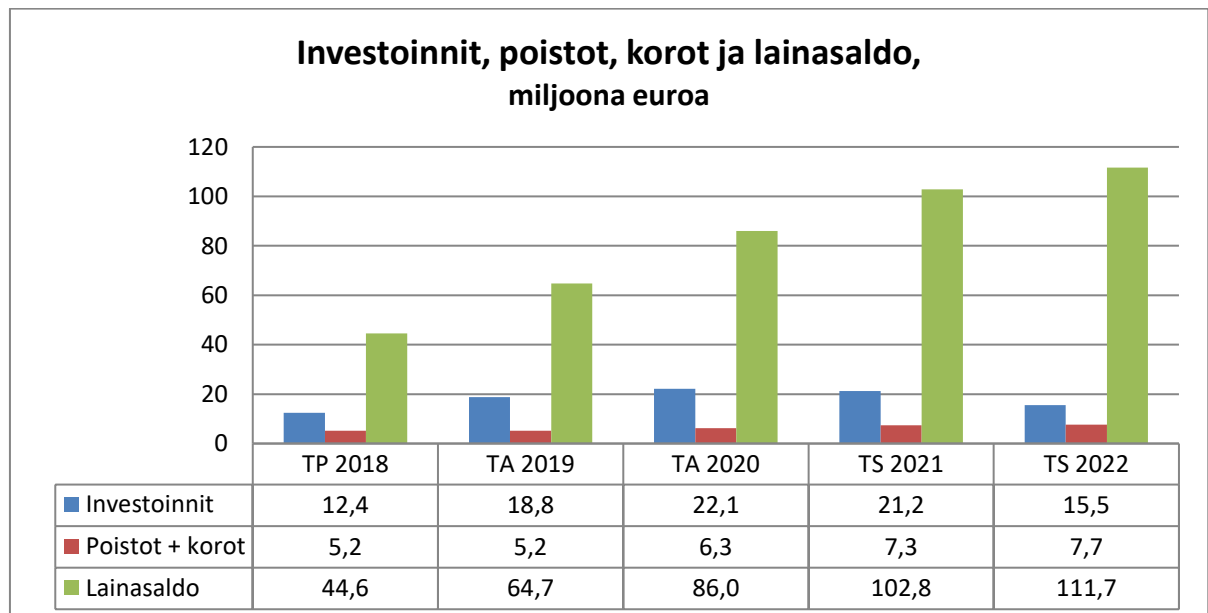
Lainanotto ja rahoitustarve

Kaupungin lainakanta liikelaitos mukaan lukien tilinpäätöksessä 2018 oli 44,6 miljoonaa euroa, eli 2 995 euroa asukasta kohden. Vuoden 2019 loppuun mennessä lainamäärän arvioidaan nousevan noin 64,7 miljoonaan euroon (4 347 euroa asukasta kohden). Vuoden 2018 tilinpäätöstietojen mukaan koko maan keskiarvo on 3 039 euroa asukasta kohden ja Uudenmaan keskiarvo 2 638 euroa asukasta kohden.

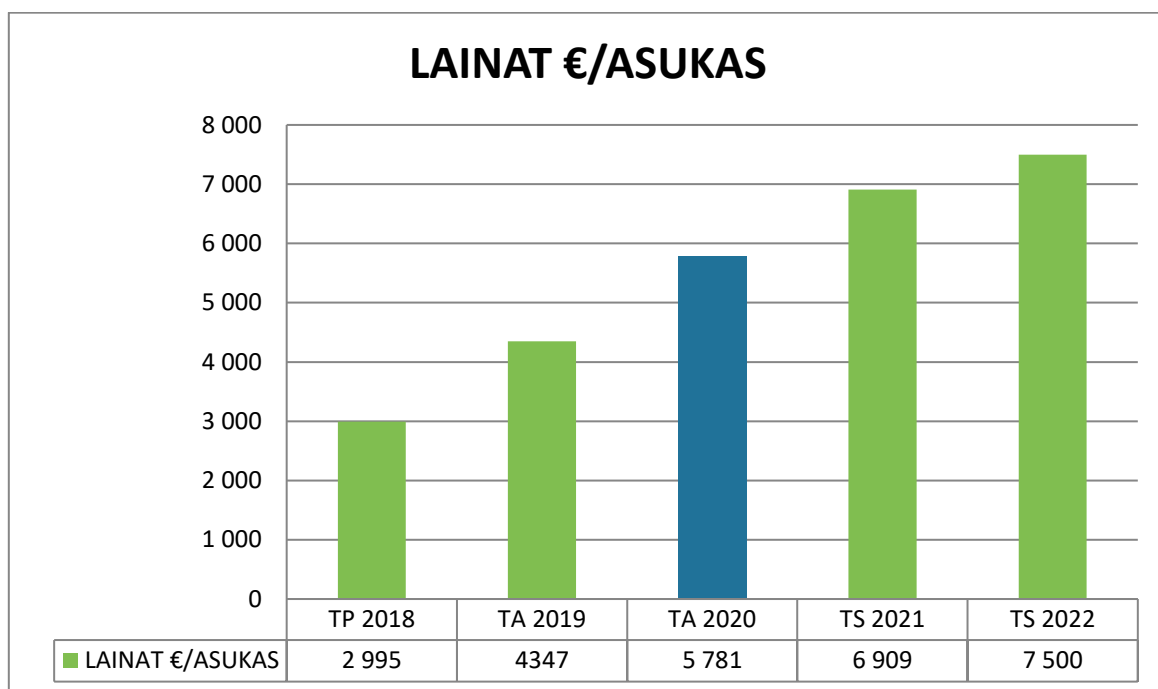
Loviisan kaupungin investointitarve tuleville vuosille on varsin mittava. Suuri panostus uusiin koulurakennuksiin kasvattaa sekä kuluvan että tulevan vuoden investointibudjettia. Kuningattarenrannan kaavoitus ja kunnallistekniikka vaativat tulevina vuosina isoja investointeja, koska näillä tähdätään vuoden 2023 asuntomessujen toteuttamiseen. Taloussuunnitelmauosien vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan investoinnit rahoitetaan pääosin talousarviolainalla. Talousarviovuonna 2020 lainakannan arvioidaan nousevan 86,0 miljoonaan euroon, eli 5 781 euroon asukasta kohden. Vuonna 2022 lainakannan arvioidaan nousevan 111,7 miljoonaan euroon (7 500 euroa asukasta kohden). Kun tämä vireillä oleva mitattavien investointien kausi on ohi, on vuosittaisen investointien taso saatava mahdollisimman matalalle, jotta investointikauden aikana kertyvä velkataakka saadaan sulatettua.

Konsernitasolla lainat olivat tilinpäätöksessä 2018 yhteensä 65,4 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 4 393 euroa. Kuntakonsernien lainakanta asukasta kohden on tilinpäätöstietojen 2018 mukaan 6 540 euroa asukasta kohden koko maassa ja 7 893 euroa asukasta kohden Uudellamaalla. Kuntakonserni onkin uuden kuntalain talouden tarkastelun keskiössä.

Vuosikatteen riittävyys ja investointien suuruus vaikuttavat olennaisesti velkaantumiseen. Tulevien vuosien painopiste on kouluinvestoinneissa sekä Kuningattarenrannan asuinalueen kehittämisessä. Näiden hankkeiden lisäksi tehtäviä investointeja on syytä harkita tarkasti ja niiden toteuttaminen asetettava tärkeysjärjestykseen.

LAINAT €/ASUKAS

Talousarvion yhteenvedo, ulkoiset (+sisäiset)

Loviisan kaupunki ja vesiliikelaitos Lovisa stad och Vattenaffärsverk	2018 Tilinpäätös Bokslut	2019 Talousarvio Budget	2020 Talousarvio Budget	2021 TS EP	2022 TS EP
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	22 365 789	24 729 932	24 884 587	24 885 744	25 518 839
<i>josta sisäiset - varav interna</i>					
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	12 610 289	12 231 035	12 474 802	13 104 777	13 218 607
Maksutulot - Avgiftsinkomster	5 971 925	5 842 285	5 903 650	5 908 895	5 975 344
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 553 589	1 403 097	1 554 465	1 605 465	1 627 710
Muut toimintatulot - Övriga verksamhetsinkomster	2 229 987	5 253 515	4 951 670	4 266 607	4 697 178
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	128 014	128 000	130 000	140 000	150 000
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-110 230 591	-112 853 589	-113 904 349	-115 006 198	-116 055 684
<i>josta sisäiset - varav interna</i>					
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-48 741 130	-50 963 219	-49 436 280	-50 193 378	-50 694 821
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-47 036 396	-46 343 314	-48 978 827	-49 629 225	-50 125 447
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-7 244 263	-7 153 652	-6 971 521	-7 038 537	-7 108 829
Avustukset - Bidrag	-5 054 087	-5 469 700	-5 221 500	-5 273 625	-5 326 459
Muut toimintamenot - Övriga verksamhetsutgifter	-2 154 716	-2 923 704	-3 296 221	-2 871 433	-2 800 128
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-87 736 789	-87 995 657	-88 889 762		
TOIMINTAKATE, ulkoinen - VERKSAMHETS BIDRAG, extern	-87 736 789	-87 995 657	-88 889 762	-89 980 454	-90 386 845
Verotulot - Skatteinkomster	60 000 150	64 419 000	61 400 000	63 900 000	65 600 000
Valtionosuudet - Statsandelar	24 357 905	24 209 237	27 816 200	31 600 000	32 300 000
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	1 585 961	1 519 200	1 578 200	1 414 200	1 286 400
Korkotulot - Ränteinkomster	18 205	17 000	13 000	13 000	13 000
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella inkomster	1 823 606	1 841 300	1 934 300	1 962 300	1 962 500
Korkomenot - Ränteutgifter	-241 184	-331 000	-355 000	-547 000	-675 000
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella utgifter	-14 666	-8 100	-14 100	-14 100	-14 100
VUOSIKATE - ÅRS BIDRAG	-1 792 773	2 151 780	1 904 638	6 933 746	8 799 555
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-4 970 121	-4 900 000	-5 926 300	-6 800 000	-7 007 000
Sunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan Arvonalentumiset - Nedskrivningar	-4 970 121	-4 900 000	-5 926 300	-6 800 000	-7 007 000
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER	-5 000	-100 000	-210 000	-50 000	-50 000
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	-5 000	-100 000	-210 000	-50 000	-50 000
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-6 767 894	-2 848 220	-4 231 662	83 746	1 742 555
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	42 460	20 000	-4 845 000	295 000	295 000
			5 100 000		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-6 725 435	-2 828 220	-3 976 662	378 746	2 037 555

Loviisan vesiliikelaitos

Loviisan Vesiliikelaitos toimii kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen toimintaa ohjataan kuntalaissa sekä liikelaitoksen johtosäännöllä. Vesiliikelaitoksella on oma johtokunta ja asiat johtokunnalle esittelee vesiliikelaitoksen johtaja. Johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa (kuntalaki 87 c §).

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy kuntalain mukaisesti johtokunta. Johtokunta myös päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista. Johtokunnan esitys talousarvioksi on talousarviokirjan liitteenä.

Kaupunginvaltuusto asettaa liikelaitokselle tuottotavoitteet ja hyväksyy mahdolliset vesiliikelaitokselle annettavat takaukset ja muut avustukset, mikäli vesiliikelaitos ei pysty niitä omalla tulonmuodostuksellaan kattamaan.

Vesiliikelaitoksen talousarvioesitys sisältää investointi- ja rahoitussuunnitelman. Kaikki investoinnit rahoitetaan lainanotolla ja mahdollisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tuella, jota vesiliikelaitos hakee. Loviisan Vesiliikelaitoksen rahoituslaskelmassa 0,5 miljoonan euron suuruista pitkäaikaista lainaa esitetään nostettavaksi 2020.

Johtosäännön mukaisesti valtuusto antaa Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnalle luvan nostaa lainaa maksimissaan rahoitussuunnitelmassa esitetyn euromäärän verran ja päättää samanaikaisesti, että vesiliikelaitoksen kaikki lainat kilpailutetaan yhdessä kaupungin talousarviolainojen kanssa. Kaupungin lainojen kilpailutuksesta vastaa kaupunginkansliakeskuksen johtaja.

Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella positiivista tulosta vuosittain koko suunnitelma-kaudella 2020–2022. Tuottavuutta on lisättävä ja toimintoja edelleen aktiivisesti kehitettävä. Hinnankorotusten on oltava maltillisia. Loviisan Vesiliikelaitos maksaa Loviisan kaupungille peruspääomalle korkoa 0,2 %.

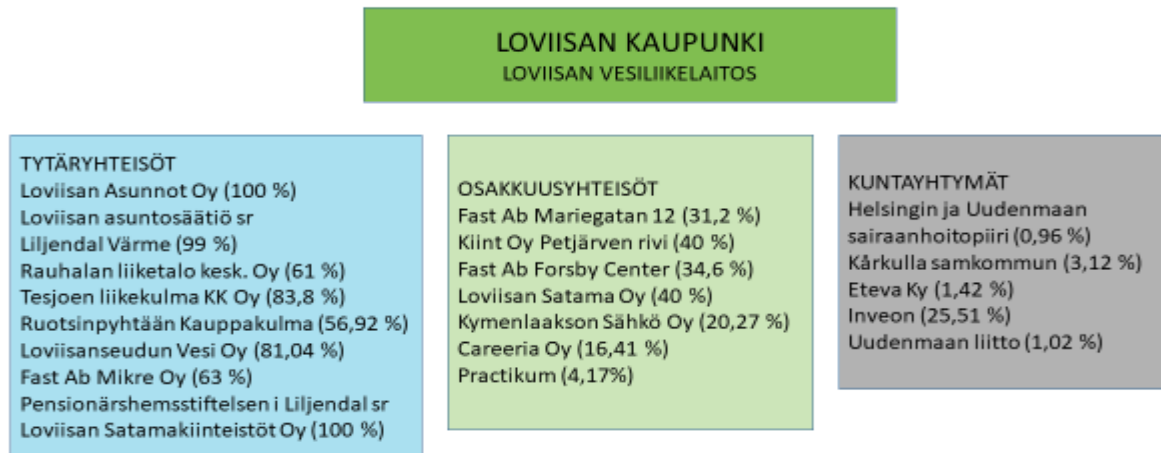
Loviisa-konserni ja sen tavoitteet

Kuntakonserni tarkoittaa taloudellista kokonaisuutta, jonka kunta ja yksi tai useampi oikeudellisesti itsenäinen yhteisö muodostavat. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa on määräysvaltaa.

Kunnan tytäryhteisöiksi luokitellaan ne yhteisöt, joissa kunnalla on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus äänivallasta. Yhteisöt, joissa kunnalla on suoraan tai välillisesti 20-50 prosenttia äänivallasta luokitellaan osakkuusyhteisöiksi. Kuntakonserniin kuuluvat lisäksi kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on osallisena.

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistetään kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt. Lisäksi yhdistetään kuntakonsernin osuus osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Kuntayhtymä yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen omistuosuuden suhteessa, riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Loviisa-konserni

Uusi kehitys- ja konsernijaosto aloitti toimintansa 2019. Loviisan kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 12.6.2019. Konserniohjeessa määritellään puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti ja määritellään konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Konserniohjeet koskevat Loviisan kaupunkia ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä, sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä ja kuntayhtymiä. Ohjeella on keskeinen merkitys kaupungin omistajapolitiikan välineenä.

Kaupunkia kuntayhtymissä edustaville henkilöille annetaan myös konserniohjeen mukaisia toimintaohjeita. Edustajia informoidaan siitä, kuinka tärkeää on, että he välittävät jatkuvasti tietoa kyseisen yhteisön toiminnasta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernin tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kuntalain muutoksen myötä valtuusto voi asettaa kunnan konsernijohtolle tavoitteita ja määritellä periaatteita tytäryhteisöjen toiminnan ja ohjauksen valvonnasta. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kaupungin tilinpäätöksessä on selonteko asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Loviisan kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat pääosin kiinteistöyhteisöjä. Konserniin kuuluu Loviisan Asunnot Oy, jonka tehtävänä tarjoa kohtuuhintaista vuokra-asumista. Loviisan Asunnot Oy omistaa myös tytäryhtiön Loviisan Kiinteistönhuolto Oy, joka tuottaa palveluja Loviisan kaupungille. Konserniin kuuluu myös Loviisanseudun Vesi Oy, joka omistetaan yhdessä Lapinjärven ja Myrskylän kuntien kanssa. Loviisanseudun Vesi Oy on käyttöveden hankinnasta vastaava yhtiö, joka tekee tiiviisti yhteistyötä Loviisan vesiliikelaituksen kanssa.

Kaupunki omistaa merkittäviä vähemmistöosuuksia Loviisan Satama Oy:stä ja Kymenlaakson Sähkö Oy:stä.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alainen kehitys- ja konsernijaosto. Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia ja käyttää omistajan ohjausvaltaa yhdessä kehitys- ja konsernijaoston kanssa kaupunginjohtaja vastatessa operatiivisesta johtamisesta.

Uuden, 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain mukaan kunnan toiminta pyritään huomioimaan laajasti kuntakonserninäkökulmaa korostaen. Huomioitavaa on, että muun muassa kuntatalouden tunnusluvut lasketaan kuntakonsernin tilinpäätösluvuista, joka edellyttää mahdollisuutta seurata koko Loviisan kaupunkikonsernin talouden kehitystä myös tilikauden aikana. Seurannan mahdollistavan raportoinnin edellytyksenä on tehokas ja tarkoituksenmukainen konsernirakenne, joka edistää myös laadukasta konserniohjausta ja konsernivalvontaa.

Suurta osaa lain säännöksistä on sovellettu nykyisen kaupunginvaltuustokauden alusta 1.6.2017 lukien.

Kuntakonsernin 2020–2022 tavoitteena on

1. konsernirakenteen terävöittäminen ja kokonaisnäkemysten vahvistaminen
 - Ainoastaan Loviisan Asunnot Oy toimii asuntojen vuokraamisen parissa.
 - Loviisan Asunnot Oy huolehtii siitä, että erilaisista ja erikokoisista asunnoista on tarjontaa, jolla vastataan kysyntään mahdollisimman laajasti. Tämä koskee niin asuntokauppoja kuin kunnostuksia ja uudisrakentamistakin.
 - Selvitetään, voitaisiinko Loviisan asuntosäätiö sr integroida kiinteämmin Loviisan Asunnot Oy:n toimintaan.
 - Selvitetään mahdollisuudet yhtiöittää ja lisätä kaupungin kaukolämpötuotantoa.
 - Omistajuus Kymenlaakson Sähkö Oy:ssä nähdään rahoituksellisesti ja strategisesti merkittävänä.
 - Selvitetään, miten Loviisanseudun Vesi Oy:stä voisi olla konsernille enemmän hyötyä.
 - Kaupungin toiminnan siirtämisen Loviisan Kiinteistöhuolto Oy:lle tulee tuottaa kaupungille taloudellista hyötyä.
 - Loviisan Satama Oy:n ja Loviisan Satamakiinteistöt Oy:n toimintaedellytyksiä ja mahdollisuuksia parempaan osingonmaksukykyyn on parannettava muun muassa maansuunnittelutoimenpitein ja infrastruktuuriin panostamalla.
2. omistajaohjauksen toteutumisen seuraaminen yhtiöissä, kokonaisyhdystä huolehtiminen ja mahdollisiin puutteisiin reagoiminen
3. huolehtiminen siitä, että kaupungin edustajat muissa hallituksissa ovat perehtyneet konserniohjeeseemme ja että kaupungin edunvalvonta kuntayhtymissä ja osakeyhtiöissä on toimivaa ja omistajaohjauksen linjausten mukaista
4. vuosittaisen osingontulon ja konsernilta kaupungille saatavien muiden tulojen lisääminen.

Talousarviovuonna panostetaan konserniraportoinnin kehittämiseen ja selkeiden tuottotavoitteiden asettamiseen yhtiöillemme.

Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE
Loviisan Asunnot Oy	Vuokrausaste on korkea ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista. Yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.	Yhtiön talous on tasapainossa. Vuokrataso on maltillinen ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa.
Loviisan Asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista. Säätiön toiminta on hyvin organisoitua ja säätiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla sääntöjensä mukaisesti.	Säätiön talous on tasapainossa. Vuokrataso on maltillinen ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen ja vedensaanti turvattu.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Liljendal Värme Ab	Selvitetään mahdollisuuksia siirtää Tesjoen aluelämpötoiminnot Liljendal Värme Ab:n vastuulle.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana. Kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Loviisan Satamakiinteistöt Oy	Yhtiö pyrkii edesauttamaan vuokra-laistensa, satama-alueen yhtiöiden, toimintaedellytyksiä niin aluesuunnittelun kuin väyläyhteyksien osalta.	Yhtiön talous on tasapainossa. Yhtiö lyhentää lainasaamiaan kaupungille lainaehtojen mukaisesti.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Tuloslaskelma, ulkoinen

Loviisan kaupunki ilman vesiliikelaitos	TALOUS-	TALOUS-	TALOUS-	TALOUS-	TALOUS-
TUOSLASKELMA, ulkoinen	TILINPÄÄTÖS	SARVIO	SAR-	SUUNNITELMA	SUUNNI-
	2018	2019	VIO 2020	2021	TELMA
					2022
Toimintatulot	18 795 846	21 029 932	21 269 587	20 884 994	21 517 989
Myyntitulot	9 080 627	8 531 485	8 865 252	9 109 527	9 223 357
Maksutulot	5 971 925	5 842 285	5 903 650	5 908 895	5 975 344
Tuet ja avustukset	1 529 936	1 403 097	1 554 465	1 605 465	1 627 710
Muut toimintatulot	2 213 359	5 253 065	4 946 220	4 261 107	4 691 578
Valmistus omaan käyttöön	128 014	128 000	130 000	140 000	150 000
Toimintamenot	-107 891 921	-110 296 009	-111 313 659	-112 316 398	-113 339 184
Henkilöstömenot	-47 925 534	-50 097 739	-48 570 790	-49 319 278	-49 812 021
Palvelujen ostot	-46 487 849	-45 642 114	-48 242 127	-48 811 825	-49 299 947
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 325 648	-6 210 452	-6 046 721	-6 104 537	-6 165 529
Avustukset	-5 054 087	-5 469 700	-5 221 500	-5 273 625	-5 326 459
Muut toimintamenot	-2 098 804	-2 876 004	-3 232 521	-2 807 133	-2 735 228
Toimintakate	-88 968 061	-89 138 077	-89 914 072	-91 291 404	-91 671 195
Verotulot	60 000 150	64 419 000	61 400 000	63 900 000	65 600 000
Kunnallisvero	45 705 711	49 685 000	49 400 000	51 600 000	53 100 000
Kiinteistövero	7 605 588	7 916 000	8 100 000	8 100 000	8 100 000
Yhteisövero	6 688 851	6 818 000	3 900 000	4 200 000	4 400 000
Valtionosuudet	24 357 905	24 209 237	27 816 200	31 600 000	32 300 000
Rahoitustulot ja -menot	1 591 888	1 546 900	1 604 000	1 430 000	1 302 000
Korkotulot	18 205	17 000	13 000	13 000	13 000
Muut rahoitustulot	1 810 754	1 832 000	1 922 000	1 950 000	1 950 000
Korkomenot	-230 913	-301 000	-325 000	-527 000	-655 000
Muut rahoitusmenot	-6 158	-1 100	-6 000	-6 000	-6 000
Vuosikate	-3 018 119	1 037 060	906 128	5 638 596	7 530 805
Poistot ja arvonalentumiset	-3 857 570	-3 840 000	-4 797 000	-5 700 000	-5 927 000
Sunnitelman mukaiset poistot	-3 857 570	-3 840 000	-4 797 000	-5 700 000	-5 927 000
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät			-110 000		
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot			-110 000		
Tilikauden tulos	-6 875 688	-2 802 940	-4 000 872	-61 404	1 603 805
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	22 187		-4 865 000	275 000	275 000
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähennys(+)					
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)			5 100 000		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄ	-6 853 501	-2 802 940	-3 765 872	213 596	1 878 805

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot/toimintamenot %	17 %	19 %	19 %	19 %	19 %
Vuosikate / Poistot %	-78 %	27 %	19 %	99 %	127 %
Vuosikate, euro/asukas	-203	70	61	376	501
Kertynyt yli-/alijäämä (kaupunki + liikelaitos)	11 267 467	8 464 527	4 698 654	4 912 250	6 791 055
Asukasmäärä vuoden lopussa*)	14 891	14 891	14 940	14 990	15 040

Rahoitusosa

Loviisan kaupunki ilman Vesiliikelaitos	TILINPÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	TALOUS- ARVIO	TALOUS- SUUNNI- TELMA	TALOUS- SUUNNI- TELMA
RAHOITUSOSA	2018	2019	2020	2021	2022
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-3 018 119	1 037 060	906 128	5 638 596	7 530 805
Satunnaiset erät			-110 000		
Tulorahoituksen korjauserät	-330 662				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 693 916	-17 228 000	-20 720 000	-19 380 000	-13 640 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	140 000	75 000			822 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	271 155		300 000		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 631 542	-16 115 940	-19 623 872	-13 741 404	-5 287 195
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-2 089 109	-4 100 000	-1 000 000	-2 500 000	-2 500 000
Lainankannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	25 200 000	30 000 000	26 000 000	18 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 273 230	-5 065 000	-8 775 000	-9 851 613	-10 415 630
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 500 000				
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 674 913				
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 681 032	-80 940	601 128	-93 017	297 175
Sitova valtuustoon nähden					

Antolainauksen lisäys Loviisan Asunto OY:lle 6,0 miljoonaa v 2020-2023

Tavoitteet ja tunnusluvut	TILINPÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	TALOUS- ARVIO	TS	TS
	2018	2019	2020	2021	2022
Lainanhoitokate kaupunki ilm vesiliikelaitos	0,3	0,1	-0,1	-0,6	-0,7
Asukasmäärä 31.12.2018	14 891	14 891	14 940	14 990	15 040
Lainakanta(LoKaup+Vesiliikelaitos)	44 597	64 732	86 082	102 875	111 685
Lainat/asukas(Lovi+Vesi)	2 995	4 347	5 781	6 909	7 500

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden tuloksen muodostamiseen

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2019		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslaskelma ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslaskelma	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toimintatulot					
Myyntitulot,ulkoiset	8 865 252	3 809 550			12 674 802
Myyntitulot,sisäiset	72 610	185 700	-72 610	-185 700	
Maksutuotot	5 903 650				5 903 650
Tuet ja avustukset	1 554 465				1 554 465
Tuet ja avustukset,kaupungilta					
Muut toimintatulot	4 946 220	5 450			4 951 670
Muut toimintatulot, sisäiset					
Valmistus omaan käyttöön	130 000				130 000
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-48 570 790	-865 490			-49 436 280
Palvelujen ostot	-48 242 127	-736 700			-48 978 827
Palvelujen ostot,sisäiset	-185 700	-72 610	185 700	72 610	
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-6 046 721	-924 800			-6 971 521
Aineet,tarv. ja tavarat,sisäiset					
Avustukset	-5 221 500				-5 221 500
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintamenot	-3 232 521	-63 700			-3 296 221
Muut toimintamenot, sisäiset					
Toimintakate	-90 027 162	1 337 400	113 090	-113 090	-88 689 762
Verotulot	61 400 000				61 400 000
Valtionosuudet	27 816 200				27 816 200
Rahoitustulot ja menot					
Korkotulot	13 000				13 000
Korkotulot, sisäiset	12 100		-12 100		
Muut rahoitustulot	1 922 000	12 300			1 934 300
Korkomenot	-325 000	-20 000			-345 000
Sisäiset korkomenot		-12 100		12 100	
Korvaus peruspääomasta	29 400	-29 400	-29 400	29 400	
Muut rahoitusmenot	-6 000	-8 100			-14 100
Vuosikate	834 538	1 280 100	71 590	-71 590	2 114 638
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk.poistot	-4 797 000	-1 129 300			-5 926 300
Satunnaiset erät	-110 000	-100 000			-210 000
Tilikauden tulos	-4 072 462	50 800	71 590	-71 590	-4 021 662

Liikelaitoksen vaikutus tilikauden rahoituksen muodostamiseen

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN RAHOITUKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2019		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslask.osa ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslask osa	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	834 538	1 280 100	71 590	-71 590	2 114 638
Satunnaiset erät	-110 000	-100 000			-210 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-20 720 000	-1 400 000			-22 120 000
Rah.os. investointimenoihin					
Pys.vast. hyöd.luovutustulot	300 000				300 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-19 695 462	-219 900	71 590	-71 590	-19 915 362
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-1 500 000		500 000		-1 000 000
Antolainasaamisten vähennykset	375 000		-375 000		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000	500 000		-500 000	30 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 775 000	-375 000		375 000	-8 775 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Rahoituksen rahavirta	20 100 000	125 000	125 000	-125 000	20 225 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	404 538	-94 900	196 590	-196 590	309 638

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO			
ULKOINEN	Sitovuus *)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Demokratiapalvelut	N	-1 456 980	2 714 000
Kaupunkikansliakeskus	N	-3 972 974	263 000
Perusturvakeskus	N	-53 648 436	8 616 995
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	N	-30 556 426	2 901 342
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	N	-21 678 843	6 604 250
HV Hulevesi taseyksikkö	N		300 000
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		61 400 000
Valtionosuudet	B		27 421 771
Rahoitustulot ja -menot	B		1 604 000
Satunnaiset erät	B	-110 000	
INVESTOINTIOSA			
Demokratiapalvelut			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-2 300 000	300 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-50 000	
Kaupunkikansliakeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B		
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-50 000	
Perusturvakeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-3 560 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-50 000	
Sivistys- ja hyvinvointikeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-11 280 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-350 000	
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 480 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 600 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	-1 000 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		30 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-8 775 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			-206 699
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-141 918 659	141 918 659

*)N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Yhteenvedo määrärahoista ja tuloarviosta

	2018 Tilinpäätös	2019 Muutettu TA	2020 Talousarvio	Muutos % 2019/2020
DEMOKRATIAPALVELUT				
Tulot, ulkoiset	34 539	3 214 000	2 714 000	-15,6 %
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-1 171 898	-1 460 970	-1 456 980	-0,3 %
Menot, sisäiset	-8 934	-5 770		-100,0 %
NETTO, ulkoinen	-1 137 359	1 753 030	1 257 020	-28,3 %
NETTO, sisäinen	8 934	5 770		-100,0 %
Poistot	-141			
Laskennalliset erät		-160 948		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-1 128 566	1 597 852	1 257 020	
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	4 707 666	208 700	263 000	26,0 %
Tulot, sisäiset	4 479 022	68 722		-100,0 %
Menot, ulkoiset	-14 314 766	-3 774 277	-3 972 974	5,3 %
Menot, sisäiset	-450 494	-292 827		-100,0 %
NETTO, ulkoinen	-9 607 100	-3 565 577	-3 709 974	4,0 %
NETTO, sisäinen	4 028 528	-224 105		-100,0 %
Poistot	-367 754	-90 389	-18 700	
Laskennalliset erät	2 837 791	3 366 545		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-3 108 535	-513 526	-3 728 674	
PERUSTURVAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	8 718 562	8 305 440	8 616 995	3,8 %
Tulot, sisäiset	279 014			
Menot, ulkoiset	-53 157 293	-53 518 228	-53 648 436	0,2 %
Menot, sisäiset	-4 514 120	-4 616 588		-100,0 %
NETTO, ulkoinen	-44 298 035	-45 182 376	-45 031 441	
NETTO, sisäinen	-4 235 106	-4 616 588		-100,0 %
Poistot	-30 651	-53 140	-6 300	
Laskennalliset erät	-1 110 423	-999 856		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-5 376 180	-5 669 584	-45 037 741	
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS				
Tulot, ulkoiset	2 874 790	2 748 181	2 901 342	5,6 %
Tulot, sisäiset	157 327	4 946 644		-100,0 %
Menot, ulkoiset	-24 179 615	-30 140 435	-30 556 426	1,4 %
Menot, sisäiset	-10 377 525	-11 029 598		-100,0 %
NETTO, ulkoinen	-21 304 825	-27 392 254	-27 655 084	1,0 %
NETTO, sisäinen	-10 220 198	-6 082 954		-100,0 %
Poistot	-40 855	-403 201	-390 400	
Laskennalliset erät	-1 064 943	-1 332 516		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-32 630 821	-35 210 925	-28 045 484	

ELINKEINO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS				
Tulot, ulkoiset	2 460 289	6 553 611	6 474 250	-1,2 %
Tulot, sisäiset	11 129 986	12 254 067		-100,0 %
Valmistus omaan käyttöön	128 014	128 000	130 000	
Menot, ulkoiset	-15 072 178	-21 402 099	-21 678 843	1,3 %
Menot, sisäiset	-845 027	-1 446 928		-100,0 %
NETTO, ulkoinen	-12 483 876	-14 720 488	-15 074 593	2,4 %
NETTO, sisäinen	10 284 959	10 807 139		-100,0 %
Poistot	-3 418 169	-3 293 270	-4 323 400	
Laskennalliset erät	-426 208	-873 226		
Tehtävien kokonaiskustannukset	-6 043 293	-8 079 845	-19 397 993	

HULEVESI, TASEYKSIKKÖ				
Tulot, ulkoiset			300 000	
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset				
Menot, sisäiset				
NETTO, ulkoinen			300 000	
NETTO, sisäinen				
Poistot			-58 200	
Laskennalliset erät				
Tehtävien kokonaiskustannukset			241 800	

KAUPUNKI YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	18 795 845	21 029 932	21 269 587	1,1 %
Tulot, sisäiset	16 045 349	17 269 433		-100,0 %
Valmistus omaan käyttöön	128 014	128 000	130 000	
Menot, ulkoiset	-107 895 750	-110 296 009	-111 313 659	0,9 %
Menot, sisäiset	-16 196 100	-17 391 711		-100,0 %
NETTO, ulkoinen	-88 971 891	-89 138 077	-89 914 072	0,9 %
NETTO, sisäinen	-132 883	-122 278		-100,0 %
Poistot	-3 857 570	-3 840 000	-4 797 000	24,9 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-92 962 344	-93 100 355	-94 711 072	

VESILIIKELAITOS				
Tulot, ulkoiset	3 569 943	3 700 000	3 815 000	3,1 %
Tulot, sisäiset	212 419	191 000	185 700	-2,8 %
Menot, ulkoiset	-2 338 670	-2 557 580	-2 590 690	1,3 %
Menot, sisäiset	-61 668	-68 722	-72 610	5,7 %
NETTO, ulkoinen	1 231 273	1 142 420	1 224 310	7,2 %
NETTO, sisäinen	150 751	122 278	113 090	-7,5 %
Poistot	-1 112 552	-1 060 000	-1 129 300	6,5 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	269 472	204 698	208 100	

KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ				
Tulot, ulkoiset	22 365 788	24 729 932	25 084 587	1,4 %
Tulot, sisäiset	16 257 767	17 460 433	185 700	
Valmistus omaan käyttöön	128 014	128 000	130 000	1,6 %
Menot, ulkoiset	-110 234 419	-112 853 588	-113 904 348	0,9 %
Menot, sisäiset	-16 257 768	-17 460 433	-72 610	
NETTO, ulkoinen	-87 868 632	-88 123 656	-88 819 762	0,8 %
NETTO, sisäinen				
Poistot	-4 970 121	-4 900 000	-5 926 300	20,9 %
Tehtävien kokonaiskustannukset	-92 838 753	-93 023 656	-94 746 062	

Talousarvion tunnuslukuja

Kaupunki + liikelaitos	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019	TALOUSARVIO 2020
Asukasluku 31.12	14 891	14 891	14 940
Veroprosentti	19,75 %	19,75 %	19,75 %
Käyttömenot milj. €	110,2	112,8	113,9
Muutos-%		2,4	1,0
Käyttömenot/asukas	7 403	7 579	7 624
Käyttötulot milj. €	22,3	24,7	25,1
muutos-%		10,8	1,6
Toimintakate milj. €	87,9	88,1	88,8
muutos%		0,2	0,8
Toimintakate €/asukas	5 901	5 918	5 945
Verotulot yht milj €	60,0	64,4	61,4
Verotulot €/asukas	4 029	4 326	4 110
Valtionosuudet milj €	24,4	24,2	27,8
Valtionosuudet €/asukas	1 636	1 626	1 862
Vuosikate milj €	1,8	2,2	1,7
Vuosikate €/asukas	120	145	142
Vuosikate/poisto %	36 %	44 %	36 %
Investoinnin netto milj €	12,0	18,7	21,8
Investoinnit €/asukas	807	1 259	1 461
Lainakanta milj €	44,9	64,7	86,0
Lainakanta €/asukas	2 995	4 347	5 781
Lainanhoitokate	0,3	0,1	-0,1

KÄYTTÖTALOUS
LOVIISAN KAUPUNGIN
TALOUSARVIO VUODELLE 2020

Demokratiapalvelut

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Demokratiapalveluihin kuuluvat seuraavat kustannuspaikat:

- Vaalit
- Tarkastuslautakunta
- Valtuusto
- Kaupunginhallitus

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Demokratiapalvelut

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Myyntituotot	26 539				
Maksutuotot		50 000			
Tuet ja avustukset		50 000			
Muut toimintatuotot	8 000	3 114 000	2 714 000	2 114 025	2 735 165
Toimintatuotot	34 539	3 214 000	2 714 000	2 114 025	2 735 165
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-387 284	-568 690	-515 430	-520 584	-525 790
Palveluiden ostot	-712 285	-712 570	-804 300	-812 343	-820 466
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 534	-21 080	-30 150	-30 452	-30 756
Avustukset	-19 125	-62 000	-62 000	-62 620	-63 246
Muut toimintakulut	-43 604	-102 400	-45 100	-45 551	-46 007
Toimintakulut	-1 146 293	-1 466 740	-1 456 980	-1 471 550	- 1 486 261
<i>joista sisäiset</i>	-8 934	-5 770			
Toimintakate	-1 146 293	1 747 260	1 257 020	645 475	1 248 900
<i>joista sisäiset</i>	-8 934	-5 770			
Toimintakate ulkoinen	-1 137 359	1 753 030	1 257 020	645 475	1 248 900
Poistot ja arvonalentumiset	-141				

Vaalit

Vastuuhenkilö: kaupunkiansiakeskuksen johtaja

Seuraavat vaalit ovat huhtikuussa 2021 järjestettävät kuntavaalit. Vuodelle 2020 on varattu määrärahaa vaalien ulkomainostelineiden osittaiseen uusimiseen.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
--	---------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------------------------	--------------------------------

Toimintatuotot	26 539	100 000			
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-38 929	-92 310	-6 000	-47 000	
<i>joista sisäiset</i>		-300			
Toimintakate	-12 390	7 690	-6 000	-47 000	
<i>joista sisäiset</i>		-300			
Toimintakate ulkoinen	-12 390	7 990	-6 000	-47 000	

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnalla on seitsemän jäsentä. Tarkastuslautakunta hoitaa kuntalain 121 §:ssä säädetty tehtävät sekä seuraa tilintarkastuksen toimintaa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
--	---------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------------------------	--------------------------------

Toimintatuotot					
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-28 793	-43 820	-38 840	-39 228	-39 621
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-28 793	-43 820	-38 840	-39 228	-39 621
<i>osta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-28 793	-43 820	-38 840	-39 228	-39 521

Valtuusto

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää hallintosäännön määräyksien kautta toimivaltaansa eteenpäin. Kaupunginvaltuustossa on 35 valtuutettua.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
---------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------------------------	--------------------------------

Toimintatuotot

joista sisäiset

Valmistus omaan käyttöön

Toimintakulut	-83 562	-99 090	-99 070	-100 061	-101 061
----------------------	---------	---------	---------	----------	----------

<i>joista sisäiset</i>	-1 230				
------------------------	--------	--	--	--	--

Toimintakate	-83 562	-99 090	-99 070	-100 061	-101 061
---------------------	---------	---------	---------	----------	----------

<i>joista sisäiset</i>	-1 230				
------------------------	--------	--	--	--	--

Toimintakate ulkoinen	-82 332	-99 090	-99 070	-100 061	-101 061
------------------------------	---------	---------	---------	----------	----------

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätöksenteon valmistelusta, täytäntöönpanoa ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallituksessa on yhdeksän jäsentä. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii kehitys- ja konsernijaosto, jossa on seitsemän jäsentä.

Asuntomessujen henkilöstöorganisaatio sijoittuu suoraan kaupunginjohtajan alaisuuteen ja messuorganisaatiolle varatut määrärahat sisältyvät kaupunginhallituksen määrärahoihin.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
---------------------	-------------------------------------	---------------------	--------------------------------	--------------------------------

Toimintatuotot	8 0000	3 114 000	2 714 000	2 114 025	2 735
-----------------------	--------	-----------	-----------	-----------	-------

joista sisäiset

Valmistus omaan käyttöön

Toimintakulut	-1 029 549	-665 700	-1 313 070	-1 326 201	-1 339 463
----------------------	------------	----------	------------	------------	------------

<i>joista sisäiset</i>	-7 704	-5 470			
------------------------	--------	--------	--	--	--

Toimintakate	-1 021 549	2 448 300	1 400 930	787 824	1 395 703
---------------------	------------	-----------	-----------	---------	-----------

<i>joista sisäiset</i>	-7 704	-5 470			
------------------------	--------	--------	--	--	--

Toimintakate ulkoinen	-1 013 845	2 453 770	1 400 930	787 824	1 395 703
------------------------------	------------	-----------	-----------	---------	-----------

Kaupunginkansliakeskus

Vastuhenkilö: kaupunginkansliakeskuksen johtaja

Toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatuksena on kustannustehokkaasti tuottaa ja toteuttaa laadukkaat tukipalvelut sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Toiminnan päämäärinä ovat toimintatapojen jatkuva parantaminen, tuottavuuden lisääminen, henkilöstön ja työyhteisöjen hyvinvoinnin ja osaamisen vahvistaminen, ennakoitavissa oleva talous ja päätöksentekoa tukeva raportointi.

Kaupunginkansliakeskukseen kuuluvat seuraavat vastualueet:

- kaupunginkansliapalvelut
- talouspalvelut
- tieto- ja viestintäteknikkapalvelut.

Toiminnan painopisteet

- tiedonhallinnan ja saavutettavuuden kehittäminen uuden lainsäädännön vaatimusten mukaisiksi, asiahallinnan sähköisten prosessien eteenpäin vieminen (muun muassa sähköinen arkistointi)
- kaupungin asukasluvun lisäämiseen tähtäävä ja asuntomessuihin 2023 liittyvä viestintä ja markkinointi
- palvelussuhdeasioiden yhdenmukaisuuden varmistaminen, esimiesten osaamisen vahvistaminen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn huomioiminen
- talouden ajantasaisen seurannan ja raportoinnin kehittäminen
- talouspalveluiden henkilöstömuutosten hallitseminen (perehdyttäminen ja osaamisen kehittäminen)
- keskusten digitalisointitarpeeseen vastaaminen
- tietojärjestelmäympäristön yhtenäistäminen ja kehittäminen
- sähköisten työkalujen (ICT) kustannustehokas käyttäminen.

Riskiärvio

Haasteellisessa taloudellisessa tilanteessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen toteuttamiseksi tarvitaan onnistumisia monella saralla, kuten talouden tasapainottamisessa, asukasmäärän ja työpaikkojen määrän positiivisessa kehityksessä ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisessä ja työkyvyn ylläpitämisessä. Toimenpiteistämme huolimatta kehitys voi olla epäsuotuisaa. Mikäli asukasmäärän ja työpaikkojen määrän lisäys ei kehity positiiviseen suuntaan, vaikuttavat nämä suoraan kaupungin taloudelliseen tilanteen kehittymiseen.

Taloudellisen tilanteen tasapainottamisen toteutuksen vaikutuksia henkilöstön työtyytyväisyyteen ja työssä jaksamiseen ei pystytä täydellisesti ennakoimaan. On tärkeää, että jo aloitettuja työtyytyväisyyden ja työssä jaksamisen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden toteuttamista jatketaan katkeamattomasti.

Työmäärän osalta haasteen muodostavat muun muassa monet samanaikaiset lakimuutokset sekä valtion edellyttämät toimintatapojen muutokset. Sen lisäksi, että muutosten toteuttaminen vaatii useamman samanaikaisen hankkeen toteuttamista, edellyttävät ne tietoteknisiä ratkaisuja, jotka omalta osaltaan vaativat myös lisää taloudellisia resursseja.

Olellaisen riskin toiminnalle koko kaupungin tasolla muodostaa tietohallintajärjestelmiin ja niitä käyttäviin henkilöihin kohdistuvat huijausyritykset, kuten sähköpostihuijaukset, jotka ovat kasvaneet määrällisesti ja muuttuneet yhä suunnitelmallisimmiksi. Tilanteen hallitsemiseksi henkilöstöä on säännöllisesti koulutettava tietoturva-asioissa ja tietoturvaan liittyviä prosesseja kehitettävä edelleen.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Kaupunginkansliakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Myyntituotot	3 520	3 500	18 000	20 907	21 116
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	245 176	200 000	230 000	228 968	231 258
Muut toimintatuotot	42 796	5 200	15 000	10 706	10 813
Toimintatuotot	291 493	208 700	263 000	260 581	263 187
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-1 311 090	-1 594 027	-1 672 624	-1 689 350	-1 706 244
Palveluiden ostot	-1 591 690	-1 977 450	-2 087 500	-2 083 15	-2 103 956
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 218	-67 250	-78 500	-79 285	-80 078
Avustukset	-29 000	-33 000	-35 000	-35 350	-35 704
Muut toimintakulut	-8 077	-102 550	-124 350	-125 594	-126 849
Toimintakulut	-3 098 691	-3 774 277	-3 997 974	-4 012 704	-4 052 831
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-2 807 199	-3 655 966	-3 753 674	-3 752 123	-3 789 644
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-2 807 199	-3 655 966	-3 753 674	-3 752 123	-3 789 644

Poistot ja arvonalentumiset

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2020 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Kaupunki näkyy mediassa myönteisesti aiempaa enemmän.	Toteutamme kaupungin asukasluvun lisäämiseen tähtäävää markkinointia ja viestintää, kerromme kaupungin vahvuuksista.	Toteutamme asumin- ja tonttimarkkinointia erityisesti digimedioissa ja messuilla. Terävöitämme kaupungin brändiä ja laadimme brändikäsi-kirjan.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja ja viestintä- ja markkinointiasiantuntija.
Koordinoimme kaupungin hankintoja ja edistämme hankintojen toteuttamista siten, että myös pienemmät toimittajat voivat osallistua tarjouskilpailuihin. Seuraamme paikallisen ostamisen osuutta hankinnoissamme.	Luettelo on tai sitä ei ole.	Kaupungin tulevista hankinnoista ja niiden aikatauluista on saatavissa ajankohtaista tietoa.	Ylläpidämme ja julkaisemme verkkosivustollamme luetteloja tulevista hankkeista.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja, kaupunginkamreeri ja hankinta-asiantuntija.
	Toteutuneiden hankintojen koko, yrittäjiltä saatu palaute.	Hankinnat jaetaan tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin.	Neuvomme ja opastamme keskuksia hankintojen laatimisessa.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja, kaupunginkamreeri ja hankinta-asiantuntija.
	Seurantareportti on laadittu ja käytössä, kyllä tai ei.	Seuraamme paikallisen ostamisen osuutta hankinnoissamme.	Luomme yhteistyössä keskusten kanssa tarkoitusta varten seurantaraportin.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja, kaupunginkamreeri ja hankinta-asiantuntija.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Lomake on tai ei ole käytössä. Valmisteluteksteistä käy ilmi tehdyt vaikutusarviointit.	Vaikutusarviointi on luonnollinen osa valmistelutyötä.	Kirjaamme suoritettavat vaikutusarviointit valmisteluteksteihin.	Kaupunginkansliakeskuk- sen johtaja ja valmistelijat.
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Kaikki vastuualueet ovat antaneet ainakin yhden palvelulupauksen ja seuraa sen toteutumista.	Palvelumme on joutuisaa.	Kartoitamme mitkä palvelumme soveltuvat palvelulupauksen antamiseen ja annamme ainakin yhden palvelulupauksen vastuualuetta kohden.	Kaupunginkansliakeskuk- sen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Resurssien säästyminen ja toiminnan tehostuminen.	Sähköiset palvelut korvaavat manuaalisen toiminnan.	Siirrymme keskuksen palveluiden osalta hyödyntämään sähköisiä prosesseja entistä enemmän ja kokonaisvaltaisemmin. Huomioimme sekä sisäiset että ulkoisen palvelut.	Kaupunginkansliakeskuk- sen johtaja ja tietohallinto- päällikkö.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Osallistumissovelluksen latausten määrä, kyselyiden määrä, käytön määrä.	Morjens Loviisa-sovelluksen ja Webropol-kyselytyökalun käyttöasteet kasvavat: sovelluksen latausten määrä, kyselyihin saatujen vastausten määrä ja tehtyjen kyselyiden määrä kasvavat.	Teemme ajankoh- taisia ja kiinnostavia kyselyitä Morjens-sovelluksella ja Webropol-kyse- lytyökalulla. Kan- nustamme keskuksia käyttämään kyse- lytyökaluja apu- välineenä kaupun- gin toiminnan ke- hittämisessä.	Kaupunginkansliakeskuk- sen johtaja ja viestintä- ja markkinointi- asiantuntija.

Kehitämme tiedonhallintaamme vastaamaan uusia vaatimuksia.	Tiedonhallintalain vaatimukset täytyvät.	Toteutamme tiedonhallintalain vaatimukset säädettyssä määräajassa.	Laadimme tiedonhallintasuunnitelman.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja ja vastualueiden päälliköt.
--	--	--	--------------------------------------	---

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Paranamme toimintamme laatua.	Palautekysely.	Asiakaspalvelutoimisto palvelee yhden luukun periaatteella.	Parannamme edelleen keskus-ten ja asiakaspalvelutoimiston yhteistyötä ja vuorovaikutusta.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Henkilöstö noudattaa toimintasuunnitelmaa.	Toteutamme keinoja energian säästämiseksi.	Aloittamme pienistä asioista, joihin voimme kaikki vaikuttaa: toteutamme toimenpiteitä sähkön säästämiseksi, paperisten tulosteiden määrän vähentämiseksi ja jätteen lajittelumiseksi.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja ja vastualueiden päälliköt.

Pysäytämme asukasmäärän vähenemisen ja pyrimme kääntämään sen positiiviseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme asuntomessujen toteuttamiseen.	Asuntomessualueelle rakentamisesta kiinnostuneiden määrä.	Markkinoimme LoViisaa tulevana asuntomessukaupunkina.	Laadimme ja toteutamme asuntomessuihin liittyvän markkinointisuunnitelman.	Kaupunginkansliakeskusten johtaja ja viestintä- ja markkinointiasiantuntija.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Pysymme talousarviossa.	Suoritamme tehtävämme kustannustehokkaasti.	Jatkamme prosessien tehostamista ja toimintatapojemme selventämistä.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Toimintamme on ajanmukaista.	Prosessimme tehostuvat.	Seuraamme alan kehitystä ja uudistamme toimintatapojamme tarvittaessa.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Keskuksen GPTW:n mukainen Trust index -luku ylittää kaupungin keskiarvon.	Kokemus viestinnän toimivuudesta paranee.	Panostamme vuorovaikutuksen parantamiseen.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
		Työntekijöiden kokemus oman työn merkityksestä kasvaa.		
		Yhteisöllisyyden tunne työpaikalla lisääntyy.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Kaupunginkansliapalvelut

Vastuuhenkilö: kaupunginkansliakeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät

Kaupunginkanslia vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja tarkastuslautakunnan valmistelun yhteensovittamisesta, esityslistojen ja pöytäkirjojen laadinnasta, asiakirjahallinnon ja arkistoinnin koordinoimisesta sekä kaupungin asiakirjojen keskitetystä kääntämisestä. Kaupunginkanslian tehtäviin kuuluvat myös kaupungin lakimiehen palveluiden tarjoaminen ja vaaleihin liittyvät tehtävät.

Asiakaspalvelutoimisto Lovinfo tuottaa keskusten keskitetyt ulkoiset ja sisäiset asiakaspalvelut yhden luukun periaatteella. Lisäksi asiakaspalvelutoimisto tarjoaa back office -palveluja ja vastaa kaupungin puhelinvaihd palvelusta.

Viestintätiimi koordinoi kaupungin ulkoista ja sisäistä viestintää, kehittää viestinnän vuorovaikutteisuutta ja ajankohtaisuutta sekä edistää myönteisen kaupunkikuvan muodostumista ja kuntalaisten yhteenkuuluvuutta markkinoinnin ja viestinnän keinoin.

Henkilöstöhallintotiimi (HR-tiimi) tuottaa henkilöstöhallinnon asiantuntijapalveluita sekä neuvoo, opastaa ja kouluttaa esimiehiä ja henkilöstöä palvelussuhdeasioissa henkilöstöstrategisten linjausten mukaisesti. HR-tiimi vastaa myös työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistämisestä sekä työsuojelusta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Painopisteitä suunnitelmakaudella ovat

1. tiedonhallinnan ja saavutettavuuden kehittäminen uuden lainsäädännön vaatimusten mukaisiksi sekä asiahallinnan sähköisten prosessien eteenpäin vieminen (muun muassa sähköinen arkistointi)
2. kaupungin asukasluvun lisäämiseen tähtäävä ja asuntomessuihin 2023 liittyvä viestintä ja markkinointi
3. palvelussuhdeasioiden yhdenmukaisuuden varmistaminen ja esimiesten osaamisen vahvistaminen sekä henkilöstön työhyvinvointi ja työkyky.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan 1.4.2019 ja laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta tulee voimaan vuoden 2020 alusta. Molempien lakien siirtymäsäännösten perusteella kaupungin on ryhdyttävä kehittämään toimintojaan lakien vaatimusten mukaisiksi vuoden 2020 aikana. Kyseessä on suuri asiakokonaisuus, joka vaatii huomattavan määrän henkilöstöresursseja ja taloudellisia resursseja.

Kaupungin taloudelliset haasteet ja niiden ratkaiseminen rakenteita ja palvelutarjontaa muokkaamalla luovat tarvetta tehostetulle viestinnälle. Myös kaupungin uudis- ja korjausrakennushankkeet sekä sisäilma-asiat vaativat edelleen paljon resursseja viestinnältä. Viestinnän ja markkinoinnin tähtäin on suunnittelukaudella vuoden 2023 asunomessuissa.

Panostus henkilöstön työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin sekä työ esimiesten tukemiseksi on jatkettava katkeamattomana, jotta varmistetaan henkilöstön jaksaminen taloudellisesti haasteellisessa tilanteessa.

Osatyökykyisten työhönpaluuta varten varataan 50 000 euroa henkilöstöhallintotiimille erilliselle kustannuspaikalle vuodelle 2020. Työtulevaisuuspankin määrärahat käytetään keskuksissa tähän tarkoitukseen ja määrärahojen käytöstä sovitaan keskusten välisessä, monialaisessa työryhmässä.

Riskiarvio

Kaupunginkansliapalveluiden osalta suurimmat riskit sille, että tavoitteet eivät toteutuisi suunnitellusti liittyvät taloudellisten resurssien ja henkilöstöresurssien riittävyyteen sekä henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen. Nopeampoinen arki, jossa moheen tehtävämme vaikuttaa niin kaupungin toiminnan ulkopuolelta kuin muista keskuksistakin tulevat impulssit ja tehtävät, on haasteellinen muun muassa aikataulutuksen osalta.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Toteutamme kaupungin asukasluvun lisäämiseen tähtäävää markkinointia ja viestintää, kerromme kaupungin vahvuuksista.	Toteutamme asumis- ja tonttimarkkinointia erityisesti digimedioissa ja messuilla. Terävöitämme kaupungin brändiä ja laadimme brändikäsikirjan.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja viestintä- ja markkinointiasiantuntija.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Vaikutusarviointi on luonnollinen osa valmistelutyötä.	Kirjaamme suoritettujen vaikutusarviointien valmisteluteksteihin.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja valmistelijat.
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Palvelumme on joutuisaa.	Kartoitamme mitkä palvelumme soveltuvat palvelulupauksen antamiseen ja annamme ainakin yhden palvelulupauksen vastuualuetta kohden.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja vastualueiden päälliköt.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Sähköiset palvelut korvaavat manuaalisen toiminnan.	Siirrymme keskuksen palveluiden osalta hyödyntämään sähköisiä prosesseja entistä enemmän ja kokonaisvaltaisemmin. Huomioimme sekä sisäiset että ulkoiset palvelut.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja tietohallintopäällikkö.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Morjens Loviisa-sovelluksen ja Webropol-kyselytyökalun käyttöasteet kasvavat: sovelluksen laatuasteiden määrä, kyselyihin saatujen vastausten määrä ja tehtyjen kyselyiden määrä kasvavat.	Teemme ajankohtaisia ja kiinnostavia kyselyitä Morjens-sovelluksella ja Webropol-kyselytyökalulla. Kannustamme keskuksia käyttämään kyselytyökaluja apuvälineenä kaupungin toiminnan kehittämisessä.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja viestintä- ja markkinointiasiantuntija.
Kehitämme tiedonhallintaamme vastamaan uusia vaatimuksia.	Toteutamme tiedonhallintalain vaatimukset säädetyssä määräjassa.	Laadimme tiedonhallintasuunnitelman.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja vastualueiden päälliköt.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Paranamme toimintamme laatua.	Asiakaspalvelutoimisto palvelee yhden luukun periaatteella.	Parannamme edelleen keskusten ja asiakaspalvelutoimiston yhteistyötä ja vuorovaikutusta.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toteutamme keinoja energian säästämiseksi.	Aloittamme pienistä asioista, joihin voimme kaikki vaikuttaa: toteutamme toimenpiteitä sähkön säästämiseksi, paperisten tulosteiden määrän vähentämiseksi ja jätteiden lajittelemiseksi.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Pysäytämme asukasmäärän vähenemisen ja pyrimme kääntämään sen positiiviseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme asunomessujen toteuttamiseen.	Markkinoimme Loviisaa tulevana asunomessukaupunkina.	Laadimme ja toteutamme asunomessuihin liittyvän markkinointisuunnitelman.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja viestintä- ja markkinointiasiantuntija.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Suoritamme tehtävämme kustannustehokkaasti.	Jatkamme prosessien tehostamista ja toimintatapojemme selvittämistä.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.

Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Prosessimme tehostuvat.	Seuraamme alan kehitystä ja uudistamme toimintatapojamme tarvittaessa.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
---	-------------------------	--	---

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Kokemus viestinnän toimivuudesta parane.	Panostamme vuorovaikutuksen parantamiseen.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
	Työntekijöiden kokemus oman työn merkityksestä kasvaa.		
	Yhteisöllisyyden tunne työpaikalla lisääntyy.		

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Kaupunginkansliapalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
------------------	-------------------------------	------------------	-------------------------	-------------------------

Toimintatuotot	261 592	206 335	245 000	247 450	249 924
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 927 899	-2 100 284	-2 318 131	-2 341 312	-2 364 725
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-1 666 307	-1 893 949	-2 073 131	-2 093 862	-2 114 801
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-1 666 307	-1 893 949	-2 073 131	-2 093 862	-2 114 801

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut

Vastuuhenkilö: tietohallintopäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut vastaa kaupungin tieto- ja viestintäteknologisesta infrastruktuurista. Tähän sisältyvät työasemat, mobiililaitteet, palvelinjärjestelmät, tietoverkot ja käyttäjätuki. Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut ylläpitää ja kehittää tieto- ja viestintäteknologista infrastruktuuria sekä koordinoi tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä tehtäviä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kiihtyvä digitalisointi
- perusturvakeskuksen tietojärjestelmäympäristön yhtenäistäminen ja kehittäminen
- sähköisen arkistoinnin ja asianhallintajärjestelmän kehittäminen
- sähköisten työkalujen kustannustehokas hyödyntäminen kaupungin toiminnassa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Sivistystoimen voimakas digitalisaatio kasvattaa infrastruktuuria, lisää käyttäjätuen tarvetta ja edellyttää taustajärjestelmien skaalattavuutta. Perusopetuksessa jatketaan siirtymistä oppilaiden henkilökohtaisiin tietokoneisiin. Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön päätelaitteita ja siirrytään digitaaliseen toimintatapaan.

Terveydenhuollon potilastietojärjestelmän osalta selvitetään ja valmistellaan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin Apotti-järjestelmään liittymistä. Sosiaalihuollon järjestelmän osalta valmistellaan valtakunnalliseen Kansa-arkistoon liittymistä.

Tiedonhallintalain voimaantulo edellyttää asianhallintajärjestelmän kehittämistä ja sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa.

Kaikkien työntekijöiden käytössä olevia sähköisiä työkaluja (O365-järjestelmä, henkilökohtaiset tietokoneet ja älypuhelimet) pyritään hyödyntämään entistä tehokkaammin. Käyttäjien osaamista kehitetään edelleen kiinnittäen erityistä huomiota tietoturva- ja tietosujoosaamiseen.

Riskiarvio

Etenevän digitalisaation riskinä on epätasapainoinen kehitys. Laitemäärä, käyttäjien osaaminen ja sovellusten hyödyntäminen toiminnassa on oltava keskenään tasapainossa, jotta pulonkaloja ei muodostu.

Terveydenhuollon järjestelmien osalta riskinä ovat kustannukset, joihin ei välttämättä pystytä omasta näkökulmasta vaikuttamaan. Loviisan kaupunki on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin mittakaavassa pieni toimija, eikä välttämättä pysty vaikuttamaan kokonaisuuteen.

Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto ja tiedonhallintalain veloitteiden huomiointi edellyttävät laajaa toimintatapojen muutosta ja prosessien kehitystä. Riskinä on tältä osin muutoshallinnan epäonnistuminen.

Sähköisten työkalujen käyttöönoton osalta riskinä on se, että kustannukset kohoavat, mutta työkaluista ei saada suunniteltua hyötyä. Tietoturvan ja tietosuojan osalta on riski, että varautumisesta huolimatta toimintamme häiriytyy esimerkiksi kyberhyökkäyksen johdosta.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Palvelumme on joutuisaa.	Kartoitamme mitkä palvelumme soveltuvat palvelulupauksen antamiseen ja annamme ainakin yhden palvelulupauksen vastuualuetta kohden.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja tietohallintopäällikkö.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Infrastruktuuri tukee toimintaamme.	Lisäämme henkilökohtaisten laitteiden määrää tavoitteenamme, että jokaisella yläkoululaisella on käytössään henkilökohtainen tietokone ja koulujen infrastruktuuri tukee niiden käyttöä.	Tietohallintopäällikkö.
		Parannamme verkko-yhteyksiä niin, että varhaiskasvatuksen toimipisteissä on käytössä toimintaa tukeva infrastruktuuri.	
	Loviisalla on suunnitelma potilastietojärjestelmien kehittämisestä.	Teemme päätöksen Apotti-järjestelmän osalta.	Perusturvajohtaja sekä tietohallintopäällikkö.

	Jokaisella kaupungin työntekijällä on käytössään heidän toimintaansa tukevat työkalut.	Tarjoamme uusia työkaluja ja koulutusta niiden käyttöä varten.	Tietohallintopäällikkö.
	Sähköiset palvelut korvaavat manuaalisen toiminnan.	Siirrymme keskuksen palveluiden osalta hyödyntämään sähköisiä prosesseja entistä enemmän ja kokonaisvaltaisemmin. Huomioimme sekä sisäiset että ulkoisen palvelut.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja sekä tietohallintopäällikkö.
Kehitämme tiedonhallintaamme vastaamaan uusia vaatimuksia.	Toteutamme tiedonhallintalain vaatimukset säädetyssä määräjassa.	Laadimme tiedonhallintasuunnitelman.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja tietohallintopäällikkö.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Vältämme turhaa sähkönkäyttöä päivittäisissä toiminnoissamme, aloittaen pienistä asioista, joihin voimme kaikki vaikuttaa.	Tietokoneidemme sähkönsäästötoiminnot ovat käytössä.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja tietohallintopäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Suoritamme tehtävämme kustannustehokkaasti.	Jatketaan prosessien tehostamista ja toimintatapojemme selventämistä.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.

Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Prosessimme tehostuvat.	Seuraamme alan kehitystä ja uudistamme toimintatapojamme tarvittaessa.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
---	-------------------------	--	---

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työiihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Kokemus viestinnän toimivuudesta paranee.	Panostetaan vuorovaikutuksen parantamiseen.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
	Työntekijöiden kokemus oman työn merkityksestä kasvaa.		
	Yhteisöllisyyden tunne työpaikalla lisääntyy.		

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	3 731	3 500	18 000	20 200	20 402
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-995 938	-980 025	-1 042 835	-1 007 813	-1 017 891
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-992 207	-976 525	-1 024 835	-987 613	-997 489
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-992 207	-976 525	-1 024 835	-987 613	-997 489

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Talouspalvelut

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tukea toimialojen taloudellista toimintaa ja huolehtia talouden ohjauksen yhteisistä periaatteista ja ohjeistuksesta sekä edistää taloudellisuuden ja tuloksellisuuden huomioimista kaupungin toiminnassa.

Talouspalvelut vastaa talouden suunnittelusta ja koordinoi keskitetysti talousarvion valmistelua ja tilikaudella tapahtuvan toiminnan ja talouden ajantasaista raportointia. Talouspalvelut huolehtii Loviisan kaupungin juoksevasta kirjanpidosta ja vastaa konsernitilinpäätöksen laadinnasta. Sen tehtäväkenttään kuuluu myös vastata kaupungin rahoituksen ja maksuvalmiuden hoidosta sekä rahaprosessiin liittyvistä viranomaisilmoituksista omalta osaltaan.

Talouspalvelut vastuualueen tehtäviin kuuluu kustannuslaskenta-, tuotteistus- ja hinnoittelu-prosessien kehittäminen ja kehittämisen koordinoiminen yhdessä keskusten kanssa. Lisäksi vastuualue ohjeistaa, koordinoi ja avustaa keskuksia hankinnoissa sekä valvoo että kaupungin tytäryhteisöjen raportointi kaupungille toteutuu omistajaohjauksen mukaisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Taloustalouden päätavoitteena on luoda vakautta, kilpailukykyä ja pitkäjänteisyyttä kaupungin taloudenhoitoon. Terve taloudellinen pohja on Loviisan kaupungin vakaan toiminnan ja sen kehittämisen perusta.

Painopisteitä tulevalla suunnitelmakaudella ovat

1. talouden seurannan ja raportoinnin kehittäminen
2. henkilöstömuutosten hallinta, tehtäviin perehdyttäminen ja osaamisen kehittäminen

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Valmisteilla olevat lainsäädännön muutokset, jotka liittyvät kuntien ja kuntayhtymien talousseurannan ja raportoinnin automatisoidun mallin toteuttamiseen, odotetaan astuvan voimaan vuoden 2020 alusta ja niitä sovellettaisiin vuoden 2021 taloustiedoista alkaen. Muutosten myötä kunnat velvoitettaisiin toimittamaan erikseen säädetyt taloustietonsa suoraan taloushallinnon tietojärjestelmistään valtiokonttorin ylläpitämään valtakunnalliseen tietovarantoon. Jo nyt vuodenvaihteesta kuntien tulee kokeiluluontoisesti raportoida talousarviotietonsa 2020 suunnitellun mallin mukaisesti. Uusi raportointijärjestelmä vaatii kaupungilta panostusta niin henkilötyönä kuin tietojärjestelmiin tehtävien muutosten osalta.

Talouspalvelut vastuualueen henkilöstömuutosten myötä on erityistä huomiota kiinnitettävä toiminnan sujuvuuteen, tehtäväkuvien päivittämiseen, toimintaprosessien kehittämiseen sekä henkilökunnan perehdyttämiseen ja kouluttamiseen.

Riskiarvio

Useamman, ajallisesti lähes samanaikaisesti tapahtuneen henkilöstömuutoksen myötä, vastualueen toimintaa on jouduttu toteuttamaan tilapäisjärjestelyin ja vajaalla henkilöstömäärällä. Tämä jatkuu, kunnes uusien henkilöiden rekrytointi on saatu suoritettua. Tilanteessa riskin muodostavat varsinkin haasteet prosessien toimivuuden varmistamiseksi, huolehtiminen tiedon (varsinkin niin sanotun hiljaisen tiedon) säilymisestä ja siirtymisestä edelleen sekä henkilöstön jaksaminen ja työssä viihtyminen muutostilanteessa.

Vuoden 2020 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Koordinoimme kaupungin hankintoja ja edistämme hankintojen toteuttamista siten, että myös pienemmät toimittajat voivat osallistua tarjouskilpailuihin. Seuraamme paikallisen ostamisen osuutta hankinnoissamme.	Kaupungin tulevista hankinnoista ja niiden aikatauluista on saatavissa ajankohtaista tietoa.	Ylläpidämme ja julkaisemme verkkosivustollamme luetteloja tulevista hankkeista.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja, talouspäällikkö ja hankinta-asiantuntija.
	Hankinnat jaetaan taroituksenmukaisiin kokonaisuuksiin.	Neuvomme ja opastamme keskuksia hankintojen laatimisessa.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja, talouspäällikkö ja hankinta-asiantuntija.
	Seuraamme paikallisen ostamisen osuutta hankinnoissamme.	Luomme yhteistyössä keskusten kanssa taroitusta varten seurantaraportin.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja, talouspäällikkö ja hankinta-asiantuntija.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvalitusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Vaikutusarviointi on luonnollinen osa valmistelutyötä.	Kirjaamme suoritettujen vaikutusarviointien valmisteluteksteihin.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja valmistelijat.

Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Palvelumme on joutuisaa.	Kartoitamme mitkä palvelumme soveltuvat palvelulupauksen antamiseen ja annamme ainakin yhden palvelulupauksen vastuualuetta kohden.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja taluspäällikkö.
Kehitämme tiedonhallintaamme vastamaan uusia vaatimuksia.	Toteutamme tiedonhallintalain vaatimukset säädetyssä määräjassa.	Laadimme tiedonhallintasuunnitelman.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja taluspäällikkö.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toteutamme keinoja energian säästämiseksi.	Aloittamme pienistä asioista, joihin voimme kaikki vaikuttaa: toteutamme toimenpiteitä sähkön säästämiseksi, paperisten tulosteiden määrän vähentämiseksi ja jätteiden lajittelemiseksi.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja taluspäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Suoritamme tehtävämme kustannustehokkaasti.	Jatkamme prosessien tehostamista ja toimintatapojemme selvittämistä.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja taluspäällikkö.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Prosessimme tehostuvat.	Seuraamme alan kehitystä ja uudistamme toimintatapojamme tarvittaessa.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja taluspäällikkö.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työiihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvointiin, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Kokemus viestinnän toimivuudesta paranee.	Panostamme vuorovaihtuksen parantamiseen.	Kaupunginkansliakeskuksen johtaja ja keskuksen päälliköt.
	Työntekijöiden kokemus oman työn merkityksestä kasvaa.		
	Yhteisöllisyyden tunne työpaikalla lisääntyy.		

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Talouspalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
------------------	-------------------------------	------------------	-------------------------	-------------------------

Toimintatuotot	5 904				
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-643 387	-613603	-637 008	-643 378	-649811
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-637 483	-613603	-637 008	-643 378	-649811
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-637 483	-613603	-637 008	-643 378	-649811

Perusturvakeskus

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja

Toimintaperiaatteet

Järjestämme vastuullamme olevat perusturvapalvelut huomioiden Loviisan kaupungin strategian soveltuvien osien. Toimimme asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti hyödyntäen teknologiaa ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia. Tavoitteenamme on monipuolinen ja laadukas, vertailustandardiksi sopiva palvelukokonaisuus, jossa huomioidaan terveys- ja sosiaalipalvelujen oikea kohdentuminen. Senioripalveluja lukuun ottamatta Loviisan kaupunki huolehtii yhteistoimintasopimuksella myös Lapinjärven kunnan asukkaiden perusturvapalveluista.

Perusturvakeskuksen vastualueet:

- hallinto ja terveyden edistäminen
- lasten ja nuorten palvelut
- työikäisten palvelut
- senioripalvelut
- alueelliset palvelut

Toiminnan painopisteet

Uudessa hallitusohjelmassa tuodaan edelleen esille maakuntaudistuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tarve. Hallitusohjelmaan on myös kirjattu, että Uudenmaan kuntien tai ainakin pääkaupunkiseudun sosiaali- ja terveydenhuollon erillisratkaisun tarvetta selvitetään. Selvityksen on tarkoitus olla valmis jopa vuoden 2019 loppuun mennessä. Selvityksen tulos voi muuttaa paljonkin toiminnan painopisteitä ja myös järjestämistapaa tulevaisuudessa mutta luultavasti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen konkreettinen valmistelu ei vielä vuonna 2020 näy koko perusturvakeskuksen toiminnassa.

Hallitusohjelmaan kuuluvaa erillisratkaisun selvitystä enemmän vuonna 2020 näkyy perusturvakeskuksessa Itä-Uudenmaan kuntien yhteinen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä. Mahdollinen järjestämistavan valmistelu saattaa vaatia tulevaisuudessa koko perusturvakeskuksen henkilökunnan osallistumista ja sitoutumista. Uuden alueellisen toimintatavan tavoitteena on johtaa uusiin palvelurakenteisiin ja vastata alueellisiin toimintaympäristön muutoksiin. Itä-Uudenmaan kunnat ovat jo viime vuosina lisänneet kovasti yhteistyötä. Esimerkiksi kotisairaalan suunniteltu siirtyminen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille vuonna 2020 on osoitus pysyvästä yhteistyömuodosta kuntien välillä ja lisäksi myös perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä.

Yksittäisten toimintojen yhdistäminen ei enää tulevaisuudessa välttämättä riitä, sillä perusturvakeskuksen toimintaympäristö muuttuu tulevaisuudessa yhä kiihtyvällä vauhdilla. Väestön ikääntyminen ja sen mukanaan tuomiin haasteisiin vastaaminen ovat olleet jo pitkään perusturvakeskuksen toiminnan painopisteenä, mutta vuodesta 2020 lähtien painopisteen tärkeys korostuu entisestään. Suuret ikäluokat saavuttavat lähivuosina 75 vuoden iän. Tämän jälkeen vaikeasti hoidettavien määrä kasvaa poikkeuksellisen suureksi. Yksittäisten kuntien mahdollisuudet tuottaa palveluita ikäihmisille hankaloituu entisestään, jos ei Loviisassa panosteta vielä enemmän ennaltaehkäisyyn ja kuntoutukseen.

Vastataksaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen myös muilla palvelualueilla ja entistä rajallisemmilla resursseillaan, perusturvakeskuksen täytyy vapauttaa ammattihenkilöiden resurssit hyödyntämällä teknologiaa. Perusturvakeskuksen tavoitteena on hyödyntää vuonna 2020 entistä enemmän verkkopalveluita, esimerkiksi tekoälyyn pohjautuvaa hoidontarpeen arviointia. Lisäksi ammattihenkilöiden työkalut pitää olla toimivat. Vuonna 2020 tavoitteena on käynnistää toden teolla perusturvakeskuksen kolmen potilas- ja asiakastietojärjestelmän korvaaminen potilastietojärjestelmällä Apotti.

Painopistealueena jatkuu myös asiakaskokemuksen ja palvelun laadun parantaminen. Kytäkseen vastaamaan palvelutarpeen kasvuun, koko perusturvakeskuksen tavoitteena on kehittää omia prosessejaan sujuvimiksi. Sujuvat ja sovitut palveluprosessit tuovat tasalaatuisempaa palvelua. Monialaiset ja moniammatilliset palveluprosessit, joissa on sovittu selkeä koordinaatiovastuu, helpottavat varsinkin monia ongelmia elämässään kohtaavien tilannetta.

Taloudellisena tavoitteena on, että toiminta on niin kustannustehokasta, että menot noudattavat pääosin vuoden 2018 tilinpäätöksen tasoa.

Riskiarvio

Epävarmuus sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen etenemisestä jatkuu. Merkittävimpänä riskinä uudistuksen valmistelussa näin uudistustyön vasta käynnistyessä on, että Loviisan kaupungin edustajia ei pääse mukaan valmisteluun vaikuttamaan toimintaan ja varsinkin tiedonsaantiin. Riskin vaikutus on suuri, jos perusturvakeskus ei saa tietoa suunnitelmista riittävän nopeasti eikä näin pääse ajoissa muokkaamaan toimintaansa tarvittavaan suuntaan.

Myös alueellinen yhteistyö ja selvityksen tuoma mahdollisesti uusi palvelun järjestämismuoto sisältävät riskejä mutta myös mahdollisuuksia. Alueellinen yhteistyö vaatii onnistuakseen, että perusturvakeskuksen johto ja myöhemmin koko henkilökunta sitoutuvat valmisteluun. Riskinä valmistelutyöhön osallistumisessa on, että hetkellisesti palvelujen saatavuus voi hieman huonontua. Pitää löytää tasapaino perustuksen ja valmistelun välillä. Riskinä on myös tiedonkulun puutteet ja mahdollinen muutosvastarinta. Alueelliseen selvitykseen ja valmisteluun voi liittyä myös demokratiaan liittyviä haasteita.

Tehdyistä hyvinvointia lisäävistä kehityshankkeista ynnä muista parannuksista huolimatta riskeinä on edelleen henkilökunnan jaksaminen ja tietyillä aloilla myös henkilökunnan saataavuus. Riskit kasvavat, jos esimiesten osaamisen vahvistaminen ei ole jatkuvaa toimintaa. Haasteista huolimatta henkilökunnan sitoutuneisuus työhönsä ja sen kehittämiseen ovat pysyneet korkealla. Merkitykseltään henkilökunnan jatkuva sopeutuminen muutokseen on ollut suuri ja kantava voima perusturvakeskuksen onnistumiselle. Todennäköisyys väsymisen riskille alkaa kasvaa, kun suuria rakenteellisia muutoksia valmistellaan.

Koko kaupungin tavoitteena on vähintään pysäyttää kustannusten nousu vuonna 2020. Haastetta perusturvakeskukselle tähän tuo se, että verrattaessa keskisuurten kuntien ikävakioiduista kustannuksista vuodelta 2018, Loviisan kaupungin kustannukset olivat jo kuntien kolmanneksi pienimmät. Tämä siitakin huolimatta, että vanhusväestön osuus Loviisan väkiluvusta oli vertailuaineiston suurin. Ikääntymisen mukana tuoma palvelun tarpeen kasvu tuo mukanaan suuren riskin taloudelliselle epäonnistumiselle.

Suurta toiminnallista mutta etenkin taloudellista riskiä tuo lakivalmistelu koskien ympärivuorokautisten hoivapalvelujen kasvavaa henkilömitoitusta. Siitä huolimatta, että Loviisan kaupungin tehostetun palveluasumisen yksiköiden hoitajamitoitus on jo nostettu hyvälle tasolle,

se ei kuitenkaan yllä hallitusohjelman kaavilemaan mitoitukseen. Samoin suurta riskiä tuo mahdollinen kiireettömään lääkärihoitoon pääsyyn kaavailtu hoitotakuu.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2113 Perusturvakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Myyntituotot	3 589 958	3 228 965	3 437 165	3 635 200	3 671 540
Maksutuotot	4 298 128	4 273 785	4 361 800	4 313 470	4 356 600
Tuet ja avustukset	152 871	201 000	131 000	145 440	146 900
Muut toimintatuotot	677 606	601 690	687 030	688 240	695 130
Toimintatuotot	8 718 562	8 305 440	8 616 995	8 782 350	8 870 170
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-17 629 540	-17 930 434	-17 058 629	-17 576 050	-17 751 400
Palveluiden ostot	-32 013 257	-32 095 615	-33 000 197	-33 330 200	-33 663 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 356 678	-1 298 130	-1 316 984	-1 330 200	-1 343 450
Avustukset	-1 791 942	-1 832 900	-1 884 700	-1 903 500	-1 922 590
Muut toimintakulut	-365 876	-361 149	-387 926	-391 800	-395 720
Toimintakulut	-53 157 293	-53 518 228	-53 648 436	-54 531 340	-55 076 660
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-44 438 731	-45 212 788	-45 031 441	-45 748 990	-46 206 490
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-44 438 731	-45 212 788	-45 031 441	-45 748 990	-46 206 490

Poistot ja arvonalentumiset

joista Lapinjärven osuus noin 2 708 440 euroa.

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2020 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi:

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Palvelun toteutuminen.	Nykyistä joustavat palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa jatketaan valmistelua vastaanottoajan pidentämiseksi yhtenä päivänä viikossa klo 17.30 saakka.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
	Palvelun toteutuminen.	Lapsiperheet saavat sujuvasti yhteyden neuvolaan ja voivat saada itsehoitoapua netistä.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluita, muun muassa Klinik Pro.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.
	Perhevalmennukseen osallistuvien määrä.	Perhevalmennus tavoittaa lasta odottavat perheet.	Kehitetään perhevalmennusta asiakaslähtöisesti.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.
Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä.	Toteutunut toiminta.	Edistetään lasten ja nuorten turvallista toimintaa digitaalisessa ympäristössä ja siten vähennetään kiusaamista ja häirintää.	Osallistutaan yhdessä Porvoon kaupungin kanssa Laurea ammattikorkeakoulun hallinnoimaan hankkeeseen Lasten digiturvallisuus, rahoituksena on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen terveyden edistämisen määräraha.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

	Toteutunut toiminta.	Tuetaan murrosikäisten lasten vanhempia heidän kasvatustehtäväänsään.	Ohjattu vertaistukiryhmä ja vanhempainilta.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.
	Toteutunut toiminta.	Lapset ja nuoret saavat nykyistä paremmin oikein kohdennettuja palveluita mielenterveyden ongelmassa.	Lasten ja nuorten psykiatrian palvelupolkuja kehitetään yhdessä muiden Itä-Uudenmaan kuntien ja erikoissairaanhoidon kanssa.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Toteutunut toiminta.	Osallistutaan kaupungin yhteisen lomakepohjan laadintaan.	Pilotoidaan vähintään yhden arvioinnin valmistelun yhteydessä.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulu-pauksen.	Toteutunut toiminta.	Palvelutarpeen arviointi käynnistyy nopeasti ja oikea palvelumuoto annetaan oikea-aikaisesti.	Palveluntarpeen arviointi tehdään nopeasti ja asiakko-kohtaisesti. Tarvittava hoito järjestetään nopeasti, esimerkiksi ympärivuorokautiseen hoitoon pääsee noin 30 päivän odotusajalla. Julkaistaan palvelulu-pauksen toteuttaminen Loviisan kaupungin verkkosivustolla.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.

Edistämme kunta- laisten ja yhteisö- jen osallistumis- ja vaikuttamismah- dollisuuksia.	Toteutunut toi- minta.	Viihtyvyyden ja hoidon laadun pa- rantaminen ja hoi- don oikein kohdis- taminen.	Asukasraati se- nioripalveluissa. Palautelaatikot pi- detään hoivayksi- köissä pysyvänä käytäntönä. Eri ta- holta saadut pa- lautteiden ja lau- suntojen analyysi ja niiden pohjalta tehtävät mahdolli- set muutokset.	Perusturvalau- takunta, se- nioripalvelu- päällikkö, pal- veluvastaava ja lähiesimie- het.
---	---------------------------	--	---	--

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINAVOIT- TEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunni- telma / Keino	Vastuulauta- kunta /-henkilö
Luomme uusia palvelurakenteita ja- muotoja yhteis- työn ja verkostoi- tumisen kautta.	Toteutunut toi- minta.	Osallistutaan maakunnalliseen ja seudulliseen ke- hittämistyöhön.	Osallistutaan LAPE-hankkeen jatkoon.	Perusturvalau- takunta sekä lasten ja nuor- ten palveluiden päällikkö.
			Kehitetään alueel- lisesti päivystyk- sellisesti alkavaa prosessia ja osal- listutaan seuranta- päiville. Mielenter- veystyötä vahvis- tetaan tekemällä enemmän yhteis- työtä erikoissai- raanhoidon kanssa. Hoidon tarpeen arviointi vireillepanossa va- kioidaan ottamalla käyttöön haastat- telulomake ja lyhyt testi. Kotisairaalan alueellinen yhteis- työ muiden Itä-Uu- denmaan kuntien kanssa aloitetaan.	Perusturvalau- takunta ja työ- ikäisten palve- luiden pääl- likkö.

	Toteutunut toiminta.	Palvelusetelien käytön lisääminen kotihoitossa ikäihmisille. Yhteistyön kehittäminen yksityisten palveluntuottajien kanssa. Selvitämme mahdollisuutta käyttää perhehoitoa yhtenä vaihtoehtona ympärivuorokautiseen hoitoon.	Järjestetään tapaamiset yksityisten palvelusetelituottajien kanssa. Järjestämme perhehoitokoulutusta Loviisassa mikäli kiinnostusta löytyy.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
	Toteutunut toiminta.	Yhteistyö kotisairaalan ja terveyskeskuksen osaston kanssa sekä palveluohjaus on hyvää.	Yhteiset kokoukset. Hoidetaan asiakkaat "yhdessä".	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
Paranamme toimintamme laatua.	Palveluprosessien valmistuminen.	Perheohjaus on entistä laadukkaampaa.	Perheohjauksen prosesseja kehitetään Uudenmaan yhteisten palvelukuvausten mukaisesti.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.
	Toteutunut toiminta.	Senioripalvelun henkilökunnan ammattitaidon nostaminen. Dokumentoinnin parantaminen.	Henkilökuntaa koulutetaan.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
	Toteutunut toiminta.	Palveluasenteen ja imagon nostaminen.	Pidetään erilaisia koulutuksia ja kokouksia, joissa koko henkilökunta on mukana.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
	Toteutunut toiminta.	Asiakkaan ohjaus heti oikeiden palveluiden piiriin. Asiakkaiden segmentointi.	Luodaan hyviä palvelupolkuja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Perusturvalautakunta, työikäisten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.

	Toteutunut toiminta.	Omahoidon lisääminen sähköisten palveluiden avulla.	Jalkautetaan jo olemassa olevia sähköisiä palveluja kuntalaisille.	Perusturvalautakunta ja työikäisten palveluiden päällikkö.
--	----------------------	---	--	--

Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Vähennämme eriarvoistumista panostamalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Toteutunut toiminta.	Henkilökunta tietää nykyistä paremmin kuinka pari- ja lähisuhdeväkivalta ilmenee ja osaa auttaa asiakasta.	Henkilökunnan koulutus pienryhmissä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkokoulutuksen avulla.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
	Toteutunut toiminta.	Syrjäytymisen ja alueellisen eriytyksen ehkäiseminen.	Kehitetään etsivää ja löytävää vanhustyötä. Lisätään osallistumista. Toimitetaan erilaista ryhmätoimintaa myös teknologian kautta ja lisätään vapaaehtoistyötä.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö ja palveluvas-taava.
	-AvoHilmon tilastointitiedot -Tilastotiedot (Spat-koodi).	Vahvistetaan asiakkaan ja omaisen tietämystä päihdehaitoista ja mielenterveyden ylläpitämisestä sekä tiedotetaan avunsaannin mahdollisuuksista asiakkaan omassa elinympäristössä.	Audit-kyselyä käytetään systemaattisesti terveystarkastuksissa.	Perusturvalautakunta, työikäisten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.
	Toteutunut toiminta.	Luodaan luottamuksellinen ja jatkuvuuteen perustuva asiakas- tai hoitosuhde.	Hoitoprosessit ovat toimivia ja henkilökunnan ammattitaitoa ylläpidetään.	Perusturvalautakunta, työikäisten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toteutunut toiminta.	Päästöjen vähentäminen.	Sähköauton käyttöä lisätään kotihoidossa. Kierrätettäviä materiaaleja lajitellaan tehokkaammin.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava sekä kotihoidon ja hoivayksiköiden esimiehet.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Talousarvio.	Toiminta pysyy talousarvion puitteissa.	Taloutta seurataan jatkuvasti.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Toteutunut toiminta.	Tehostetaan 75 vuotta täyttävien terveyden ja hyvinvoinnin kasvatamista.	Järjestetään luentoja ja keskustelutilaisuuksia erilaisen riskien tiedostamisesta koti- ja lähiympäristössä sekä oman vastuun lisäämisestä omasta terveydestä. Turvallisuuden tunnetta lisätään. Panostetaan kuntoutukseen ja lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Perusturvalautakunta sekä senioripalvelujen palvelupäällikkö, palveluvastaava ja fysioterapeutit.
	Toteutunut toiminta.	Teknologian käyttöä vanhuspalveluissa kehitetään edelleen.	Lääkkeiden annosjakelua lisätään kotihoidossa ja virtuaalihoitoa käytetään yhtenä hoitomuotona kotihoidossa.	Perusturvalautakunta sekä senioripalvelujen palvelupäällikkö ja kotihoidon ohjaajat.

	Toteutunut toiminta.	Omahoitoa lisätään.	Teknologian käyttöä ja toimivuutta jalkautetaan kuntalaisille.	Perusturvalautakunta ja työikäisten palveluiden päällikkö.
--	----------------------	---------------------	--	--

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme hyvinvoinvaan, osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus.	Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi lisääntyy ja vaihtuvuus vähenee.	Porvoon kaupungin, Loviisan kaupungin ja Sipoon kunnan sekä Finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området Ab:n yhteishanke Emotionaalisesti lahjakas sosiaalityöntekijä – CSCE malli käytännössä, rahoitus Työsuojelurahasto.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
	Sairauspoissaolotilastot.	Sairauspoissaolosten vähentäminen.	Panostetaan pehdyttämiseen. Otetaan koko henkilökunta mukaan työn suunnitteluun. Fasilitoiva johtaminen.	Perusturvalautakunta, palvelupäällikkö, palveluvas- taava ja kaikki lähiesimiehet.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

Vastuualueen tehtävänä on

- toimia vastuualueellaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä
- luoda edellytyksiä eri vastuualueiden tavoitteiden saavuttamiselle
- tukea palvelutuotannon kehittämistä
- huolehtia ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä
- valvoa ja seurata oman toiminnan ja muiden toimijoiden tuottamien palvelujen laatua lakien ja säädösten mukaisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- koko keskuksen laatutyön mahdollistaminen ja osallistuminen sujuvampien ja laadukkaampien palveluprosessien kehittämiseen
- digitaalisten palvelujen edelleen kehittäminen
- sosiaalihuollon kansalliseen arkistointiin liittyminen
- sosiaali- ja terveydenhuollon laaja-alaiseen muutoshankkeeseen Apottiin osallistuminen
- toimintamallien luominen hyvinvoinnin lisäämiseksi kuntalaisten hyvinvointia kuvaavaan tiedon perusteella.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Hallinnon työntekijöiden on tärkeää osallistua itse aktiivisesti, ja myös mahdollistaa resurssien salliessa muiden keskuksen työntekijöiden osallistuminen, uuden hallitusohjelman linjausten mukaiseen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä maakuntauudistuksen valmisteluun. Vaikka hallitusohjelmaan liittyvän Uudenmaan tai ainakin pääkaupunkiseudun selvitys erillisratkaisusta ei olekaan valmis, tulee hallinnon jatkaa myös Itä-Uudenmaan oman selvityksen tekemistä. Viestinnän tärkeys korostuu epävarmassa muutostilanteessa.

Hallinnon täytyy sitoutua laatutyöhön ja myös sitouttamaan henkilökuntaa siihen. Hallinnon tulee myös ottaa roolia sähköisten palveluiden juurruttamisessa osaksi arkipäivän työtä. Mahdollistamme osan henkilökunnan keskittymisen sosiaalihuollon kansalliseen arkistointiin liittymiseen ja myös osallistumiseen muutoshankkeeseen Apotti. Vuonna 2020 saatamme lisäksi loppuun ikäihmisten asumispalveluiden rakenneuudistuksen, joka huipentuu Onnelan laajenusosan valmistumiseen. Hallinnon tehtävänä on tukea ja auttaa projektin loppuun saattamisessa.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen meneillään olevien hankkeiden lisäksi on tavoitteena aloittaa uusi alueellinen hanke. Itä-Uudenmaan kunnat ovat yhdessä sosiaalialan osaamiskeskus Verson kanssa hakeneet rahoitusta Hyvinvoinnin neliapila-kehityshankkeeseen. Hanke tähtää eri keinoin kuntalaisten hyvinvoinnin osallisuuden ja itseohjautuvuuden vahvistamiseen. Vahvistamiseen on tarkoitus käyttää taide-, eläin- ja luonto- sekä liikunta- ja terveystietolähtöisiä menetelmiä. Menetelmä vaatii kaupungin eri keskusten yhteistä kehitystyötä. Jos ei hankkeelle saada yhteistä rahoitusta, tavoitteena on kuitenkin jatkaa omana työnä pienempi-muotoisempaa kehittämistyötä.

Keskusten rajat ylittävä yhteistyö ja hallinnon rooli siinä, korostuu entisestään, kun hyvinvointikoordinaattorin tehtävät siirtyvät sivistys- ja hyvinvointikeskukseen. Kaupungin eri keskusten kanssa jatketaan yhteistyötä kaatumisen ehkäisyn projektissa. Lisäksi perusturvakeskus osallistuu myös Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueelliseen kaatumisen ennaltaehkäisyprojektiin. Tavoitteena on myös panostaa enemmän muihin Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin yhdessä perusterveydenhuollon kanssa aloittamiin projekteihin. Nämä yhteisprojektit liittyvät muun muassa kansansairauksiin ja asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksiin.

Riskiarvio

Maakunta- ja sote-uudistuksen ja myös alueelliseen valmisteluun liittyy useita riskejä. Suuri riski on, että joudutaan kehittämään omaa toimintaa tietämättä mihin uudistukset lopulta tähtäävät. Perusturvakeskus voi kehittää omaa toimintaansa ja huomata, että kehityshanke on ollut turha sote-uudistusta tai alueellista uudistusta ajatellen. Kehityshankkeet ovat kuitenkin välttämättömiä oman toiminnan kehittymisen takia. Suuri ja myös todennäköinen riski on, että valmistelujen edetessä tiedonkulku on huonoa ja hallinnon vaikutusmahdollisuudet sen parantamiseen jäävät rajallisiksi.

Hallinnon suuriin kehityshankkeisiin kuten sähköiseen asiointiin, sosiaalihuollon kansalliseen arkistoon liittymiseen ja hankkeeseen Apotti liittyy taloudellisia riskejä. Niihin liittyy myös toiminnallisia riskejä ja pahimmillaan jopa muutosvastarintaa. Hyvä ja laaja tiedonsaanti helpottavat epävarmassa tilanteessa. Kuntalaisia tulisi ottaa mahdollisuuksien mukaan kehittämään esimerkiksi sähköisiä palveluita, jotta niistä tehtäisiin mahdollisimman asiakasystävällisiä ja helpokäyttöisiä. Riskinä hankkeissa on myös teknisen osaamisen puuttuminen perusturvakeskuksessa. Lisäksi riskiä nostaa se, että jos näitä isoja hankkeita tehdään osana omaa perustyötä, hankkeiden eteneminen on hidasta tai jopa mahdotonta.

Laatutyöhön liittyy riski, että henkilökuntaa ei saada ymmärtämään sen tärkeyttä palveluille. Näin ollen henkilökunta ei sitoudu uusiin toimintatapoihin ja yhdessä sovittuihin sääntöihin. Toisaalta tyytyväiset asiakkaat ja sujuva prosessi lisäävät henkilökunnan viihtyvyyttä ja työhyvinvointia.

Hyvinvointikoordinaattorin tehtävien siirtyessä sivistys- ja hyvinvointikeskukseen korostuu entisestään yhteistyön tekemisen tärkeys. Riskinä on, että jos yhteistyö ei ole tiivistä ja toimivaa, sosiaali- ja terveydenhuollon tuntemus jää vähäiseksi ja esimerkiksi hyvinvointikertomus ja sen hyödyntäminen kehitystyössä jäävät puutteellisiksi. Riskinä on myös, että perusturvakeskuksen hyvä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa vähenee. Kaikkia hyvinvointikoordinaattorille kuuluneita työtehtäviä ei voi myöskään siirtää sivistys- ja hyvinvointikeskuksen työntekijälle, vaan riskinä on, että tietyt työtehtävät jäävät perusturvakeskukseen eikä niille löydy luontevaa tekijää.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikeutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Osallistutaan kaupungin yhteisen lomakepohjan laadintaan.	Pilotoidaan vähintään yhden arvioinnin valmistelun yhteydessä.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toiminta pysyy talousarvion puitteissa.	Taloutta seurataan jatkuvasti.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21130 Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	18 614	11 600	61 830	57 770	58 350
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 117 081	-1 268 120	-772 810	-780 540	-788 350
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-1 098 467	-1 256 520	-710 980	-722 770	-730 000
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-1 098 467	-1 256 520	-710 980	-722 770	-730 000

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Lasten ja nuorten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä järjestämällä lapsille, nuorille ja heidän perheilleen tarpeelliset ja säädösten mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti, oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Olemme aktiivisesti mukana seudullisessa ja maakunnallisessa lasten ja nuorten palveluiden kehittämistyössä, muun muassa LAPE-hankkeen jatkossa.
- Yhteistyömme sivistystoimen kanssa on vahvaa.
- Kehitämme palveluitamme entistä joustavimmiksi muun muassa sähköisiä palveluita kehittämällä.
- Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä muun muassa osallistumalla yhdessä Porvoon kaupungin kanssa Laurea ammattikorkeakoulun hallinnoimaan hankkeeseen Lasten digiturvallisuus, jolla pyritään lisäämään lasten ja nuorten turvallista toimintaa digitaalisessa ympäristössä ja siten vähentämään kiusaamista ja seksuaalista häirintää.
- Edistämme kaupunkilaisten turvallisuutta kouluttamalla henkilökuntaa tunnistamaan entistä paremmin pari- ja lähisuhdeväkivallan ilmenemismuodot ja auttamiskeinot.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Rinteen hallituksen hallitusohjelmassa lapsi- ja perhelähtöisten palveluiden kehittäminen tulee esille useassa eri kohdassa. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa (LAPE) jatketaan ja siinä on painopisteenä muun muassa perhekeskustoimintamallin edelleen kehittäminen, neuvolatyön kehittäminen, parisuhteiden ja vanhemmuuden tuen vahvistaminen sekä lapsiperheiden kotipalvelun kynnyksen alentaminen. Kiusaamisen puuttumiseen ja yksinäisyyden vähentämisen toimintaohjelma on myös mainittu, samoin maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille, lastensuojelun henkilöstömitoitus ja jälkihuollon tuen vahvistaminen.

Olemme aktiivisesti mukana Uudenmaan alueen LAPE-ryhmässä (puheenjohtajuus). LAPE-ohjelma tulee jatkumaan myös Rinteen hallituskaudella, mutta vielä ei ole tullut tarkempia tietoja missä muodossa muutosohjelma jatkuu.

Loviisassa lapsiperheiden sosiaali- ja terveyspalvelut on järjestetty kesästä 2018 lähtien perhekeskustoimintamallin mukaisesti yhteen toimipisteeseen saman käytävän varrella. Olemme myös aktiivisesti mukana (varapuheenjohtajuus) Uudenmaan kuntien perhekeskusverkostossa. Vanhemmuuden tukea tullaan vahvistamaan etenkin murrosikäisten lasten vanhemmille. Lasten ja nuorten kiusaamista ja häirintää pyritään ehkäisemään hankkeella Lasten Digi

turvallisuus, jossa on myös vanhemmuutta tukevia elementtejä. Hankkeen toteutuminen edellyttää, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitos myöntää siihen rahoituksen.

Hallitusohjelman kehityskohteista maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille toteutuu jo yhteistoiminta-alueella. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden henkilöstömitoitus vastaisi hallitusohjelman tavoitteita, mikäli avoinna olevat virat saataisiin täytettyä. Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on ollut hyvin haasteellista, eikä kaikkia avoinna olevia virkoja ole saatu täytettyä. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin edistämiseksi, vaihtuvuuden vähentämiseksi ja rekrytoinnin helpottamiseksi itäisen Uudenmaan kunnat Porvoo, Loviisa ja Sipoo ovat yhdessä Finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området Ab:n kanssa hakeneet työsuojelurahastolta tukea hankkeelle Emotionaalisesti lahjakas sosiaalityöntekijä – CSCE-malli käytännössä. Hankkeen toteutuminen edellyttää työsuojelurahaston avustuksen myöntämistä.

Lastensuojelulaki muuttuu 1.1.2020 muun muassa jälkihuollon osalta siten, että oikeus jälkihuoltoon nousee nykyisestä kolmesta vuodesta viiteen vuoteen ja jälkihuoltoa on oikeus saada nykyisen 21 ikävuoden sijasta 25 ikävuoteen saakka. Tämä lisännee huomattavasti jälkihuollosta aiheutuvia kustannuksia kunnalle ja vaatinee henkilöstöressurssien uudelleen kohdentamista.

Sote-uudistuksen valmistelun ja LAPE-hankkeen yhteistyönä Uudenmaan lasten ja nuorten palveluissa laadittiin yhteensä 44:stä eri palvelusta palvelukuvaukset. Näitä palvelukuvauksia käytetään hyväksi palveluprosesseja kehitettäessä.

Kouluterveyskysely toteutettiin maaliskuussa 2019, mutta kuntakohtaiset tulokset ovat saatavissa aikaisintaan vuodenvaihteessa, joten ne ovat käytettävissä vasta seuraavaa toimintasuunnitelmaa laadittaessa. Hubu-kyselyistä saatiin keväällä 2019, muutaman vuoden tauon jälkeen, edellisiin vuosiin vertailukelpoiset tulokset. Hubu-kyselyn tulosten valossa etenkin 7. vuosiluokan oppilaiden alkoholinkäyttö on noussut huolestuttavasti aikaisempiin vuosiin verrattuna. Nikotiinituotteiden käytön osalta on ollut vähentymistä edellisiin vuosiin verrattuna. Jonkin verran useampi 8. vuosiluokan oppilas on kokeillut kannabista vuoteen 2016 verrattuna, mutta useasti kannabista käyttävien määrä on vähentynyt.

Riskiarvio

- Palvelutuotannon osalta suurin riski on pätevyysvaatimukset täyttävien erityisasiantuntijoiden (esimerkiksi sosiaalityöntekijät ja psykologit) vaikea rekrytointitilanne. Riskiä pyritään pienentämään muun muassa ostopalveluilla silloin kun se on mahdollista (esimerkiksi psykologiset testaukset), mutta julkista valtaa käyttäviä viranhaltijoita (esimerkiksi sosiaalityöntekijät) ei voi korvata ostopalvelulla. Sosiaalityöntekijöiden osalta riskiä pyritään pienentämään muun muassa hankkeella Emotionaalisesti lahjakas sosiaalityöntekijä.
- Hankkeiden Lasten Digiturvallisuus ja Emotionaalisesti lahjakas sosiaalityöntekijä osalta riskinä on, ettei niille myönnetä haettua hankerahoitusta.
- Riskinä lasten ja nuorten psykiatristen palvelupolkujen kehittämisessä on, ettei palvelupolkujen laadinta onnistu, mikäli erikoissairaanhoido ei ole niiden laadinnassa aktiivisesti mukana.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Nykyistä joustavimmat palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa jatketaan valmistelua vastaanottoajan pidentämiseksi yhtenä päivänä viikossa klo 17.30 saakka.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
	Lapsiperheet saavat sujuvasti yhteyden neuvolaan ja voivat saada itsehoitoapua netistä.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluita, muun muassa Klinik Pro.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.
	Perhevalmennus tavoittaa lasta odottavat perheet.	Kehitetään perhevalmennusta asiakaslähtöisesti.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.
Ehkäisemme nuorten ja lapsiperheiden syrjäytymistä.	Edistetään lasten ja nuorten turvallista toimintaa digitaalisessa ympäristössä ja siten vähennetään kiusaamista ja häirintää.	Osallistutaan yhdessä Porvoon kaupungin kanssa Laurea ammattikorkeakoulun hallinnoimaan hankkeeseen Lasten digiturvallisuus, rahoituksena on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen terveyden edistämisen määräraha.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
	Tuetaan murrosikäisten lasten vanhempia heidän kasvatustehtävässään.	Ohjattu vertaistukiryhmä ja vanhempainilta.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.
	Lapset ja nuoret saavat nykyistä paremmin oikein kohdennettuja palveluita mielen-terveyden ongelmassa.	Lasten ja nuorten psykiatrian palvelupolkuja kehitetään yhdessä muiden Itä-Uudenmaan kuntien ja erikoissairaanhoidon kanssa.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja palveluvastaava.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Luomme uusia palvelurakenteita ja -muotoja yhteistyön ja verkostoitumisen kautta.	Osallistutaan maakunnalliseen ja seudulliseen kehittämistyöhön.	Osallistutaan LAPE-hankkeen jatkoon.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.
Paranamme toimintamme laatua.	Perheohjaus on entistä laadukkaampaa.	Perheohjauksen prosesseja kehitetään Uudenmaan yhteisten palvelukuvausten mukaisesti.	Perusturvalautakunta, lasten ja nuorten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.

Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Vähennämme eriarvoistumista panostamalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Henkilökunta tietää nykyistä paremmin kuinka pari- ja lähisuhdeväkivalta ilmenee ja osaa auttaa asiakasta.	Henkilökunnan koulutus pienryhmissä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen verkko-koulutuksen avulla.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toiminta pysyy talousarvion puitteissa.	Taloutta seurataan jatkuvasti.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi lisäätty ja vaihtuvuus vähenee.	Porvoon kaupungin, Loviisan kaupungin ja Sipoon kunnan sekä Finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området Ab:n yhteishanke Emotionaalisesti lahjakas sosiaalityöntekijä – CSCE malli käytännössä, rahoitus Työsuojelurahasto.	Perusturvalautakunta sekä lasten ja nuorten palveluiden päällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21131 Lasten ja nuorten palvelut

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	596 077	479 800	551 650	613 780	619 920
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-2 712 141	-3 470 400	-3 327 813	-3 361 090	-3 394 700
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-2 116 064	-2 990 600	-2 776 163	-2 747 310	-2 774 780
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-2 116 064	-2 990 600	-2 776 163	-2 747 310	-2 774 780

joista Lapinjärven osuus noin 503 800 euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Lastenneuvola			
0–6-vuotiaita lapsia	1 070	1 228	996
Hoitajakäynnit yhteensä	3 395	3 320	3 050
Hoitajakäynnit lasta kohden	3,17	2,7	3,06
Lääkärikäynnit yhteensä	923	849	850
Lääkärikäynnit lasta kohden	0,86	0,69	0,85
Kouluterveydenhuolto			
Perusopetuksen oppilaita yhteensä	1 624	1 628	1 584
Hoitajakäynnit yhteensä	3 832	4 780	3 730
Hoitajakäynnit lasta kohden	2,35	2,93	2,35
Lääkärikäynnit yhteensä	682	936	668
Lääkärikäynnit lasta kohden	0,44	0,57	0,42
Sijoitettujen lasten hoitovuorokaudet			
Perhehoito	1 591	1 464	2 190
Ammatillinen perhekoti	1 447	1 460	1 415
Laitoshoito	1 047	1 095	1 095
Yhteydenotot ja ilmoitukset lapsia koskevan sosiaalihuollon tarpeesta sekä lastensuojeluilmoitukset	464	420	470

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Työikäisten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota aikuisväestölle hyvinvointipalveluja voimassa olevan lain-säädännön ja yhteisesti sovitun työnjaon mukaisesti. Tavoitteena on sujuva, oikea-aikainen ja kustannustehokas väestön tarpeisiin hyvin kohdentuva palvelujärjestelmä. Alueellinen ja maakunnallinen sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyö ylläpitää oikeanlaista palvelujen laadun kehitystä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Laadukkaiden ja asiantuntevien sosiaali- ja terveystieteiden edelleen kehittäminen paikallisesti
- Palveluiden tuottaminen tehokkaasti
- Sähköisten palveluiden kehittäminen
- Aktiivinen osallistuminen seudulliseen ja maakunnalliseen aikuisväestön hyvinvointipalvelujen kehittämistyöhön, muun muassa Valvomo, kotisairaalanhanke, päivystyksellisesti alkava potilaan hoitoprosessi, Kaizen-prosessi eli vireillepanosta alkava psykiatrian prosessi Itä-Uudellamaalla, HUS/Porvoo Psykiatria, Porvoo, Loviisa, Askola, Sipoo. Välittömän vireillepanon kautta alkava hoidontarpeen arviointi tehdään saman päivän aikana perusterveydenhuollossa ja 1–3 päivässä erikoissairaanhoidossa.
- Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Suurimmat muutokset liittyvät kotisairaalaan. Alueellinen kotisairaala-toiminta käynnistyy 1.4.2020 ja HUS ottaa toiminnasta vetovastuun.

Osaston ensi vuoden tavoitteena on tehostaa potilaskiertoa niin, että ylipaikkojen käytöltä vältytään. Tähän pyritään jatkamalla hyvän kotiutusprosessin kehittämistä oikean jatkohoito-paikan saamiseksi viiveettä. Kehitystyö jatkuu myös Porvoon sairaalan kanssa potilaan päivystysprosessin hiomiseksi ja tehostamiseksi. Prosessin tarkoituksena on hioa rajapintoja niin, että niillä taataan turvalliset potilassiirrot eri yksiköistä toiseen.

Fysioterapian apuvälineiden osalta on suunnittelussa HUSin alueellisen apuvälineyksikön perustaminen Porvoon sairaalaan. Toiminnan aloitus on tämänhetkisen tiedon mukaan tammi-kuussa 2021. Apuvälinebudjettiin liittyen on huomioitava, että kuljetuskustannukset ovat nousseet. Kotikuntoutuksen tehostaminen näkyy siinä, että kotiin lainataan yhä isompia ja vaativampia välineitä, mikä lisää apuvälinekustannuksia. Ensiproteesien hankinta on siirtynyt erikoissairaanhoidosta perusturvakeskuksen vastuulle.

Suun terveydenhuollon toiminnassa kokeillaan sujuvan ajanvarauksen kehittämistä esimerkiksi ”kerralla kuntoon” -mallilla. Suun terveydenhuollon prosesseja tullaan käymään läpi ja palvelu pyritään siten saamaan sujuvammaksi ja nopeammaksi. Pyrkimyksenä on lyhentää suun terveydenhuollon odotusaikoja.

Kiirevastaanotolla ja kroonisten sairauksien vastaanotolla sähköistä asiointia lisätään. Sähköisten palveluiden käytön markkinointiin asiakkaille tulee panostaa. Pyrkimyksenä on omahoidon lisääminen myös sähköisten palveluiden kautta. Tavoitteena on perustaa mielenterveys- ja päihdetyön tiimi vahvistamaan ammattilaisten välistä yhteistyötä paikallisesti sekä myös erikoissairaanhoidon kanssa. Tavoitteena on kehittää monista ongelmista kärsivien yhteistä hoitoa.

Riskiarvio

Alueellisen kotisairaaloiminnan alkaminen ensi vuoden aikana saattaa tuoda omat haasteensa osaston toimintaan ja hoitopäivien määrän kasvuun riippuen siitä, miten kotihoidon ja asumispalveluyksiköiden konsultaatiot jatkossa hoidetaan.

Pätevyysvaatimukset täyttävien sosiaalityöntekijöiden, psykologien sekä lääkäreiden rekrytointivaikeudet ovat palvelutuotannon osalta suurin riski. Riskien pienentäminen ostopalveluilla ja palkkioiden nosto eivät ole pidemmän päälle kannattavia.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Luomme uusia palvelurakenteita ja muotoja yhteistyön ja verkostoitumisen kautta.	Osallistutaan maakunnalliseen ja seudulliseen kehittämistyöhön.	Kehitetään alueellisesti päivystyksellisesti alkavaa prosessia ja osallistutaan seurantapäiville. Mielenterveystyötä vahvistetaan tekemällä enemmän yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa. Hoidon tarpeen arviointi vireiläpanossa vakioidaan ottamalla käyttöön haastattelulomake ja lyhyt testi. Kotisairaalan alueellinen yhteistyö muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa aloitetaan.	Perusturvalautakunta ja työikäisten palveluiden päällikkö.
Paranamme toimintamme laatua.	Asiakkaan ohjaus heti oikeiden palveluiden piiriin. Asiakkaiden segmentointi.	Luodaan hyviä palvelupolkuja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Perusturvalautakunta, työikäisten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.

	Omahoidon lisääminen sähköisten palveluiden avulla.	Jalkautetaan jo olemassa olevia sähköisiä palveluja kuntalaisille.	Perusturvalautakunta ja työikäisten palveluiden päällikkö.
--	---	--	--

Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Vähennämme eriarvoistumista panostamalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Vahvistetaan asiakkaan ja omaisen tietämystä päihdehaitoista ja mielenterveyden ylläpitämisestä sekä tiedotetaan avunsaannin mahdollisuuksista asiakkaan omassa elinympäristössä.	Audit-kyselyä käytetään systemaattisesti terveystarkastuksissa.	Perusturvalautakunta, työikäisten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.
	Luodaan luottamuksellinen ja jatkuvuuteen perustuva asiakas- tai hoitosuhde.	Hoitoprosessit ovat toimivia ja henkilökunnan ammattitaitoa ylläpidetään.	Perusturvalautakunta, työikäisten palveluiden päällikkö ja johtava sosiaalityöntekijä.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toiminta pysyy talousarvion puitteissa.	Taloutta seurataan jatkuvasti.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Omahoitoa lisätään.	Teknologian käyttöä ja toimivuutta jalkautetaan kuntalaisille.	Perusturvalautakunta ja työikäisten palveluiden päällikkö.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Tehdään työterveyshuollon kanssa yhteistyötä työssäjaksamisen tehostamiseksi ja puututaan sairauspoissaoloihin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.	Otetaan työntekijöiden omat ehdotukset huomioon koskien työssä jaksamista ja viihtymistä. Uusia työntekijöitä perehdytetään huolellisesti.	Perusturvalautakunta ja työikäisten palveluiden päällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21132 Työikäisten palvelut

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	4 149 209	4 070 380	4 284 915	4 327 760	4 371 040
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-16 800 661	-16 571 146	-16 953 053	-17 122 580	-17 293 810
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-12 651 452	-12 500 766	-12 668 138	-12 794 820	-12 922 770
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-12 651 452	-12 500 766	-12 668 138	-12 794 820	-12 922 770

joista Lapinjärven osuus noin 2 151 600 euroa

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Avohuolto			
Yhteydensaanti, tavoite 100 %	100 %	100 %	100%
Peruuttamattomat ajat (lääkärit ja hoitajat)	499	150	100
<i>Fysioterapia</i>			
Lääkäriltä fysioterapeuteille siirtyneet olkapää- ja selkäpotilaat, käynnit	199	220	250
<i>Krooniset sairaudet</i>			
– potilasmäärä/vuositarkastukset	2058	1 200	1200
– tehdyt hoitosuunnitelmat (%)		90	100
Hammashuolto			
Yhteydensaanti, tavoite 100 %	100 %	100 %	100%
Odotusajat hammaslääkärille	39 vrk	hoitotakuu	hoitotakuu
Odotusajat suuhygienistille	53 vrk	hoitotakuu	hoitotakuu
Käynnit hammaslääkärin vastaanotolla	10 472	10 700	10 700
Käynnit suuhygienistin vastaanotolla	2 871	3 200	3 200
Käynnit hammashoitajalla		200	100
Terveyskeskussairaala			
Hoitovuorokaudet osastolla	8 309	8 500	8500
Aikuisten sosiaalityö			
Täydentävä toimeentulotuki, euroa	148 391	170 000	170 000
Asiakkuuksien määrä	349	300	300
Aktivointisuunnitelmien määrä	32	150	150
Asumispalveluasiakkaiden määrä, päihde- ja mielenterveys	58	47	50
Kotoutumissuunnitelman puitteissa olevien maahanmuuttoasiakkaiden määrä	42	50	30

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Senioripalvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Senioripalvelujen tärkein tehtävä on järjestää toimintaa, joka edistää ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä, sekä tukea ikäihmisten mahdollisuuksia itsenäiseen ja mielekkääseen elämään eri asumis- ja hoitoympäristöissä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa ja heidän osallistumismahdollisuuksiensa lisääminen.
- Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.
- Terveysteknologian käytön kehittäminen.
- Ohjelman Great Place to Work huomioiminen henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä viihtymisen lisäämiseksi.
- Palveluprosessien kehittäminen niin, että toiminta on kustannustehokasta ja tuloksellista.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Tulevina vuosina vanhustenhuollossa on väestötieteellisen ja teknisen kehityksen seurauksena vastassamme rakenteellisten muutosten tarve. Nykypäivän ikäihmiset ovat entistä terveempiä ja voivat pärjätä itsenäisesti yhä korkeampaan ikään asti, joten yli 80-vuotiaiden osuus on lisääntymässä merkittävästi. Korkeassa iässä monisairastavuuden ja muistisairauden riski kasvaa ja juuri tuota ikääntyvien ryhmää varten vanhustenhuollon on varustauduttava.

Tavoitteena on lisätä ikääntyneen väestön mahdollisuuksia asua kotona. Vuoden 2020 aikana panostamme varhaiseen puuttumiseen ja kuntouttavaan toimintaan. Tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten edellytyksiä selviytyä arjen toiminnoista ja lisätä heidän hyvinvointiaan sekä mahdollistaa osallistuminen ja vaikuttaminen. Panostamme ryhmätoimintaan kaupungin eri alueilla sosiaalisen yhteisöllisyyden vahvistamiseksi ja yksinäisyyden lievittämiseksi. Pyrimme lisäämään yhteistyötä eri yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa. Yhtenä senioripalvelujen tehtävänä on myös lisätä vanhemman väestön käsitystä ja tietämystä siitä, miten ollaan vastuussa omasta terveydestä, koti- ja lähiympäristön riskeistä, tarpeesta asua hoito- ja hoivatoimenpiteet sallivassa asunnossa sekä mahdollisuudesta käyttää teknisiä apuvälineitä.

Tällä hetkellä useimmat vanhustenhuollon piirissä olevat ovat tyytyväisiä sen toimintaan. Mutta korkean laadun ylläpitämiseksi vanhustenhuollossa täytyy tehdä enemmän ennaltaehkäisevää työtä ja kyetä paremmin käsittelemään ikäihmisten pelon ja turvattomuuden tunteita. Sairaille vanhuksille tulee tarjota terveyden- ja sairaanhoitoon integroitua vanhustenhuoltoa. Terveyden- ja sairaanhoidon ja vanhustenhuollon välistä yhteistoimintaa täytyy jatkuvasti parantaa.

Jatkamme kotihoidon virtuaalisen hoivan kehittämistä. Virtuaalinen hoiva oli kotihoidon pilot-tihanke 2019. Kokeiluun osallistuneiden ikäihmisten antama palaute oli positiivista. Tavoittemme on laajentaa virtuaalisia käyntejä koskemaan 50 kotihoidon asiakasta. Jatkamme kotihoidossa myös lääkkeiden koneellisen annosjakelun piirissä olevien asiakkaiden määrän lisäämistä. Koneellinen annosjakelu vähentää lääkkeisiin liittyviä hoitovirheitä ja lääkehävik-

kiä, kun asiakkaiden lääkkeitä jaetaan esimerkiksi kahden viikon tarpeisiin. Hyvinvointiteknologiset ratkaisut eivät saa korvata vanhustenhuollon tarjoamaa inhimillistä kohtaamista, mutta ne voivat antaa paremmat edellytykset vanhustenhuollon toiminnoille kohdistaa resurssejaan. Rutiiniluonteiset tehtävät voidaan tietyiltä osin korvata teknisillä ratkaisuilla, joilla voidaan vähentää "juoksemista" ja samalla antaa enemmän aikaa asiakkaille, joilla on suuri hoidon tarve.

Vanhustenhuolto kilpailee pätevistä henkilöstöstä ja kaikki viittaa siihen, että kilpailu on jatkossa entistäkin kovempaa. Ala joutuu kovan mediahuomion kohteeksi, jos jokin menee pieleen, mutta kaikki hyvin onnistunut työ on vailla uutisarvoa ja sen uutisointi loistaa usein pois aulollaan. Vanhustenhuollon kuvan muuttaminen on erittäin tärkeää, jotta tulevaisuudessa kyetään rekrytoimaan henkilöstöä. Loviisassa panostamme positiivisen huomion saamiseen eri medioissa. Kotihoidon ja hoiva-asumisen henkilöstö ylläpitää aktiivisesti Facebook-sivuja, joilla kerrotaan positiivisessa hengessä hoitotyön arkisista asioista. Jotta yhä useammat niin hoiva-asumisen kuin kotihoidonkin työntekijät haluaisivat ja jaksaisivat pysyä työssään, on tärkeää mahdollisuuksien mukaan parantaa työaikoja ja lisätä henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia omaan jokapäiväiseen työhönsä. Kehitämme senioripalvelujen eri työyksiköitä Great Place to Work -periaatteiden mukaisesti.

Palvelutalo Lyckanin lisärakennusta rakennetaan 2019–2020. Lisärakennuksen on suunniteltu valmistuvan marras-joulukuussa 2020. Lyckanin tultua muuttovalmiiksi on senioripalveluissa mahdollista lisätä lyhytaikaishoitoa. Ajatuksena on lisätä Taasiakodin lyhytaikaishoidon paikkoja. Osa Taasiakodin tehostetun palveluasumisen paikoista muutetaan kuntouttavan lyhytaikaishoidon paikoiksi.

Myös niin kutsuttua tuettua asumista tarvitaan ikäihmisille, jotka tarvitsevat tukea ja apua lähinnä asumisessa ja muuta helposti saatavilla olevaa palvelua sekä apua yksinäisyyden ja eristäytymisen torjumiseen. Kyseessä on asumismuoto, joka on suunnattu ja suunniteltu ikäihmisille, joilla ei ole ympärivuorokautisen hoidon tarvetta, mutta joiden kotona asumista ei koeta enää turvalliseksi. On tärkeää, että kunta tekee yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa, jotta erilaiset ikäihmisten asumismuotojen tarpeet voidaan tyydyttää.

Selvitämme myös mahdollisuutta järjestää perhehoitoa vaihtoehtona ikäihmisten ympärivuorokautiselle hoidolle. Perhehoito on hoitoa, jossa henkilöä hoidetaan osa vuorokaudesta tai vuorokauden ympäri perhehoitajan yksityiskodissa tai hoitoa tarvitsevan omassa kodissa. Kunta solmii toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa tai sopimuksen perhehoidon järjestämisestä yksityisen perhehoidon tuottajan kanssa. Ennen toimeksiantosopimuksen solmimista henkilön, jolla on tarkoitus toimia perhehoitajana, on suoritettava työn vaatima valmistava koulutus.

Riskiarvio

Ikäihmisten määrän kasvaessa tarvitaan erilaisia palvelumuotoja, jotka tukevat ikääntyneiden mahdollisuuksia asua kotona. Jotta tämä onnistuu, on kehitettävä ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa hoitoa sekä kotihoidon palveluja. On löydettävä uusia ratkaisuja, kuten erilaisia tukipalveluiden ja terveysteknologian muotoja.

Henkilöstön koulutukseen on panostettava ja henkilöstöä on tuettava ja siten parannettava jaksamista ja työmotivaatiota. Kotihoidon resurssien on oltava riittävät ja monipuoliset. On myös oltava riittävästi kuntouttavan lyhytaikaishoidon ja tehostetun palveluasumisen paikkoja. Ikääntyneille on myös oltava eri asumisvaihtoehtoja. Loviisa tarvitsee enemmän ns. tuettua asumista ikäihmisille, jotka tarvittaessa selviytyvät eri tukipalveluiden ja kotihoidon turvin.

Jos kotona asuvien vanhusten ennaltaehkäisevän ja kuntouttavan hoidon kehittämisessä ei onnistuta eikä ikäihmisille ole riittävästi erilaisia asumismuotoja, on olemassa riski, että ikäihmisiä sijoitetaan eri sairaalaosastoille, jolloin kustannukset nousevat.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Palvelutarpeen arviointi käynnistyy nopeasti ja oikea palvelumuoto annetaan oikea-aikaisesti.	Palvelutarpeen arviointi tehdään nopeasti ja asiakaskohtaisesti. Tarvittava hoito järjestetään nopeasti, esimerkiksi ympärivuorokautiseen hoitoon pääsee noin 30 päivän odotusajalla. Julkaistaan palvelulupauksen toteuttaminen Loviisan kaupungin verkkosivustolla.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Viihtyvyyden ja hoidon laadun parantaminen ja hoidon oikein kohdistaminen.	Asukasraati senioripalveluissa. Palaute-laatikot pidetään hoivayksiköissä pysyvävä käytäntönä. Eri taholta saadut palautteiden ja lausuntojen analyysi ja niiden pohjalta tehtävät mahdolliset muutokset.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Luomme uusia palvelurakenteita ja -muotoja yhteistyön ja verkostoitumisen kautta.	Palvelusetelien käytön lisääminen kotihoidossa ikäihmisille. Yhteistyön kehittäminen yksityisten palvelutuottajien kanssa. Selvitämme mahdollisuutta käyttää perhehoitoa yhtenä vaihtoehtona ympärivuorokautiseen hoitoon.	Järjestetään tapaamiset yksityisten palvelusetelituottajien kanssa. Järjestämme perhehoitokoulutusta Loviisassa mikäli kiinnostusta löytyy.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
	Yhteistyö kotisairaalan ja terveyskeskuksen osaston kanssa sekä palveluohjaus on hyvää.	Yhteiset kokoukset. Hoidetaan asiakkaat "yhdessä".	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
Paranamme toimintamme laatua.	Senioripalvelun henkilökunnan ammattitaidon nostaminen. Dokumentoinnin parantaminen.	Henkilökuntaa koulutetaan.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.
	Palveluasenteen ja imagon nostaminen.	Pidetään erilaisia koulutuksia ja kokouksia, joissa koko henkilökunta on mukana.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava ja lähiesimiehet.

Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Vähennämme eriarvoistumista panostamalla terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön.	Syrjäytymisen ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen.	Kehitetään etsivää ja löytävää vanhustyötä. Lisätään osallistumista. Toteutetaan erilaista ryhmätoimintaa myös teknologian kautta ja lisätään vapaaehtoistyötä.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö ja palveluvastaava.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Päästöjen vähentäminen.	Sähköauton käyttöä lisätään kotihoidossa. Kierrätettäviä materiaaleja lajitellaan tehokkaammin.	Perusturvalautakunta, senioripalvelupäällikkö, palveluvastaava sekä kotihoidon ja hoivayksiköiden esimiehet.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toiminta pysyy talousarvion puitteissa.	Taloutta seurataan jatkuvasti.	Perusturvalautakunta, perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Tehostetaan 75 vuotta täyttävien terveyden ja hyvinvoinnin kasvattamista.	Järjestetään luentoja ja keskustelutilaisuuksia erilaisten riskien tiedostamisesta kotija lähiympäristössä sekä oman vastuun lisäämisestä omasta terveydestä. Turvallisuuden tunnetta lisätään. Panostetaan kuntoutukseen ja lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Perusturvalautakunta sekä senioripalvelujen palvelupäällikkö, palveluvastaava ja fysioterapeutit.
	Teknologian käyttöä vanhuspalveluissa kehitetään edelleen.	Lääkkeiden annosjakelua lisätään kotihoidossa ja virtuaalihoitoa käytetään yhtenä hoitomuotona kotihoidossa.	Perusturvalautakunta sekä senioripalvelujen palvelupäällikkö ja kotihoidon ohjaajat.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työiihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoinvaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sairaspoissaolojen vähentäminen.	Panostetaan perehdyttämiseen. Otetaan koko henkilökunta mukaan työn suunnitteluun. Fasilitoiva johtaminen.	Perusturvalautakunta, palvelupäällikkö, palveluvastaava ja kaikki lähiesimiehet.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21134 Senioripalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	3 872 065	3 661 200	3 665 600	3 729 510	3 766 800
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-13 739 880	-13 527 632	-13 196 360	-13 674 750	-13 811 500
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-9 867 816	-9 866 432	-9 530 760	-9 945 240	-10 044 700
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate, ulkoinen ulkoi-	-9 867 816	-9 866 432	-9 530 760	-9 945 240	-10 044 700

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Senioripalvelut

	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021
75 vuotta täyttäneet	1 720	1 831	1 750	1 800
65–74-vuotiaat	2 390	2 538	2 500	2 520
Kotona asuvat ikäluokassa 75+, % ikäluokasta	90,0	90,7	90,7	90
Omaishoito				
Omaishoitajat	60	70	75	75
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	3,5	3,8	3,8	3,8
Kotihoito				
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sisältää säännöllisen kotisairaanhoidon) ikäluokassa 75+	233	300	250	280
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	13,5	17	14	15,5
Kattavuusprosentti alle 75-vuotiailla	2	2	2	2
Kotihoitotuntien määrä, yhteensä	54 742	55 200	55 200	55 500
Kotihoitokäyntien määrä, yhteensä	176 263	179 000	180 000	180 000
Tehostettu palveluasuminen				
Paikkamäärä; oma toiminta + ostopalvelut	183	178–180	175	180
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	10	9,3	9,3	9,3
Kattavuusprosentti ikäluokassa 65–74	0,5	0,5	0,5	0,5
Oma toiminta				
Paikkamäärä	118	108	108	117 (6 siirretty lyhytaikaishoittoon)
Ostopalvelut				
Paikkamäärä	65	70–72	67	63
Laitushoito/pitkäaikainen				
Paikkamäärä	0	0	0	0
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	0	0	0	0
Kattavuusprosentti ikäluokassa 65–74	0	0	0	0
Lyhytaikaishoitopaikat/laitushoito, joista:				
Rosenkullan intervallihoido-osastolla	6	6	6	6
Taasiakodissa	8	8	8	14

Odotusaika (kun päätös on tehty) ympärivuorokautiseen hoitoon (keskimäärin vuoden aikana)	43 vrk	30 vrk	30 vrk	30 vrk
--	--------	--------	--------	--------

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Alueelliset palvelut

Vastuuhenkilöt: perusturvajohtaja ja johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Alueelliset palvelut sisältävät erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon, joka sisältää myös eläinlääkäripalvelut. Erikoissairaanhoidon tuottamisesta vastaa pääosin Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri. Lisäksi Loviisan kaupungilla on yhteistoimintasopimus Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kanssa. Ympäristöterveydenhuollon palveluiden tuottamisesta Loviisan kaupungille vastaa Porvoon kaupungin ympäristöterveydenhuolto.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Valmistellaan osallistumista Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin hankkeeseen sähköisen konsultaatiotoiminnan hyödyntämisestä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon vastaanotoilla. Yhteisen sairaalatoiminnan valmistelu ja kotisairaalatoiminnan aloittaminen.
- Yhteisen alueellisen apuvälinekeskuksen käynnistämisen valmistelu.
- Alueellisen etäpalvelun (Valvomo-hanke) kehittämistoimintaan osallistuminen.
- Yhteistyön lisääminen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön kanssa.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Hallitusohjelmassa puhutaan pääosin julkisesti toteutettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Tämä vahvistaa pitkän epävarmuuden jälkeen koko julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon asemaa palvelujen tuottajana ja kehittäjänä. Linjaus kannustaa myös lisääntyvään yhteistyöhön sekä alueen kuntien, että erikoissairaanhoidon kanssa mutta myös valtakunnallisen yhteistyöhön.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin strategisena tavoitteena on ollut lisätä yhteistyötä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille. Osallistumme tähän työhön osana alueellista yhteistyötä. Lisäämme myös yhteistyötä eri hankkeiden muodossa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön kanssa.

Hallitusneuvotteluissa nostettiin esiin myös perusterveydenhuollon kiristyvä hoitotakuu elektivisessä hoidossa. Tämä mahdollinen muutos edellyttää myös paljon yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa esimerkiksi hoitoketjujen kehittämisessä vastaamaan kiristyvän hoitotakuun tarpeisiin. Tämä korostuu Porvoon sairaalan ja Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän Kymsoten kanssa. Kymsoten käyttö on lisääntymään päin koko ajan. Yhtenä painopisteenä toiminnassa on lisätä yhteistyötä yhteisten toimintatapojen ja tiedonkulun parantamiseksi Kymsoten kanssa.

Yhteisen, alueellisen kotisairaalan käynnistymisen valmistelu on loppusuoralla mutta jatkuu vielä vuoden 2020 alussa. Lisäksi osallistutaan edelleen aktiivisesti meneillään olevien muiden alueellisten hankkeiden, kuten apuvälinekeskuksen ja Valvomon edistämiseen.

Riskiärvio

Ympäristöterveydenhuollon toiminta on ollut pidempään vakiintunutta ja talous on yleisesti ottaen pysynyt asetetuissa tavoitteissa. Toiminnan riski on yleisesti ottaen pieni, mutta toki mahdollinen, sillä alueellisuudestaan huolimatta yksikkö on pieni ja siten haavoittuva.

Suurimmat tämänhetkiset riskit liittyvät perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisten asiakkaiden tiedonkulkuun ja sitä kautta potilasturvallisuuteen. Yhä useampi kuntalainen käyttää Kymsoten palveluita mutta tiedonkulku Loviisan ja Kymsoten välillä ontuu. Kymsote ei ole mukana alueellisessa tietojärjestelmässä, joten potilaan hoidossa tulee viivettä, kun tieto ilmaantuu kansalliseen arkistoon vasta myöhemmin. Hoitoketjuissa on myös eroja. Kuten ennenkin, yleisesti erikoissairaanhoidon liittyy suuria ja todennäköisiä taloudellisia riskejä. Loviisan kaupungin asukkaiden erikoissairaanhoidon tarpeita on vaikea arvioida kaupungin pienuuden takia. Satunnaisvaikutukset ovat liian suuria, jotta tarkkoja ennustuksia pystyisi tekemään.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21135 Muut alueelliset palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	82 597	82 460	53 000	53 530	54 060
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-18 787 529	-18 680 930	-19 398 400	-19 592 380	-19 788 300
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-18 704 931	-18 598 470	-19 345 400	-19 538 850	-19 734 240
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-18 704 931	-18 598 470	-19 345 400	-19 538 850	-19 734 240

joista Lapinjärven osuus noin 53 000 euroa.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Toimintaperiaatteet

Sivistys- ja hyvinvointikeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, koulutus-, vapaa-aika-, museo-, kulttuuri- ja kirjastopalveluita sekä vapaan sivistystyön palveluita.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilökunnan kanssa asiakaslähtöisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Sivistys- ja hyvinvointikeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, yhteisen kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistys- ja hyvinvointikeskukseen kuuluvat seuraavat vastualueet:

- hallinto ja kehittäminen
- varhaiskasvatus
- koulutus
- vapaa sivistystyö
- hyvinvoinnin palvelut.

Valkon kansalaisopisto ja Lovisa svenska medborgarinstitut yhdistyvät hallinnollisesti 1.1.2020 alkaen kaupunginvaltuuston (17.4.2019 § 40) päätöksen mukaan. Sivistys- ja hyvinvointikeskusta koskeva luottamushenkilöorganisaatio muuttuu 1.1.2020 alkaen siten, että aiemman kahden kansalaisopiston johtokunnan tilalla toimii uusi yhteinen johtokunta, jossa on yhdeksän jäsentä ja yhdeksän varajäsentä. Kaupunginvaltuuston päätös edellyttää lisäksi, että yhdistetyn kansalaisopiston tuntijaossa on molempia kieliryhmiä kohdeltava yhdenvertaisesti ja väestön kielisuhteet huomioon ottaen.

Toiminnan painopisteet

Talousarvioesitys sisältää kustannusvähennystä, jotta sivistys- ja hyvinvointikeskus pääsisi lähemmäksi annetun raamin tasolle. Vähennys voi kohdistua sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palveluverkkoon. Käytännössä tämä voi tarkoittaa muun muassa joidenkin koulujen ja päiväkotien toiminnan yhdistämistä, palvelutason ja ei-lakisääteisen toiminnan supistamista, joidenkin tehtävien hoitamista sisäisin järjestelyin tai jättämällä joitakin kunnalle vapaaehtoisia tehtäviä hoitamatta

Riskiarvio

- Palvelun laatu voi heiketä tilahaasteiden vuoksi.
- Henkilöstön motivaatio ja työssä viihtyminen voivat vähentyä, mikäli sopeuttamistoimista johtuva tilanne jatkuu epäselvänä pitkään.
- Pätevän ja soveltuvan henkilöstön saatavuudessa voi esiintyä vaikeuksia tietyillä aloilla, joissa rekrytointitarve on suurempi kuin koulutettujen määrä.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Myyntituotot	1 268 972	1 245 309	1 282 087	1 268 000	1 287 000
Maksutuotot	1 021 840	933 500	903 500	947 500	961 700
Tuet ja avustukset	493 502	501 597	582 965	611 400	620 600
Vuokratuotot	23 076	52 300	48 000	56 800	57 600
Muut toimintatuotot	67 401	15 475	84 790	87 000	88 400
Toimintatuotot	2 874 790	2 748 181	2 901 342	2 970 700	3 015 300
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-18 757 818	-22 459 858	-22 320 701	-22 233 900	-22 456 200
Palveluiden ostot	-2 892 811	-3 589 143	-3 760 568	-3 779 400	-3 817 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-831 924	-1 967 155	-1 874 057	-1 890 100	-1 909 000
Avustukset	-1 170 101	-1 318 000	-1 144 300	-1 155 700	-1 167 300
Muut toimintakulut	-526 962	-806 279	-1 456 800	-1 427 800	-1 442 100
Toimintakulut	-24 179 615	-30 140 435	-30 556 426	-30 486 900	-30 791 800
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-21 304 825	-27 392 254	-27 655 084	-27 516 200	-27 776 400
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-21 304 825	-27 392 254	-27 655 084	-27 516 200	-27 776 500
Poistot ja arvonalentumiset	-40 855	-403 201	-390 400	-390 400	-390 400

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2020 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Panostamme yrittäjyönteisyyteen toiminnassamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Osallistutaan oppimiskokonaisuuteen Yrityskylä.	Luodaan menetelmä, jotta mahdollisimman moni perusopetuksen oppilas voisi vierailla Yrityskylässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö.
		Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen.	Järjestetään lasten osaamisen ja heidän tuottamiensa esineiden myynti- ja markkinointitapahtuma yhdessä lasten kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.
		Kansalaisopisto tuo esille paikallista yritystoimintaa.	Kansalaisopistolla on näyttely- ja/tai opetustoimintaa yrittäjien tiloissa vähintään 25 kertaa vuodessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun ja teemme päiväkotiverkoston kokonaisselvityksen.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Huomioidaan lasten laaja-alainen oppimisympäristö.	Hankesuunnitelmaan sisällytetään uutta pedagogista ajattelua.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.	Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuoria houkuttelevammaksi, jolloin saadaan enemmän ideoita.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
		Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitella.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
		Kansalaisopiston tarjonta saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kurssien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
		Pedagoginen järjestäminen on opetuspalveluiden uuden opetussuunnitelman mukaista.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö
Kartoitamme toimintaa ja annamme palveluluopauksen.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tilojen ylläpito ja ruokapalvelut ovat käyttäjien toiveiden mukaisia.	Palaute- ja tiedotusmenetelmän kehittäminen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö
		Mahdollistetaan kuntalaisten henkilökohtainen tapaaminen.	Kansalaisopisto järjestää vähintään kaksi kertaa vuodessa asiakaspaneelin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Annetaan tehokkaampaa ja sujuvampaa palvelua.	Varhaiskasvatuksessa selvitetään sähköisen tuloksetulokset käyttöön ottoa nykyhallinto-ohjelman yhteyteen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.	Hyödynnetään osallistuvaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Loviisan 275-vuotisjuhlavuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhlavuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhlavuoteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.
		Loviisan historiaa tehdään näkyväksi tarinaksi.	Luodaan Loviisan leivos Loviisan kaupungin 275-vuotisjuhlaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.
		Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallishistoriaan.	Kansalaisopisto järjestää kursseja paikallishistoriasta sekä opaskurssin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.
		Kulttuuripoliittisen ohjelman 2014–2020 jatkon valmistelu.	Järjestetään kulttuuri- ja matkailuohjelmien päivitykseen liittyviä avoimia keskustelutilaisuuksia vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
Parannamme toimintamme laatua.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Toiminnan laadun itsearviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.
		Ruokahävikkiä vähennetään minimiin.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköiden henkilöstöä koulutetaan ruokahävikin tarkempaan seurantaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.
		Jätteitä lajitellaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköille hankitaan kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä siivospäällikkö.
		Materiaaleja hyödynnetään tehokkaammin.	Tapahtumien yhteydessä järjestetään kierrätyskoulutusta tai pidetään infopistetoimintaa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
---	-------------------------------	--------------------------	------------------------------	--

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sairauspoissaolojen vähentyminen.	Työssä jaksava siivous- ja ruokapalveluhenkilöstö.	Otetaan käyttöön taukoliikuntaohjelmia omasta kehosta huolehtimiseksi ja lihaksiston huoltoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.
		Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä palveluja ja sivistyspalveluja koko alueelle ja alueen asukkaille. Vastuualue huolehtii keskuksen yhteisistä talous- ja hallintotehtävistä sekä ruoka- ja siivouspalveluista. Toimintaa ohjaavat säädökset opetustoimesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, hankintatoimesta ja hallintomenettelystä. Vastuualue hoitaa lisäksi oppilaskuljetusten hallinnoinnin ja koordinoinnin sekä vastaa ammatillisen koulutuksen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- houkuttelevan työnantajakuvan antaminen
- kustannustehokas ja joustava toiminta
- palvelutarjonnan jatkuva riittävyyden arviointi suhteessa palvelutarpeeseen, väestönlisiin muutoksiin ja ennusteisiin.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Yhtenäisen toimintakulttuurin luominen
- Investointihankkeissa käyttäjänäkökulman esilletuominen ja hankkeiden edistäminen
- Koulukuljetuskilpailutuksen järjestäminen
- Toisen asteen ammatillisen koulutuksen kohdalla aloitetaan toiminta kahdessa eri osakeyhtiössä. Loviisan kaupunki toimii osakeyhtiöiden omistajakuntana ja tehtävänä on, yhtenä aktiivisena toimijana, turvata hyvät toisen asteen koulutusmahdollisuudet kaupungin nuorille.

Riskiarvio

Tilojen riittävyys ja niiden kunto asettavat haasteita toiminnalle ja henkilöstön viihtymiselle. Talouden sopeuttamistoimista johtuva epävarmuus voi heikentää henkilöstön motivoituneisuutta sekä annettavan palvelun laatua.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihmisen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Tilojen ylläpito ja ruokapalvelut ovat käyttäjien toiveiden mukaisia.	Palaute- ja tiedotusmenetelmän kehittäminen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.	Hyödynnetään osallistuvaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Loviisan historiaa tehdään näkyväksi tarinaksi.	Luodaan Loviisan leivos Loviisan kaupungin 275-vuotisjuhlaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.
Parannamme toimintamme laatua.	Toiminnan laadun itsearviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Ruokahävikkiä vähennetään minimiin.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköiden henkilöstöä koulutetaan ruokahävikin tarkempaan seurantaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.
	Jätteitä lajitellaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköille hankitaan kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä siivospäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hanke- rahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Työssä jaksava siivous- ja ruokapalveluhenkilöstö.	Otetaan käyttöön taukoliikuntaohjelmia omasta kehosta huolehtimiseksi ja lihaksiston huoltoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.
	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Hallinto ja kehittäminen

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	17 516	17 000	88 840	96 300	97 700
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-298 949	-4 911 701	-4 877 635	-4 934 900	-4 984 200
Toimintakate	-281 433	-4 894 701	-4 788 795	-4 838 600	-4 886 500
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-281 433	-4 894 701	-4 788 795	-4 838 600	-4 886 500

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Taloussuunnitelma 2021	Taloussuunnitelma 2022
Nettomenot, euroa/asukas, hallinto	18,9 ulk.	27,3 ulk.	27,4 ulk.		

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota alle kouluikäisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka vastaavat lasten ja heidän perheidensä tarpeita ja toivomuksia parhaalla mahdollisella tavalla.

Varhaiskasvatus koostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksesta, opetuksen ja hoidon muodostamasta kokonaisuudesta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Leikin ilon ja sen pedagogisten mahdollisuuksien kautta edistetään lapsen hyvinvointia ja oppimista.
- Työ- ja toimintatapojen arvioinnin kautta etsitään tapoja tukea lasten kasvua, kehitystä ja oppimista. Kaikkien ratkaisujen tulee perustua varhaiskasvatussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstölle annetaan valmiudet työskennellä varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Hankesuunnitelman laatiminen uudelle päiväkodille
- Tilakokonaisuuden kokonaisvaltainen tarkastelu keskusta-alueella
- Hyvinvointihallin/-keskuksen hankesuunnitteluun osallistuminen
- Ryhmäperhepäiväkotin Duvanin lakkauttaminen ja kyseisten päiväkotilasten siirtäminen Koskenkylän päiväkotiin
- Toiminnan tehostaminen yhdistämällä joitakin päiväkoteja (Kasvatus- ja sivistyslautakunta ehdottanut kohdan poistettavaksi).

Riskiarvio

- Pätevän ja soveltuvan henkilöstön rekrytointivaikeudet.
- Tilojen kunto ja tilojen riittävyys voivat muodostua haasteeksi.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
Panostamme yrittäjämmyönteisyyteen toiminnassamme.	Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen.	Järjestetään lasten osaamisen ja heidän tuottamiensa esineiden myynti- ja markkinointitapahtuma yhdessä lasten kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun ja päiväkotiverkoston kokonais selvityksen..	Huomioidaan lasten laaja-alainen oppimisympäristö.	Hankesuunnitelmaan sisällytetään uutta pedagogista ajattelua.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Annetaan tehokkaampaa ja sujuvampaa palvelua.	Varhaiskasvatuksessa selvitetään sähköisen tulosestymisen käyttöönottoa nykyhallinto-ohjelman yhteyteen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Loviisan 275-vuotisjuhluvuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhluvuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhluvuoteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus- ja varhaiskasvatuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus- ja varhaiskasvatuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hanke- rahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Varhaiskasvatus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	848 634	731 200	735 630	779 800	791 500
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-6 190 058	-6 304 135	-6 189 703	-6 202 200	-6 264 200
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-5 341 424	-5 572 935	-5 454 073	-5 422 400	-5 472 700
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-5 341 424	-5 572 935	-5 454 073	-5 411 400	-5 472 700

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talous- suunnitelma 2021	Talous- suunnitelma 2022
0–6-vuotiaiden määrä	834 *)	760	650		
Päivähoidossa					
Lapsia	520	580	540		
euroa/lapsi, netto	6 893 ulk.	6 250 ulk.	6 965 ulk.		
Ryhmäperhepäivähoidossa					
Lapsia	24	20	10		
euroa/lapsi, netto	8 007 ulk.	10 234 ulk.	9 282 ulk.		
Perhepäivähoidossa					
Lapsia	12	8	8		
euroa/lapsi, netto	11 230 ulk.	18 734 ulk.	18 470 ulk.		
Yhteensä päivähoidossa					
Tukea tarvitsevia lapsia	198	75 **)	80		
Vuorohoidossa olevia lapsia	11	25	25		
Kotihoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	165	185	120		
Kuntalisä, perheitä	117	185	115		
Yksityisen hoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	18	23	23		
Kuntalisä, lapsia	16	23	23		
Avoin varhaiskasvatus					
Treffis/perheitä/vuosi	151	170	160		
Lapsia leikkikerhoissa	8	10	0		

*) Vuosien 2018 ja 2019 lukuihin sisältyy seitsemän ikäluokkaa. Vuoden 2020 luku sisältää kuusi ikäluokkaa.

***) Laskentatapa muuttunut verrattuna talousarvioon 2018. Luku sisältää tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevia lapsia.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Esi- ja perusopetus

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu esi- ja perusopetuksen järjestäminen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen. Tämän lisäksi ylläpidämme aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestämme kerhotoimintaa.

Tarjoamme tasokkaita koulutuspalveluja lähellä kuntalaista. Panostamme hyvään johtajuuteen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan. Toiminta on oppilaskeskeistä ja rakentuu yhteiselle vuoropuhelulle.

Kannustamme oppilaita myönteisiin oppimiskokemuksiin, jolloin into elinikäiseen oppimiseen herää. Opetamme oppilaita arvioimaan ja pohtimaan asioita kriittisesti, sekä uudistamaan ajattelu- ja toimintatapoja. Kannustamme oppilaita ilmaisemaan mielipiteitään, sekä osallistumaan päätöksentekoon.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti muun muassa luomalla yhteistyöverkostoja, sekä kehittämällä opettajien ja oppilaiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä.

Lukuvuoden 2019–2020 teemana on Kielitietoinen koulu. Opetuksessa keskitymme hyvään kielenkäyttöön sekä panostamme aikaisempaa enemmän kielen kehityksen tukemiseen ja monipuoliseen kielenkäyttöön. Kielen merkitystä kaikessa toiminnassa korostetaan.

Lisäksi opetuksessa kannustetaan yrittelijäisyyteen.

Varmistamme, että oppilaat saavat tarpeellisen tuen oppimiseen ja kasvuun. Puutumme nopeasti ja systemaattisesti epäkohtiin. Koulu tekee yhteistyötä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Lukiokoulutus

Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet. Yliopisto- ja korkeakouluyhteistyötä kehitetään.

Vastuualueen tavoitteena on tasokkaan lukiokoulutuksen turvaaminen Loviisassa molemmille kieliryhmille. Lukioiden näkyvyyttä parannetaan.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti muun muassa luomalla yhteistyöverkostoja, sekä kehittämällä opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Rakennamme ja peruskorjaamme viittä nykyajan vaatimuksia vastaavaa koulurakennusta, jotka myös hyödyttävät ympäröivää yhteiskuntaa.
- Pyrimme lujittamaan oppilaiden ja opiskelijoiden TVT-taitoja.
- Tuemme lapsen ja nuoren kasvua, oppimista ja hyvinvointia varhaisen puuttumisen ja riittävien tukitoimien avulla.
- Kehitämme liikuntapainotteista toimintaa osana koulun opetusta.
- Lisäämme yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa sekä kannustamme yritteliäisyyteen.
- Turvaamme kahden lukion kilpailukykyä kehittämällä laadukasta lukio-opetusta sekä suomen- että ruotsinkielisenä palveluna.
- Lukiot jatkavat syksyllä 2019 aloittamaansa opetussuunnitelmatyötä.
- Mahdollistamme monialaisen ja -ammattillisen yhteistyön avulla hyvät jatko-opintomahdollisuudet.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen kehittäminen
- Aamu- ja iltapäivähoidon yhdistäminen aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjoaviin toimipisteisiin mahdollisuuksien mukaan
- Opiskeluhuoltotyön vahvistaminen ja riittävän henkilöstöresurssin turvaaminen
- Loviisan lukion ja Harjurinteen koulun toimiminen väistötiloissa.
- Lovisa Gymnasiumin peruskorjaus.
- Erasmus+ -hankkeet

Riskiarvio

- Pätevän ja soveltuvan henkilöstön riittävyys ja saatavuus
- Tukea tarvitsevien ja lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten ja nuorten määrien ennakoimattomuus esi- ja perusopetuksessa
- Vaativan erityisen tuen oppilasmäärän kasvaminen
- Resurssien käytön priorisointi
- Muutokset lukiokoulutuksessa valtakunnan tasolla
- Loviisan lukion väistötiloissa toimimisen vaikutus alkavien opiskelijoiden määrään

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Panostamme yrittäjämyynti- ja yritysten kehittämiseen.	Osallistutaan oppimiskokonaisuuteen Yrityskylä.	Luodaan menetelmä, jotta mahdollisimman moni perusopetuksen oppilas voisi vierailla Yrityskylässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikeuksien, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Pedagoginen järjestäminen on opetuspalveluiden uuden opetussuunnitelman mukaista.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Loviisan 275-vuotisjuhluvuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhluvuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhluvuoteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hanke-rahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	1 413 251	1 406 369	1 506 395	1 554 300	1 577 600
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-14 293 724	-15 338 659	-16 045 404	-16 053 600	-16 214 100
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	- 12 880 473	-13 932 290	-14 539 009	-14 499 300	-14 636 500
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	- 12 880 473	13 932 290	-14 539 009	-14 499 300	-14 636 500

Peruskoulujen yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talous-suunnitelma 2021	Talous-suunnitelma 2022
Määrä					
Kouluja	15	15	12	12	12
Esikoulu/integroitu/oppilaita	5/18	3/15	2/9	2/4	2/4
Esikouluryhmät/oppilaita	12/148	12/112	11/120	11/103	11/107
Perusopetuksen ryhmiä/oppilaita	107/1433	107/1 1453	103/1 432	102/1 411	102/1 335
Erityisen tuen piiriin siirrettyjä, %	12,4 %	11,4 %	14%	14%	14 %
Talous					
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	4 839 ulk.	6 509 ulk.	7 256 ulk.		
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	763	1 174	1 271		
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 482 ulk.	8 082 ulk.	8 431 ulk.		
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	978	1 082	1087		

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talous-suunnitelma 2021	Talous-suunnitelma 2022
Opiskelijoita	190,5	190	195	195	195
Opetustunteja	418*)	374	418	418	418
Netto, euroa/opiskelija	6 085 ulk.	6 664 ulk.	6 616 ulk.		

*)tuntikehys

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Loviisan kaksikielinen kansalaisopisto (aiemmin Lovisa svenska medborgarinstitut ja Valkon kansalaisopisto) tarjoaa vapaasta sivistystyöstä sekä taiteen perusopetuksesta säädettyjen lakien mukaista opetusta kolmessa kunnassa, Loviisassa, Lapinjärvellä ja Pyhtäällä. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjontaa suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Opisto tarjoaa monipuoliset opiskelumahdollisuudet Loviisan, Lapinjärven ja Pyhtään alueilla molemmilla kielillä. Erityisesti kylien kurssitoimintaa mahdollistetaan kaksikielisen opetuksen avulla. Opisto panostaa osaltaan myös syrjäytymisvaarassa oleviin lapsiin ja nuoriin.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Opistojen hallinnollisen yhdistymisen myötä 1.1.2020 on luotava yhteinen toimintakulttuuri johtokuntatyöhön sekä tarkasteltava tehtäväkuvia ja tehtävänimikkeitä. Osa-aikainen toimistosiihteri vapauttaa opettajien työaikaa opetustehtävän hoitamiseen.

Opiston käynnissä olevat hankkeet ovat seuraavat:

Aika digittää – Digidags -hanke, jonka tarkoituksena on aikuisten perustaitojen ja digitaalisten taitojen vahvistaminen. Hankerahoitusta haettiin yhteistyössä Porvoon ja Sipoon kansalaisopistojen kanssa. Hanke sai 27.11.2018 saapuneen päätöksen mukaisesti opetushallitukselta 80 000 euron avustuksen, josta Loviisan osuus on 20 000 euroa.

Opetushallituksen vapaan sivistystyön erityisavustuksena 2019 saadut hankerahoitukset, kuten opintoseveliaavustus (2 500 euroa), laatu- ja kehittämisavustus uuden kaksikielisen opiston kehittämiseen (30 600 euroa + omavastuu 15 prosenttia eli 5 400 euroa) sekä yhdessä Porvoon ja Sipoon kansalaisopistojen kanssa saatu laatu- ja kehittämisavustus (14 280 euroa + omavastuu 2 500 euroa) senioripedagogiikan kehittämiseen jatkuvat vuonna 2020. Opintoseveliaavustus kohdennetaan pelkästään pienituloisille eläkeläisille, senioreille, maahanmuuttajille ja peruskoulunsa päättäneille alle 25-vuotiaille nuorille.

Riskiario

Kansalaisopisto kilpailee lisääntyvän vapaa-ajan tarjonnan kanssa asukkaiden vapaa-ajasta. Tilojen kunto ja riittävyys voivat muodostua haasteeksi monipuolisen opetustoiminnan antamiselle.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Panostamme yrittäjämmyönteisyyteen toiminnassamme.	Kansalaisopisto tuotesille paikallista yritystoimintaa.	Kansalaisopistolla on näyttely- ja/tai opetus-toimintaa yrittäjien tioloissa vähintään 25 kertaa vuodessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Kansalaisopiston tarjontaa saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kurssien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Mahdollistetaan kuntalaisten henkilökohtainen tapaaminen.	Kansalaisopisto järjestää vähintään kaksi kertaa vuodessa asiakaspaneelin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallishistoriaan.	Kansalaisopisto järjestää kursseja paikallishistoriasta sekä opaskurssin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hanke- rahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Vapaa sivistystyö

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	225 529	215 700	227 277	256 700	260 600
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-923 061	-931 075	-896 110	-905 100	-914 200
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-697 532	-715 375	-668 833	-648 400	-653 600
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-697 532	-715 375	-668 833	-648 400	-653 600

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talous- suunnitelma 2021	Talous- suunnitelma 2022
Opiskelijoita	2 960	3 300	3 500		
Opetustunteja	11 584	12 400	11 500		
Nettokustannukset, eu- roa/opiskelija	236 ulk.	218 ulk.	191 ulk.		
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	60 ulk.	58 ulk.	58 ulk.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Hyvinvoinnin palvelut

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on luoda edellytyksiä, tukea, vahvistaa ja järjestää hyvinvointipalveluja liikunta-, nuoris- ja, kulttuuritoiminnan sekä museo- ja kirjastopalvelujen alalla.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Palvelujen järjestäminen koko ihmisen elämänkaari huomioiden.
- Seudun vetovoiman lisääminen tarjoamalla monipuolisia elämyksiä.
- Sähköisen toiminta- ja hankeavustusten hakujärjestelmän kehittäminen.
- Kulttuurityön tavoitteiden määrittäminen.
- Palveluiden ja parhaiden käytänteiden ideoiminen ja mallintaminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Hyvinvointihallin hankesuunnittelu käyttäjän näkökulma ja tulevaisuuden tarpeet huomioiden.
- Kulttuuriin käytettävien tilojen ja toimintojen tulevaisuuden kartoittaminen.
- Almintalon ja Koskenkylän nuorisotilojen toimintojen uudelleentarkastelu
- Perusturvakeskukselta siirtyvän hyvinvointikoordinaattorin tehtävien hoitaminen sisäisin järjestelyin.
- Tapahtumien määrää ja kestoja kehitetään tuottavammaksi.
- Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen henkilöstön määrän väheneminen.

Riskiarvio

- Palvelujen järjestämistä haittaa, mikäli tilat eivät ole palveluihin sopivia tai niiden kunto on palvelujen järjestämiseksi riittämätön.
- Palvelujen laatu, laajuus ja monipuolisuus voivat heiketä sopeuttamistoimien myötä.
- Riskinä on henkilöstön uupuminen ja motivaation heikkeneminen, mikäli hyvinvointikoordinaattorin tehtävät jaetaan tarkistamatta tehtäväkuvia ja sopeuttamatta tavoitteita resursseihin.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.	Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuoria houkuttelevammaksi, jolloin saadaan enemmän ideoita.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.
	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikeuksien, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Edistämme kuntalais- ten ja yhteisöjen osal- listumis- ja vaikutta- mismahdollisuuksia.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioi- den suunnittelua ja valmistelua.	Hyödynnetään osallis- tuvaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvin- vointikeskuksen joh- taja
--	---	--	--

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lau- takuntataso)	Toimintasuunni- telma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laajennamme tietoi- suutta kaupungin kult- tuurihistoriasta.	Kulttuuripoliittisen oh- jelman 2014–2020 jatkon valmistelu.	Järjestetään kulttuuri- ja matkailuohjelmien päivitykseen liittyviä avoimia keskusteluti- laisuuksia vähintään kaksi kertaa vuo- dessa.	Hyvinvointilauta- kunta sekä kulttuuri- ja va- paa-aikatoimen pääl- likkö.
Parannamme toimin- tamme laatua.	Toiminnan laadun it- searviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hy- vinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvoin- tilautakunta sekä si- vistys- ja hyvinvointi- keskuksen johtaja.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lau- takuntataso)	Toimintasuunni- telma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Co- venant of Mayors -oh- jelman tavoitteet.	Materiaaleja hyödyn- netään tehokkaam- min.	Tapahtumien yhtey- dessä järjestetään kierrätyskoulutusta tai pidetään infopistetoi- mintaa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja va- paa-aikatoimen pääl- likkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lau- takuntataso)	Toimintasuunni- telma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kus- tannustehokasta.	Löydetään pitkäkes- toisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastel- laan.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvoin- tilautakunta sekä si- vistys- ja hyvinvointi- keskuksen johtaja.

Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hanke- rahoitusta.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvoin- tilautakunta sekä si- vistys- ja hyvinvointi- keskuksen johtaja.
---	--------------------------	-----------------------------------	--

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistys- lautakunta, hyvinvoin- tilautakunta sekä si- vistys- ja hyvinvointi- keskuksen johtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Hyvinvoinnin palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	369 859	377 912	343 200	283 600	287 900
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-2 473 822	-2 654 865	-2 547 574	-2 395 400	-2 419 400
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-2 103 963	-2 276 953	-2 204 374	-2 111 800	-2 131 500
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-2 103 963	-2 276 953	-2 204 374	-2 111 800	-2 131 500

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset) vapaa-aika

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talous- suunnitelma 2021	Talous- suunnitelma 2022
Myönnetyt avustukset/asukas					
Liikuntatoiminta	3,2	3,2	3,0		
Nuorisotoiminta	1,8	1,9	1,7		
Nuorisotilojen aukiolo:					
iltoja/viikko	12	12	12	12	12
Nuoria/nuorisotila/viikko					
Forum	15	50	50	50	50
muut nuorisotilat	17	9 + 8	22		
Liikuntahallien käyttöaste					
Liikuntahalli					
myönnettyjä liikuntavuoroja	37	40	40	40	40
yhdistyksiä	6	7	7	7	7
ryhmiä	23	23	23	23	23
Agricolahalli					
myönnettyjä liikuntavuoroja		45	45	45	45
yhdistyksiä	32	15	15	15	15
ryhmiä		32	32	32	32
Jäähalli					
myönnettyjä liikuntavuoroja	37	40	40	40	40
yhdistyksiä	7	9	9	9	9
ryhmiä	19	17	17	17	17
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä					
nuorisokerhoja	8	9	8	8	8
leirejä	5	5	5	5	5
etsivä nuorisotyön ryhmät	13	13	13	13	13
liikuntakerhoja, lapset ja nuoret	5	5	3	3	3
tapahtumia	26	35	30	30	30
aikuisryhmiä	22	18	16	16	16
liikuntaneuvonta	12	12	25	25	25
tuettuja nuorisokerhoja			2	2	2

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), Kirjasto ja kulttuuri

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Talous- suunnitelma 2021	Talous- suunnitelma 2022
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	9,7 ulk.	12,2 ulk.	9,8 ulk.		
Erikoisnäyttelyjä Komendantintalossa	3	3	3	3	3
Eriyistäpahtumia Komendantintalossa	25	10	10	10	10
Museon tapahtumia ja esiintymiä Komendantintalon ulkopuolella	11	7	7	7	7
Digitalisoituja esineitä	1 136	500	500	500	500
Museokävijöitä					
Komendantintalo	5 936	4 000	4 500	4 500	4 500
Ruotsinpyhtään ruukki		7 000	8 000	8 000	8 000
- Ylä paja		-	-		
- Ala paja (suljettu)	17 360 yhteensä	300	300	300	300
Viirilä					
Almintalon toiminta		-			
- näyttelyitä	8	12	9	-	-
- tapahtumia	23	40	15		
- kävijöitä	5 146	4 000	3 500		
Menot €/as.	5,11	3,94	4,2		
Tulot €/as.	0,13	0,20	0,1		
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta	31,7	30,3	29,0		
Kulttuuritapahtumia	65 + 43 (kulttuuripolku) + 7 (uteliias luokka)	65	55	55	55
Sibeliuspäivät		500	700	700	700
Myytyjä lippuja					
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	53,2	54,2	51,0		
Kirjastojen kokonaislainaus	111 705	180 000	140 000		
Lainausta/asukas	7,5	12	9	9	9
Kävijämäärä kirjaistoissa			85 000	85 000	85 000
tapahtumia kirjaistoissa			225	225	225
Kirjastoyksiköitä	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	3 kirjastoa 1 kirjastoauto 4 lukunurkkaa	3 1 4	3 1 4

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Vastuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Toimintaperiaatteet

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimintakykyä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta

- ohjaamalla ja valvomalla rakentamista ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä
- kehittämällä kaupungin rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajantasaisia, teknisesti ja juridisesti luotettavia lakisääteisiä kaavoja, kartastoja ja rekisterejä sekä muita tarvittavia tietokantoja
- rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla tiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista
- huolehtimalla metsistä
- tukemalla elinkeinoelämää
- matkailutoimen avulla
- maaseututoimen avulla
- työllisyyspalveluilla.

Loviisan kaupunki huolehtii myös Lapinjärven kunnan rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskukselle kuuluvat seuraavat vastualueet:

- hallinto-, talous- ja toimistopalvelut
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- kaupunkisuunnittelu
- infrastruktuuri
- tilapalvelu
- projektinjohto
- elinkeinoelämän palvelut ja kehittäminen.

Toiminnan painopisteet

- edistää elinkeinoelämää ja yrittäjyyttä kaavoituksella, tonttitarjonnalla ja hankinnoilla
- perehtyä ilmastonmuutoksen torjumiseen vaadittaviin toimenpiteisiin
- toimivat ja terveet koulurakennukset ja muut rakennukset
- huomioida asukkaat ja käyttäjät sekä kuunnella heitä uusia alueita ja rakennuksia suunniteltaessa
- ennustettava ja tasapainoinen talous.

Riskiarvio

- Keskuksen suurimmat taloudelliset riskit liittyvät sisäilmaongelmiin. Suuren koulun tai muun rakennuksen sisäilmaongelmilla voi olla suuria taloudellisia seurauksia. Vastaava ongelma aiheuttaa myös pienessä rakennuksessa melko suuria kustannuksia.
- Kiinteistöjen arvon, kunnon ja ominaisuuksien heikentyminen korjausvelan kasvaessa.
- On huolehdittava katuverkon ja erityisesti jalankulku- ja pyöräteiden kunnosta, jotta vältytään korvausvaatimuksilta.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2115 Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksi- neen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNI- TELMA 2022
Myyntituotot	4 165 567	4 003 711	3 828 000	3 885 420	3 943 701
Maksutuotot	651 957	635 000	638 350	647 925	657 644
Tuet ja avustukset	632 659	450 500	610 500	619 657	628 952
Vuokratuotot	1 108 222	1 113 400	878 400	891 576	904 949
Muut toimintatuotot	312 145	351 000	519 000	526 785	534 686
Toimintatuotot	6 870 550	6 553 611	6 474 250	6 571 363	6 669 932
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön	128 014	128 000	130 000	140 000	150 000
Henkilöstökulut	-6 905 185	-7 544 730	-7 003 406	-7 073 440	-7 144 174
Palveluiden ostot	-8 722 202	-7 273 106	-8 614 562	-8 806 757	-8 894 825
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 890 327	-2 856 837	-2 747 030	-2 774 500	-2 802 245
Avustukset	-2 043 919	-2 223 800	-2 095 500	-2 116 455	-2 137 619
Muut toimintakulut	-1 015 449	-1 503 626	-1 218 345	-816 388	-724 552
Toimintakulut	-21 577 082	-21 402 099	-21 678 843	-21 587 540	-21 703 415
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-14 578 518	-14 720 488	-15 074 593	-14 843 179	-14 883 483
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate, ulkoinen	-14 578 518	-14 720 488	-15 074 593	-14 843 179	-14 883 483

Poistot ja arvonalennukset

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2020 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Parannamme etätönn edellytyksiä. Tuemme hyvän verkon saatuutta ja markkinoimme sitä.	Työpisteiden lukumäärä ja käyttöaste. Ilmoitukset itätöyösivustolla.	Nopeasta verkosta riippuvien työnantajien Loviisassa olevien työntekijöiden määrä kasvaa.	Loviisan hyviä etätöyöedellytyksiä markkinoidaan.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
		Etätöyön tekeminen lisääntyy Loviisan alueella.	Toimintaa tuetaan Itätöyösivuston kautta.	Elinkeinopäällikkö ja Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja.
		Käytettävissä olevien työpisteiden käyttöaste kasvaa.	Markkinoidaan mahdollisuutta työskennellä etänä kodin ulkopuolella.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Osavuosisiraportointi prosessin etenemisestä. Tehty, ei tehty.	Tonttimarkkinointia tehostetaan.	Tonttimarkkinointimateriaalia päivitetään erilaisiin markkinointitilaisuuksiin ja -tapahdumiin soveltuvaksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja ja maankäyttöinsinööri.
		Yritysten määrä kasvaa.	Vahvojen klustereiden toimivien yritysten kanssa jatketaan klustereiden kehittämistä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
		Matkailijoiden määrä kasvaa.	Matkailumarkkinointia tehostetaan. Leirintäalueen vetovoimaa kehitetään.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.

		Asuntomessut 2023,	Asuntomessuprosessi toteutetaan onnistuneesti 2019-2023.	Kaupunginjohtaja, elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, kaupunginarkkitehti ja infrastruktuuri-päällikkö.
Luomme esivalmisteltujen yritystonttien varantoa siten, että tonttien käyttöönotto nopeutuu.	Osavuosisiraportointi prosessin etenemisestä. Tehty, ei tehty.	Kaavamuu- tospro- sessi palvelee yri- tysten tarpeita.	Kaavoitusproses- sien kestoja kehi- tetään lyhyem- miksi. Tontinva- rausjärjestelmää kehitetään.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta sekä kaupun- ginarkkitehti, maankäyttöin- sinööri ja kiin- teistöinsinööri.
		Helpotetaan tontin hankkimista yrityk- sen näkökul- masta.	Osa teollisuuston- teista lohkotaan ja hinnoitellaan val- miiksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta sekä elinkeino- ja infrastruk- tuurikeskuksen johtaja, kau- punginarkki- tehti ja kaava- suunnittelijat.
			Esirakennetaan osa lohkotuista te- ollisuustonteista.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta, elinkeino- ja infrastruktuuri- keskuksen joh- taja ja infra- struktuuri pääl- likkö.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Päivitämme peruskorjaussuunnitelmat kaupungin kouluille omana työnä.	Suunnitelmat päivitetty, ei päivitetty.	Keskitetään peruskorjausinvestoinnit muutamiin kohteisiin vuosittain. Tavoitteena saada kohde kuntoon yhdellä hankkeella.	Tehdään käyttöön jääville rakennuksille korjaus- ja toimintotarpeiden kiireellisyysjärjestys rakennuskohtaisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä koulutuspäällikkö ja tilapäällikkö.
Aloitamme uuden päiväkotiverkon suunnittelun ja päiväkotiverkon kokonais selvityksen.	Suunnitelmat päivitetty, ei päivitetty.	Arvioidaan kokonaistarve pitkälle aikavälille.	Luodaan suunnitelma tulevasta palveluverkosta ja huomioidaan ympärivuorokautinen tarve.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä koulutuspäällikkö ja tilapäällikkö.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Lukumäärä.	Yritysvaikutusten arviointiprosessia käytetään osana päätöksentekoa.	Teemme yritysvaikutusten arvioinnin asioiden valmistelun yhteydessä, silloin kun se on tarkoituksenmukaista.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.

Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulu-pauksen.	Käsittelyaika keskimäärin.	Täydellisinä jätettyjen toimenpide- ja rakennuslupahakemusten käsittelyaikalupaus: maisematyöluvat 60 arkipäivää, rakennusluvat 45 arkipäivää, toimenpideluvat 35 arkipäivää.	Lupakäsittelyyn panostaminen ja resurssin käyttäminen ensisijaisesti lupakäsittelyyn.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä johdettava rakennustarkastaja.
	Uusien rakennuslupien määrä.	Uusien asuinrakennusten rakentamista lisätään.	Laskutetaan 50 % sellaisista lupamaksuista, jotka koskevat helmi- ja maaliskuussa 2020 jätettyjä lupahakemuksia uusille asuinrakennuksille.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä johdettava rakennustarkastaja.
	Hoitoluokitus-taso, tyytyväiset asiakkaat (kyselyt).	Alueiden hoidossa otetaan huomioon turvallisuus ensisijassa, yleistä viihtyvyyttä ja esteettisyyttä unohtamatta.	Alueiden hoitoluokitusten mu- kaista tasoa ylläpidetään ja tarpeita arvioidaan uudelleen tilanteiden niin vaatiessa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- keskuksen johdettava ja infrastruktuuripäällikkö.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Osavuosisiraportointi prosessin etenemisestä. Tehty tai ei tehty.	Paikkatietojärjestelmää kehitetään.	Lisätään paikkatietojärjestelmässä olevia aineistoja ja parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta sekä kaupunginarkkitehti, paikkatietosuunnittelija ja paikkatietoinsinööri.
		Kaupunkilaisille suunnattujen kyselyjen tuloksia käytetään.	Käytetään maankäytön suunnittelussa paikkatietokyselyjä ja Morning Loviisa mobiilisovelluksen kyselyjä.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta sekä kaupunginarkkitehti.
		Ajantasaisten kaavatietojen saata- vuus.	Luodaan vektorimuotoinen ajantasa- kaava kaikilta kaava-alueilta ja tuodaan se internetkarttapalveluun.	Elinkeino- ja infrastruktuuri- lautakunta sekä kaupunginarkkitehti, kaavasunnittelijat ja paikkatietosuunnittelija.

		Kehitetään julkista paikkatietoaineistoa.	Tutkitaan, mitä aineistoja internetkarttapalvelussa tulisi olla saatavilla. Valmistellaan INSPIRE-direktiivin mukaisten paikkatietorajapintojen avaamista tietojen jakamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä kaupunginarkkitehti, paikkatietosuunnittelija ja paikkatietoinsinööri.
Edistämme kunta-laisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Tehty tai ei tehty.	Päätöksenteko on osallistavaa.	Tiedottamista lisätään kuntalaisten ja yhteisöjen vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Tiedotetaan hakemuksista ja päätöksistä kansantajuisesti kaupungin sovelluksissa (Morjens) ja verkkosivustolla.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä ympäristönsuojelusihteri, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme esteettiseen ympäristöön.	Tehty tai ei tehty.	Rakennetun ympäristön kunnossapitoa parannetaan.	Viheralueiden kunnossapitoalueet ja kunnossapitotasot määritellään.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta ja infrastruktuuripäällikkö.
		Rakentaminen on esteettisesti korkeatasoista.	Panostetaan asuttomessualueen suunnittelua.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä kaupunginarkkitehti.
			Ohjataan rakentamisen tason ja viheralueiden suunnittelua asema-kaavatasolla.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä kaupunginarkkitehti.

Panostamme yhteistyön lisäämiseen kolmannen sektorin kanssa alueiden kehittämisessä ja hoidossa.	Sopimusten määrä.	Urheilualueiden ja muiden alueiden hoitoa suoritetaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Neuvotellaan kolmannen sektorin kanssa. Kolmannen sektorin korvauskäytäntöä tarkistetaan.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä infrastruktuuripäällikkö.
Paranamme toimintamme laatua.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tarjotaan tasokkaita yrityspalveluita.	Yrityspalveluiden tarjoajan tarkka ohjaus ja seuranta.	Elinkeinopäällikkö sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
		Palvelutasoa parannetaan.	Markkinoidaan hyvää palveluasennetta yhteistyössä yrittäjien kanssa.	Elinkeinopäällikkö sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
		Sparrataan paikallisia yrittäjiä.	Yrityspalveluiden tuottaja järjestää mentorointia.	Elinkeinopäällikkö sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
		Palveluprosessien toimivuuteen ja päätösten vaikutuksiin yritys-elämään panostetaan.	Yrityksiin kohdistuvien vaikutusten arviointia otetaan päätöksenteossa laajemmin huomioon.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.

Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Huolehdimme kaupungin omaisuuden suojaamisesta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Rakennetun ympäristön valvonta pidetään kohtuullisella tasolla.	Lukituksen hallinta ja ylläpito. Kaupungin omaisuusvakuutukset ovat ajan tasalla.	Tilapäällikkö.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Osavuosisraportointi kartoituksen etenemisestä. Tehty tai ei tehty.	Toimintasuunnitelman (SECAP) laa-tminen.	Ympäristönsuoje-luysikkö osallis-tuu omalta osal-taan ja resurs-siensa puitteissa toimintasuunnitel-man (SECAP) laa-dintaan.	Rakennus- ja ympäristölauta-kunta sekä ympäristönsuoje-lusihteeri.
		Arvioidaan Lovii-san kaupungin tuottamat CO2-päästöt ja -nielut.	Ilmastovaikutusten arviointi (kaupun-gin omat toimet).	Kaupunginjoh-taja, elinkeino- ja infrastruk-tuurilauta-kunta, elin-keino- ja infra-strukturikes-kuksen johtaja sekä ympäris-tönsuojelusihteeri.

Pysäytämme asukasmäärän vähenemisen ja pyrimme kääntämään sen positiiviseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Julkinen liikenne on parempaa.	Tehdyt selvi-tykset.	Älykkään joukkoliikenteen kehitys-mahdollisuuksia selvitetään.	Kartoitetaan, mil-laiset älykkään joukkoliikenteen ratkaisut soveltui-sivat Loviisan eri alueilla. Mahdoli-suuksien mukaan aloitetaan pilotti-hankkeen valmis-telu.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskus sekä elinkeinopääl-likkö.
Panostamme asuntomessujen toteuttamiseen.	Hanke etenee aikataulussa.	Asuntomessut 2023.	Asuntomessupro-sessi on onnistu-neesti viety läpi vuosivälillä 2019–2023.	Kaupunginjoh-taja, elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta, ra-kennus- ja ympäristölauta-kunta sekä elin-keino- ja infra-strukturikes-kuksen johtaja, kaupunginarkki-tehti ja infra-strukturipääl-likkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Osavuosisiraportit, talousarviossa pysyminen.	Pysytään talousarviossa, toteutetaan asetetut tavoitteet.	Talouden kehittämistä seurataan tarkasti ja muutoksia tehdään tarvittaessa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja sekä vastualueiden päälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Toteutuneet uudet toimintatavat.	Seurataan uusia ideoita.	Valitaan hyviä, taloudellisia ja meille sopivia uusia ideoita.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja sekä vastualueiden päälliköt.
		Kiinteistömassaa sopeutetaan aktiiviseen tarpeeseen nähden.	Palveluja yhdistetään keskeisiin kiinteistöihin, muiden kiinteistöjen tarpeellisuutta arvioidaan ja turhista luovutaan.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, elinkeinopäällikkö ja tilapäällikkö.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta / Mittari	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	GPTW:n trust index nousee. Käydyt kehityskeskustelut.	Rekrytoidaan pätevää henkilökuntaa ja ylläpidämme henkilökunnan motivaatiotasoa.	Olemme kilpailukykyinen työpaikka. Ajankohitaisiin koulutuksiin osallistutaan ja osaamista jaetaan ja kehitetään. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja sekä vastualueiden päälliköt.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät ovat

1. teknisen keskuksen muiden vastuualueiden palveleminen talouden hallinnassa ja raportoinnissa
2. teknisen keskuksen laskutus
3. kokous- ja asiahallinta
4. kopiopalvelut
5. toimistotarvikehankinnat
6. asiakaspalvelu.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. tyytyväiset ulkoiset ja sisäiset asiakkaat sekä muut yhteistyökumppanit
2. sujuvat ajantasainen laskutus sekä mutkattomat yhteydet asiakkaisiin
3. selkeän oikea-aikaisen taloustiedon tuottaminen
4. toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus
5. nopea reagoiminen keskuksen muutostarpeisiin.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

- Osaamisen varmistaminen ja jakaminen esimerkiksi Dynasty-ohjelman, laskunkierroon ja FPM-raportoinnin kohdalla.
- Uusien työtehtävien tasainen ja oikeudenmukainen jakaminen sekä osaamisen varmentaminen.
- Talouden seurannan ja taloudellisen toiminnan edelleen kehittäminen ja nopeamman reagoinnin mahdollistavan raportoinnin kehittäminen esimerkiksi investointihankkeiden kohdalla.
- Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen seuranta ja tukeminen.

Riskiarviointi

- Henkilöstön vaihtuvuus koko keskuksessa; on hankalaa pitää ajan tasalla osaamista esimerkiksi yllä mainituissa perusohjelmissa.
- Organisaatiouudistuksen myötä vastuualueelle on tullut lisää työtehtäviä. Tätä ei kuitenkaan ole huomioitu lisäresurssina.
- Talouden seurantaohjelma on melko kömpelö.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Pysytään talousarviossa, toteutetaan asetetut tavoitteet.	Talouden kehittymistä seurataan tarkasti ja muutoksia tehdään tarvittaessa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Seurataan uusia ideoita.	Valitaan hyviä, taloudellisia ja meille sopivia uusia ideoita.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Rekrytoidaan pätevää henkilökuntaa ja ylläpidämme henkilökunnan motivaatiotasoa.	Olemme kilpailukykyinen työpaikka. Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistutaan ja osamista jaetaan ja kehitetään. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21150 Teknisen hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot		1 000			
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön	20 800				
Toimintakulut	-409 419	-369 459	-418 197	-422 378	-426 602
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-388 619	-368 459	-418 197	-422 378	-426 602
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-388 619	-368 459	-418 197	-422 378	-426 602

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Elinkeinopalvelut ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Elinkeinopalvelujen vastuualueen tehtävänä on tukea elinkeino- ja kehittämisasioissa sekä muissa edunvalvontakysymyksissä kaupunginhallitusta, kaupunginjohtajaa ja elinkeinoelämää – niin toimivia kuin perustettaviakin yrityksiä.

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on

- kaupungin yritys ympäristön vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyyn ylläpitäminen
- yrityspalveluiden tuottaminen
- yritys ympäristön ja matkailun kehittäminen ja toteuttaminen kunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- seudullinen yhteistyö
- aktiivinen verkostojen luominen
- elinkeinopoliittinen viestintä.

Elinkeinopalveluihin ja kehittämiseen kuuluvat seuraavat tehtäväalueet: kehittämistoimi, elinkeinotoimi, matkailutoimi, työllisyyspalvelut ja tori.

Kaupungin kehittämistyö on koko kaupungin tehtävä – niin elinkeinoelämän, yhdistysten kuin kaupunkiorganisaation eri sektoreiden.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Elinkeinopalvelut sisältävät kaupungin omat panostukset yritystoiminnan ja matkailun kehittämiseen sekä projektinhallinta- ja yrittäjäneuvontapalveluiden hankinnan valitulta yrityspalveluntarjoajalta.

Työllisyyspalvelut tarjoavat työpajatoimintaa, kesätyöntekijöille palveluseleitä ja yleistä työllisyyttä parantavaa toimintaa. Matkailu- ja työpajatoiminnan yhteistyönä hoidetaan kaupungin leirintäalueen palvelut.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Työpaikkojen lisäämiseksi alueella kaupunki panostaa erityisesti puu-, meri- ja metalliklustereihin. Alueen markkinointia suunnataan vahvasti Finnveran ja Invest in Finlandin kautta kanavoitaviin tiedusteluihin.

Matkailustrategia uusitaan ja soveltuvin osin yhdistetään kulttuuristrategian kanssa. Painopistevalinnat tehdään strategiatyön yhteydessä.

Leirintäalueen toimintaa ja vetovoimaisuutta kehitetään edelleen. Paikallisia yrityksiä kannustetaan entistä enemmän hyödyntämään leirintäalueelle saapuvia asiakasvirtoja.

Kaupunkistrategian, elinkeinopoliittisen ohjelman ja kaupunginosien kehittämissuunnitelmien toteutumista seurataan.

Työllisyyspalveluiden painopiste on ollut työpajojen kehittämisen ohella pitkäaikaistyöttömien aktivoiminen ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen. Toimintaa suunnataan erityisesti alle 29-vuotiaille työttömille.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Parannamme etätyön edellytyksiä. Tuemme hyvän verkon saatuutta ja markkinoimme sitä.	Nopeasta verkosta riippuvien työnantajien Loviisassa olevien työntekijöiden määrä kasvaa.	Loviisan hyviä etätyöedellytyksiä markkinoidaan.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
	Etätyön tekeminen lisääntyy Loviisan alueella.	Toimintaa tuetaan Itätyösvuston kautta.	Elinkeinopäällikkö ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
	Käytettävissä olevien työpisteiden käyttöaste kasvaa.	Markkinoidaan mahdollisuutta työskennellä etänä kodin ulkopuolella.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
Lisäämme kaupungin vetovoiman mainostamista.	Yritysten määrä kasvaa.	Vahvoissa klustereissa toimivien yritysten kanssa jatketaan klustereiden kehittämistä.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
	Matkailijoiden määrä kasvaa.	Matkailumarkkinointia tehostetaan. Leirintäalueen vetovoimaa kehitetään.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Parannamme toimintamme laatua.	Tarjotaan tasokkaita yrityspalveluita.	Yrityspalveluiden tarjoajan tarkka ohjaus ja seuranta.	Elinkeinopäällikkö sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
	Palvelutasoa parannetaan.	Markkinoidaan hyvää palveluasennetta yhteistyössä yrittäjien kanssa.	Elinkeinopäällikkö sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
	Sparrataan paikallisia yrittäjiä.	Yrityspalveluiden tuottaja järjestää mentoimintaa.	Elinkeinopäällikkö sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.

	Palveluprosessien toimivuuteen ja päätösten vaikutuksiin yrityselämään panostetaan.	Yrityksiin kohdistuvien vaikutusten arviointia otetaan päätöksenteossa laajemmin huomioon.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja elinkeinopäällikkö.
--	---	--	---

Pysäytämme asukasmäärän vähenemisen ja pyrimme kääntämään sen positiiviseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Julkinen liikenne on parempaa.	Älykkään joukkoliikenteen kehitysmahdollisuuksia selvitetään.	Kartoitetaan, millaiset älykkään joukkoliikenteen ratkaisut soveltuisivat Loviisan eri alueilla. Mahdollisuuksien mukaan aloitetaan pilottihankkeen valmistelu.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus sekä elinkeinopäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Pysytään talousarviossa.	Talouden kehittymistä seurataan tarkasti ja muutoksia tehdään tarvittaessa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Seurataan uusia ideoita.	Valitaan hyviä, taloudellisia ja meille sopivia uusia ideoita.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Rekrytoidaan pätevää henkilökuntaa.	Olemme kilpailukykyinen työpaikka.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Elinkeinopalvelut ja kehittäminen

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	1 016 592	876 000	961 200	975 618	990 252
Valmistus omaan käyt-					
Toimintakulut	-4 256 143	-4 006 847	-3 975 728	-4 015 482	-4 055 637
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-3 239 551	-3 130 847	-3 014 528	-3 039 864	-3 065 385
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-3 239 551	-3 130 847	-3 014 528	-3 039 864	-3 065 385

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020	Taloussuunnitelma 2021	Taloussuunnitelma 2022
Uusia aloittaneita yrityksiä	70	70	75		
Vierailut verkkosivustolla Visit Loviisa	95000	97000	100000		
Työllisyyspalveluiden asiakkuudet	210	210	210		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelusihteeri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue hoitaa kahden eri viranomaisen, eli rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen, erityislainsäädäntöön kuuluvia tehtäviä. Lisäksi vastuualue hoitaa leirintäalueviranomaisen tehtäviä sekä luonnonsuojelulaissa säädettyjä tehtäviä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Asiakaslähtöiseen palveluun panostaminen
Rakennetun ympäristön valvonta
Tiedottaminen

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu:

Vastuualueella on viranomaistyön (luvat ja valvonta) ohella runsaasti tehtäviä, joita ei voida nykyisten henkilöstöresurssien puitteissa hoitaa ja jotka vaikuttavat suoraan kuntalaisten ja yritysten saamaan palveluun. Tällaisia ovat esimerkiksi puutteellisen rakennusrekisterin täydentäminen. Myös paikkatietojärjestelmän tietoja on tarpeen täydentää ja sähköisen erilliskopion mahdollistamiseksi on aloitettava esiselvitystyö.

Rakennusrekisterin täydentäminen aloitettiin vuonna 2018, jolloin työtä teki projektityöntekijä. Viranomaistyön ohella pystytään korjaamaan vain kaikkein kiireellisemmät puutteet rakennusrekisterissä. Edellä mainittujen hankkeiden edistäminen on mahdollista vain palkkaamalla vastuualueelle määräaikainen projektityöntekijä. Rakennusrekisterin parantaminen tarkoittaa samalla kaupungin kiinteistöverokertymän paranemista.

Rakennusvalvonta:

Yksi rakennustarkastaja eläköityy alkuvuonna 2020. Yksi rakennustarkastaja on osittain varhennetulla vanhuuseläkkeellä koko vuoden 2020. Vuonna 2019 rekrytoitiin yksi rakennustarkastaja lisää. Resurssi on vuonna 2020 pääosin 2,8 rakennustarkastajaa.

Henkilöstöresurssin vähenemiseen ja rakennustarkastajien eläkkeelle siirtymiseen tulee siksi varautua loppuvuonna 2020. Rakennustarkastajaresurssi ei voi vähentyä kolmesta rakennustarkastajasta kahteen. Rakennusvalvonta ei tällöin pystyisi palvelemaan asiakkaita tai käsittelemään lupahakemuksia palvelulupauksen mukaisesti. Rakennusvalvonta joutuu nykyisillään resursseillaan priorisoimaan tehtäviään.

Ympäristönsuojelu:

Ranta- ja pohjavesialueilla sijaitsevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmien tulee täyttää ympäristönsuojelulaissa säädetyt puhdistusvaatimukset 30.10.2019 mennessä. Määräaikaan liittyvä valvontatyö ja poikkeamishakemusten käsittely tulee sitomaan ympäristönsuojelun resursseja merkittävässä määrin vuonna 2020 ja vielä sen jälkeen.

Käynnissä olevat hankkeet:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen koordinoima ilmanlaatu seuranta (seurantakausi 2019–2023)

Vesistötalkkarihanke (sopimuskausi 2019–2021)

Riskiario

Pieni henkilöstömäärä edellyttää kaikilta organisaation jäseniltä laajaa osaamista omissa ja organisaation kaikkien henkilöiden työtehtävissä. Pieni organisaatio on poikkeustilanteissa heikko – lyhytkin henkilöstövaje vaikeuttaa toimintaa merkittävästi.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Täydellisinä jätettyjen toimenpide- ja rakennuslupahakemusten käsittelyaikalupaus: maisematyöluvat 60 arkipäivää, rakennusluvat 45 arkipäivää, toimenpideluvat 35 arkipäivää.	Lupakäsittelyyn panostaminen ja resurssein käyttäminen ensisijaisesti lupakäsittelyyn.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä johtava rakennustarkastaja.
	Uusien asuinrakennusten rakentamista lisätään.	Laskutetaan 50 % sellaisista lupamaksuista, jotka koskevat helmi- ja maaliskuussa 2020 jätettyjä lupahakemuksia uusille asuinrakennuksille.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä johtava rakennustarkastaja.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Päätöksenteko on osallistavaa.	Tiedottamista lisätään kuntalaisten ja yhteisöjen vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Tiedotetaan hakemuksista ja päätöksistä kansantajuisesti kaupungin sovelluksissa (Morjens) ja verkkosivustolla.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä ympäristönsuojelusihteeri, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toimintasuunnitelman (SECAP) laatiminen.	Ympäristönsuojeluyksikkö osallistuu omalta osaltaan ja resurssiensa puitteissa toimintasuunnitelman (SECAP) laadintaan.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä ympäristönsuojelusihteeri.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21151 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	353 311	299 811	311 500	316 172	320 915
<i>joista sisäiset</i>	65 990				
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-538 561	-579 528	-581 302	-587 115	-592 986
<i>joista sisäiset</i>	33 948				
Toimintakate	-185 250	-279 717	-269 802	-270 943	-272 071
<i>joista sisäiset</i>	32 042				
Toimintakate ulkoinen	-217 292	-279 717	-269 802	-270 943	-272 071

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Nettomenot/asukas			
– rakennusvalvonta	5,24	9,41	8,27
– ympäristönsuojelu	10,26	10,55	9,03
Lupatapahtumat ja lausunnot			
– rakennusvalvonta	325	330	300
– ympäristönsuojelu	123	130	130
Valvontakäynnit			
– rakennusvalvonta	1226	1000	1000
– ympäristönsuojelu	160	180	180

Vastuualueen nimi: Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaupunginarkkitehti

Vastuualueen tehtävät

Kaupunkisuunnitteluosaston tehtävänä on yhdyskuntarakenteen suunnitelmallinen ohjaus. Ydintehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavojen laadinta, maapolitiikka (muun muassa maanhankinta, maanmyynti ja maanvuokraus), kiinteistöjen muodostaminen sekä paikkatietoihin liittyvät palvelut. Lisäksi laaditaan ja ylläpidetään pohjakarttaa. Osastolla valmistellaan suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut sekä annetaan muun muassa rakennusluvista pyydyt lausunnot.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Kaupunkisuunnitteluosaston toiminnan tavoitteena on tuottaa korkealaatuista kaupunkirakennetta sekä taata riittävä palvelu-, asuin-, liike- ja työpaikkatonttien tarjonta sekä riittävät virkistysalueet. Rakennettua ja rakentamatonta ympäristöä kehitetään ottaen huomioon alueen historialliset arvot ja luontoarvot. Aktiivista asemakaavoitusta jatketaan. Systemaattista asemakaavojen ajanmukaisuuden arviointia jatketaan. Maapolitiikkaa hoidetaan aktiivisesti. Paikkatieto-osaamista vahvistetaan. Kiinteistötoimitukset etenevät ennakoidusti ja kiinteistörekisteriä hoidetaan asianmukaisesti. Asuntomessuja päätettiin hakea ja messut hyväksyttiin Loviisan järjestettäväksi vuonna 2023. Hanke työllistää kaupunkisuunnitteluosastoa suunnittelukaudella. Hankkeen painopiste siirtyy vuoden 2020 aikana asemakaavoituksesta jatko-suunnitteluun ja markkinointiin.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Vuoden 2018 alusta lähtien kaupunkisuunnitteluosasto on toiminut yhtenä osastona entisten kaavoitus- ja arkkitehtitoimiston ja kiinteistö- ja paikkatietotoimiston sijaan, mikä mahdollistaa tehokkaamman työnjaon osaston työntekijöiden välillä. Tavoitteena on, että suunnittelukauden aikana toimintaympäristö muuttuisi siten, että vakituiset henkilöt voisivat tehdä lakisääteiset tehtävät ja resurssit riittäisivät myös ostopalveluna teetettävien töiden ohjaukseen. Tilanteen parantaminen vaatisi lisää henkilöresursseja erityisesti paikkatietojen käsittelyyn ja kehittämiseen. Kaupunkisuunnitteluosasto pyrkii jatkossakin työllistämään niin alan harjoittajia kuin alasta kiinnostuneita siviilipalvelushenkilöitä.

Osastolla aloitettua prosessien läpikäymistä ja kehittämistä jatketaan tulevilla suunnittelukaudella. Prosessien läpikäyminen ja dokumentoiminen tehostavat ja selventävät työtehtävien tekoa sekä edesauttavat niiden edelleen kehittämistä. Tulevalla kaudella otetaan käyttöön suunnitteluvarausmenettely, jolla pyritään selkeyttämään yritystonttien varausmenettelyä.

Osaston asiakaspalvelua kehitetään keskittämällä palvelua asiakaspalvelutoimisto Lovinfoon. Asiakaspalvelutoimiston kanssa käydään läpi kaupunkisuunnitteluosastolta siirtyvät

prosessit ja vakiinnutetaan rutiininomainen palvelu toteutettavaksi Lovinfossa. Asiakaspalvelutoimintojen keskittäminen Lovinfoon luo osastolle paremmat edellytykset keskittyä ydintehäviin.

Siirtyminen digitaalisten voimassa olevien asemakaavojen yhdistelmän käyttöön jatkuu tulevalla toimintakaudella ja työ pyritään saamaan valmiiksi virkatyön ohessa vuoden 2020 aikana. Työn valmistuttua kaavatiedot saadaan kaupungin viranhaltijoiden ja asiakaspalvelupiste Lovin fon henkilökunnan käyttöön kaupungin sisäisten paikkatietojärjestelmien kautta. Asiakkaat pääsevät katselemaan kaavatietoja ym. internetkarttapalvelun kautta, mikä vähentää merkittävästi muun muassa kaavaotteiden tarvetta.

Rästissä olevien kiinteistötoimituksien ja tonttijakojen tekoa kaupungin rekisterinpitoalueella jatketaan. Yleisten alueiden muodostamista jatketaan asemakaava-alueilla. Edellytykset kiinteistötoimitusten tekemiselle tulevalla kaudella ovat hyvät, sillä toimituksia tekee nyt aikaisemman yhden henkilön sijasta kaksi.

Suunnittelukaudella tonttimarkkinointia kehitetään käytössä olevat markkinointikanavat huomioiden. Tonttien markkinointia jatketaan kaupungin oman verkkopohjaisen tonttipalvelun kautta ja valittujen kohteiden osalta myös oikotie.fi-palvelun kautta.

Paikkatietojen aktiivinen kehittäminen on saatu hyvälle alulle ja sitä jatketaan yhteistyössä kaupungin toimijoiden kesken. Paikkatietojen aktiiviseen kehittämiseen pyritään panostamaan myös tulevilla suunnittelukausilla. INSPIRE-direktiivin edellyttämät työt jatkuvat muiden töiden ohessa resurssien salliessa. INSPIRE-direktiivin tavoitteena on, että kunnassa tuotettua tietoa jaetaan paikkatietorajapinnan kautta.

Paikkatietoihin liittyvää rekisterien parannustyötä pyritään tekemään tulevalla toimintakaudella. Selvitysten ja muun paikkasidonnaisen tiedon siirtämistä ja kehittämistä digitaaliseen muotoon jatketaan tulevalla toimintakaudella. Tämä tulee tulevaisuudessa tehostamaan maankäyttöön liittyvien päätösten tekoa sekä edistää yhteistyötä tätä tietoa käyttävien kaupungin toimijoiden kesken.

Tulevalla toimintakaudella jatketaan paikkatietojärjestelmän katu- ja viheraluesovelluksen aktiivista kehittämistä. Paikkatietojen mobiilikäytön kehitystyötä jatketaan vesiliikelaitoksen kanssa, mikä samalla parantaa johtokarttojen ajantasaisuutta sekä tiedon käyttöä muissa kaupunkiorganisaatioissa.

Kaupungin paikkatietojärjestelmään liittyvien Webmap- ja internetkarttapalvelun kehitystyö on aloitettu ja se jatkuu tulevalla toimintakaudella. Kaupungin korkeusjärjestelmän muutos N2000-korkeusjärjestelmään jatkuu alkuvuonna 2020.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Tonttimarkkinointia tehostetaan.	Tonttimarkkinointimateriaalia päivitetään erilaisiin markkinointitilaisuuksiin ja -tapah-tumiin soveltuvaksi.	Elinkeino- ja infra-strukturilautakunta sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja maankäyt-töinsinööri.
	Asuntomessut 2023	Asuntomessuprosessi toteutetaan onnistu-neesti 2019–2023.	Kaupunginjohtaja, elinkeino- ja infra-strukturilautakunta, rakennus- ja ympäris-tölautakunta, elin-keino- ja infrastruk-tuuri-keskuksen joh-taja, kaupunginarkki-tehti ja infrastrukturi-päällikkö.
Luomme esivalmistel-tujen yritystonttien va-rantoa siten, että tont-tien käyttöönotto no-peutuu.	Kaavamuutosprosessi palvelee yritysten tar-peita.	Kaavoitusprosessien kestoja kehitetään ly-hyemmiksi. Tontinva-rausjärjestelmää kehi-tetään.	Elinkeino- ja infra-strukturilautakunta sekä kaupunginarkki-tehti, maankäyttöinsi-nööri ja kiinteistöinsi-nööri.
	Helpotetaan tontin hankkimista yrityksen näkökulmasta.	Osa teollisuuston-teista lohkotaan ja hinnoitellaan val-miiksi.	Elinkeino- ja infra-strukturilautakunta sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja, kaupunginark-kitehti ja kaavasuu-nittelijat.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon val-misteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Paikkatietojärjestel-mää kehitetään.	Lisätään paikkatieto-järjestelmässä olevia aineistoja ja paranne-taan rekisteritietojen ajantasaisuutta.	Elinkeino- ja infra-strukturilautakunta sekä kaupunginarkki-tehti, paikkatietosuun-nittelija ja paikkatie-toinsinööri.

	Kaupunkilaisille suunnattujen kyselyjen tuloksia käytetään.	Käytetään maankäytön suunnittelussa paikkatietokyselyjä ja Morjens Loviisa mobiilisovelluksen kyselyjä.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä kaupunginarkkitehti.
	Ajantasaisten kaavatietojen saatavuus.	Luodaan vektorimuotoinen ajantasakaava kaikilta kaava-alueilta ja tuodaan se internetkarttapalveluun.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä kaupunginarkkitehti, kaavasuunnittelijat ja paikkatietosuunnittelija.
	Kehitetään julkista paikkatietoaineistoa.	Tutkitaan, mitä aineistoja internetkarttapalvelussa tulisi olla saatavilla. Valmistellaan INSPIRE-direktiivin mukaisten paikkatietorajapintojen avaamista tietojen jakamiseksi.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä kaupunginarkkitehti, paikkatietosuunnittelija ja paikkatietoinsinööri.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia.	Päätöksenteko on osallistavaa.	Tiedottamista lisätään kuntalaisten ja yhteisöjen vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Tiedotetaan hakemuksista ja päätöksistä kansantajuisesti kaupungin sovelluksissa (Morjens) ja verkkosivustolla.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä ympäristönsuojelusihteeri, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme esteettiseen ympäristöön.	Rakentaminen on esteettisesti korkeatasoista.	Panostetaan asunomessualueen suunnittelua.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä kaupunginarkkitehti.
		Ohjataan rakentamisen tason ja viheralueiden suunnittelua asemakaavatasolla.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä kaupunginarkkitehti.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Pysytään talousarviossa, toteutetaan asetetut tavoitteet.	Talouden kehittymistä seurataan tarkasti ja muutoksia tehdään tarvittaessa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Seurataan uusia ideoita.	Valitaan hyviä, taloudellisia ja meille sopivia uusia ideoita.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Rekrytoidaan pätevää henkilökuntaa ja ylläpidämme henkilökunnan motivaatiotasoa.	Olemme kilpailukykyinen työpaikka. Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistutaan ja osamista jaetaan ja kehitetään. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21152 Kaupunkisuunnitteluosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNITELMA 2021	TALOUS-SUUNNITELMA 2022
toimintatuotot	685 013	718 800	844 000	856 660	869 509
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-974 445	-882 772	-890 432	-899 336	-908 329
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-289 432	-163 972	-46 432	-42 676	-38 820
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-289 432	-163 972	-46 432	-42 676	-38 820

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

KAUPUNKISUUNNITTELUOSASTO	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Tuotot	685 013	718 800	844 000
Kulut	-974 445	-882 772	-890 432
Netto	-289 432	-163 972	-46 432
- Hyväksytyt asemakaavat	3 kpl,22,39ha	4 kpl,n.65ha	4kpl, 55ha
- Hyväksytyt ranta-asemakaavat	1 kpl	1 kpl	2kpl
- Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvat	5 kpl ja 16 kpl	12kpl	10kpl
- Virallisia kaavaotteita	238 kpl	250kpl	240kpl
- Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita	476 kpl	490kpl	490kpl
- Tonttijaot			20kpl
- Kiinteistötoimitukset			30kpl
- Tonttien myyntivoitto	157 819€	220 000€	350 000€
- Vuokratuotot	424 884€	420 000€	420 000€
Hankinnat			
- Pienhankinnat, kpl/€	11kpl42 462€		
- Kansalliset hankinnat, kpl/€	4kpl 91 900€	6kpl	6 kpl
- EU-hankinnat, kpl/€	0 kpl		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Projektinjohto

Vastuuhenkilö: projektinjohtopäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tukea elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tiettyjen projektien ja mahdollisesti myös muiden keskusten projektien projektinjohtoa.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. johtaa sekä osallistua projektien johtamiseen
2. johtaa projekteja niin, että paikallisilla yrityksillä on hyvät mahdollisuudet osallistua projekteihin.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

Vastuualue toimii elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen muiden vastuualueiden tukena. Koska vastuualue on melko uusi, työmenetelmiä kehitetään jatkuvasti.

Riski-arvio

Koska vastuualueella työskentelee vain yksi henkilö, riskejä täytyy pienentää tiiviillä yhteistyöllä muiden vastuualueiden kanssa.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Seurataan uusia ideoita.	Valitaan hyviä, taloudellisia ja meille sopivia uusia ideoita.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.
	Kiinteistömassaa sopeutetaan aktiiviseen tarpeeseen nähden.	Palveluja yhdistetään keskeisiin kiinteistöihin, muiden kiinteistöjen tarpeellisuutta arvioidaan ja turhista luovutaan.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, elinkeinopäällikkö ja tilapäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

211XX Projektinjohto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS-SUUNNI- TELMA 2021	TALOUS-SUUNNI- TELMA 2022
Toimintatuotot	-	-			
<i>josta sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön	-	-			
Toimintakulut	-	-94 500	-98 935	-99 924	-100 923
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate	-	-94 500	-98 935	-99 924	-100 923
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-	-94 500	-98 935	-99 924	-100 923

Vastuualuetason avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2020–2022

Vastuualueen nimi: Tilapalvelu

Vastuuhenkilö: tilapäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue huolehtii kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista sekä rakennuttamispalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- huolehtia siitä, että kaupungin omat tilat ovat terveellisiä
- huolehtia, että käytettävissä olevat tilat ovat käyttötarkoitukseen sopivia ja käyttötehokkuus on hyvällä tasolla
- hoitaa suuria investointihankkeita.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

- Osallistuminen hankesuunnitelmien laatimisvaiheeseen (hyvinvointihalli, päiväkotit)
- Taloudellisten sopeuttamistoimenpiteiden huomioiminen tiloissa ja rakennuksissa
- Harjunteen koulun vanhan osan korjaushanke
- Lovisa Gymnasiumin peruskorjaus
- Koskenkylän koulukeskuksen rakennusten peruskorjaus
- Onnelan laajennushanke

Riskiarvio

Tilapalveluyksikön suurimmat riskit liittyvät sisäilmaongelmien hallintaan. Pahimmillaan sisäilmaongelmat voivat johtaa suuriin taloudellisiin seurauksiin.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Päivitämme peruskorjaussuunnitelmat kaupungin kouluille ja päiväkodeille.	Keskitetään peruskorjausinvestoinnit muutamisiin kohteisiin vuosittain. Tavoitteena saada kohde kuntoon yhdellä hankkeella.	Tehdään käyttöön jääville rakennuksille korjaus- ja toimintotarpeiden kiireellisyysjärjestys rakennuskohtaisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä koulutuspäällikkö ja tilapäällikkö.

Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun ja päiväkotiverkon kokonaisuistutuksen.	Arvioidaan kokonais- tarve pitkälle aikavälille.	Luodaan suunnitelma tulevasta palveluverkosta ja huomioidaan ympärivuorokautinen tarve.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä koulutuspäällikkö ja tilapäällikkö.
---	---	---	---

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Yritysvaikutusten arviointiprosessia käytetään osana päätöksentekoa.	Teemme yritysvaikutusten arvioinnin asioiden valmistelun yhteydessä, silloin kun se on tarkoituksenmukaista.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-lautakunta sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja

Loviisalaisten turvallisuudentunne pysyy korkealla. Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Huolehdimme kaupungin omaisuuden suojaamisesta.	Rakennetun ympäristön valvonta pidetään kohtuullisella tasolla.	Lukituksen hallinta ja ylläpito. Kaupungin omaisuusvakuutukset ovat ajan tasalla.	Tilapäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia	Seurataan uusia ideoita.	Valitaan hyviä, taloudellisia ja meille sopivia uusia ideoita.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

tapoja tuottaa palveluitamme.	Kiinteistömassaa sopeutetaan aktiiviseen tarpeeseen nähden.	Palveluja yhdistetään keskeisiin kiinteistöihin, muiden kiinteistöjen tarpeellisuutta arvioidaan ja turhista luovutaan.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, elinkeinopäällikkö ja tilapäällikkö.
-------------------------------	---	---	---

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työiihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Rekrytoidaan pätevää henkilökuntaa.	Olemme kilpailukykyinen työpaikka. Ajankohtaisiin koulutuksiin osallistutaan ja osaamista jaetaan ja kehitetään. Kehityskustelut käydään vuosittain.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

21153 Tilapalvelu

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	582 552	626 300	467 400	474 411	481 527
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön	73 503	85 000	85 000	90 000	95 000
Toimintakulut	-6 972 765	-6 004 435	-6 148 979	-5 868 212	-5 826 894
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-6 316 710	-5 293 135	-5 596 579	-5 303 801	-5 250 367
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-6 316 710	-5 293 135	-5 596 579	-5 303 801	-5 250 367

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Nettomenot/asukas	424	355	375
Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m ²	n. 92000	n. 92000	n. 92000
Hankinnat			
- Pienhankinnat, kpl/€			40/250 000
- Kansalliset hankinnat, kpl/€			15/2 000 000
- EU-hankinnat, kpl/€			0

Vastuualueen nimi: Infrastrukturi

Vastuuhenkilö: infrastruktuuripäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita, puistoja, metsiä ja ulkoliikuntapaikkoja. Lisäksi maaseututoimen yksikkö kuuluu vastuualueen tehtäväalueisiin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. Hyväkuntoinen katuverkko
2. Viihtyisä kaupunkikuva
3. Toimivat ulkoliikuntapaikat
4. Viljelijöiden tukien maksamisesta ja lomituspalveluista huolehtiminen

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

1. Kuningattarenrannan infrastruktuurin suunnittelu ja rakentaminen
2. Keskusta-alueen ja muiden taajamien katujen kunnostaminen ja rakentaminen
3. Yleisten alueiden hoitotasojen harmonisointi
4. Koskenkylän kevyen liikenteen väylä
5. Teollisuustonttien esirakentaminen

Riskiarvio

Rakennushankkeiden aikataulut venyvät mahdollisten valitusten johdosta.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Työpaikkojen määrä kasvaa 50:llä ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Asuntomessut 2023	Asuntomessuprosessi toteutetaan onnistuneesti 2019–2023.	Kaupunginjohtaja, elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja, kaupunginarkkitehti ja infrastruktuuripäällikkö.
Luomme esivalmistelujen yritystonttien varantoa siten, että tonttien käyttöönotto nopeutuu.	Helpotetaan tontin hankkimista yrityksen näkökulmasta.	Esirakennetaan osa lohkoista teollisuustonteista.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja infrastruktuuripäällikkö.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikeuksien, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Yritysvaikeuksien arviointiprosessia käytetään osana päätöksentekoa.	Teemme yritysvaikeuksien arvioinnin asioiden valmistelun yhteydessä, silloin kun se on tarkoituksenmukaista.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja.
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Alueiden hoidossa otetaan huomioon turvallisuus ensisijassa, yleistä viihtyvyyttä ja esteettisyyttä unohtamatta.	Alueiden hoitoluokituksen mukaista tasoa ylläpidetään ja tarpeita arvioidaan uudelleen tilanteiden niin vaatiessa.	Elinkeino- ja infrastruktuuri-keskuksen johtaja ja infrastruktuuripäällikkö.

Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Päätöksenteko on osallistavaa.	Tiedottamista lisätään kuntalaisten ja yhteisöjen vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Tiedotetaan hakemuksista ja päätöksistä kansantajuisesti kaupungin sovelluksissa (Morjens) ja verkkosivustolla.	Rakennus- ja ympäristölautakunta sekä ympäristönsuojelusihteeri, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.
---	--------------------------------	--	--

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme esteettiseen ympäristöön.	Rakennetun ympäristön kunnossapitoa parannetaan.	Viheralueiden kunnossapitoalueet ja kunnossapitotasot määritellään.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta ja infrastruktuuripäällikkö.
Panostamme yhteistyön lisäämiseen kolmannen sektorin kanssa alueiden kehittämisessä ja hoidossa.	Urheilualueiden ja muiden alueiden hoitoa suoritetaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Neuvotellaan kolmannen sektorin kanssa. Kolmannen sektorin korvauskäytäntöä tarkistetaan.	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä infrastruktuuripäällikkö.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Toimintamme on kustannustehokasta.	Pysytään talousarviossa, toteutetaan asetetut tavoitteet.	Talouden kehittymistä seurataan tarkasti ja muutoksia tehdään tarvittaessa.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /henkilö
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Rekrytoidaan pätevää henkilökuntaa.	Olemme kilpailukykyinen työpaikka.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja sekä vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

211XX Infrastruktuuri

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSAR- VIO 2019 <i>muutoksi</i>	TALOUSAR- VIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot	4 312 536	4 031 700	3 890 150	3 948 502	4 007 729
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyt-	33 711	43 000	45 000	50 000	55 000
Toimintakulut	-8 911 478	-9 464 558	-9 551 271	-9 695 089	-9 792 040
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-4 565 231	-5 389 858	-5 616 121	-5 696 587	-5 729 311
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-4 565 231	-5 389 858	-5 616 121	-5 696 587	-5 729 311

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Nettomenot/asukas	306	362	377
Kunnossapidettävät kadut, km	120	120	120
Pelastustoiminta, euroa/asukas	133	137	146
Maatalouden lomituspäivät	11000	11000	10500
Tilojen lukumäärä	830	840	830
Hankinnat			
- Pienhankinnat, kpl/€	-	40/250 000	30/200 000
- Kansalliset hankinnat, kpl/€	-	15/2 000 000	15/2 000 000
- EU-hankinnat, kpl/€	-	0	1/500 000

Pelastustoimi

Infrastruktuurin talousarvioon sisältyy 2 170 465 euron varaus Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen käyttötalousmenoihin.

Hulevesi

Loviisassa kaupunki vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella.

Nykyiset hulevesiputket on siirretty vesiliikelaitoksen taseesta kaupungin hulevesitaseyksikköön. Jatkossa kaupunki tekee hulevesi-investoinnit.

Kaupunki tilaa vesihuoltolaitokselta huleveden viemäroinnin operointipalveluita erillisen sopimuksen mukaisesti.

Hulevesimaksun määräytymisyksiköksi on päätetty 47 euroa vuodessa ja määräytymisperusteiksi kiinteistötyyppi sekä kiinteistön koko. Maksutulokertymäksi on arvioitu 300 000 euroa vuodessa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Hulevesi taseyksikkö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2018	TALOUSARVIO 2019 muutoksineen	TALOUSARVIO 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021	TALOUS- SUUNNITELMA 2022
Toimintatuotot			300 000	304 500	309 067
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut					
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate			300 000	304 500	309 067
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen			300 000	304 500	309 067

INVESTOINNIT

LOVIISAN KAUPUNKI, INVESTOINNIT 2020 – 2025, 1 000 EUROA

Demokratiapalvelut

Hanke	Kust.arvio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>							
Maanhankinta	300	300	200	200	200	200	200
Kuningattarenranta	13 000	2 000	7 000	3 000	1 000		
Päälaiturin kunnostus, vierasvenesatama	1 100		1 100				
<i>alle 100 000 euron hankkeet</i>							
<i>Varautuminen ja valmiussuunnitelmien laitehankinnat</i>	50	50	50				
		50	50				
Investointimenot yhteensä:	14 450	2 350	8 350	3 200	1 200	200	200
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Kiinteistöjen myynti	-100	-100					
Rakennusten myynti	-200	-200					
Investointien tulorahoitus yhteensä:	-300	-300	0	0	0	0	0
Investointimenot netto:	14 150	2 050	8 350	3 200	1 200	200	200

Kaupunginkansliakeskus

Hanke	Kust.arvio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>							
Raatihuone							
Tilojen ja tekniikan saneeraus	1 150		150	500	500		
<i>alle 100 000 euron hankkeet</i>							
<i>Raatihuone, kokoushuoneen ilmastointi</i>	50	50					
		50					
Investointimenot yhteensä:	1 200	50	150	500	500		
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Investointien tulorahoitus yhteensä:							
Investointimenot netto:	1 200	50	150	500	500		

Perusturvakeskus

Hanke	Kust.arvio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
yli 100 000 euroa hankkeittain:							
Pääterveysasema							
Ilmanvaihtosaneeraus	400	400					
Julkisivusaneeraus	300			300			
Palveluasuminen, päätös kaupunginvaltuustossa 20.5.2015							
Onnela, palvelutalon lisärakennus 2017–2020	3 583	2 900					
Apotti Oy:n osakemerkintä 11 osaketta	260	260					
alle 100 000 euron hankkeet (perusturvakeskus)	50	50					
alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)							
Investointimenot yhteensä:	4 593	3 610		300			
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Investointien tulo-rahoitus yhteensä							
Investointimenot netto:	4 593	3 610		300			

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Hanke	Kust.arvio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
yli 100 000 euroa hankkeittain:							
Liikuntahalli, laaja	8 000	100	3 950	3 950			
Hankesuunnitelma, esimerkiksi liikunta, kulttuuri, kirjasto							
Harjurinteen koulu (vanha osa)	6 150	5 000					
Hankesuunnitelma + toteutus/peruskorjaus sekä laajennus (sisältäen kalusteet)							
Kiinteistöt Ruotsinpyhtään kirkonkylän Koulutiellä	250		250				
Sisätilojen ja julkisivujen peruskorjaus							
Isnäs, lähiliikuntapaikka	250			240			
Tesjoki, lähiliikuntapaikan kunnostaminen	100				100		
Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus	16 863	4 000					
Lovisavikens skola, uusi koulurakennus ja Lovisa Gymnasium, peruskorjaus							
2017 Hankkeen suunnittelu (oma tase)	300						
Rakennuttaminen (oma tase)	340						
2018 Peruskorjaus, investointimääräraha (oma tase)	4 937						
Uudiskohteen osuus, rahoitetaan leasingrahoituksena	10 559						
Irtaimistot (Lovisa Gymnasium + Lovisavikens skola), leasingrahoitus	600						

Valmistus omaan käyttöön	127				
Koskenkylän koulukeskus	9 643	2 080			
2017 Hankkeen suunnittelu (oma tase)	382				
2018 Peruskorjaus, investointimääräraha (oma tase)	2 870				
Uudiskohteet, leasingrahoitus	6 061				
Irtaimisto, leasingrahoitus	330				
Päiväkoti-investointi					
Päiväkoti (hankesuunnitelma uudelle päiväkodille)	5 500	100	3 000	2 400	
Kaupunginvaltuusto päättää mahdollisista päiväkotinvestoinneista kun päiväkotiselvityksestä on tehty päätös.					
alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu+ sivistys)	350	350	250	250	
Investointimenot yhteensä:	29 429	11 630	7 450	6 840	100
<i>Investointeihin liittyvä rahoitusosuus</i>					
<i>Lähiliikuntapaikat, avustukset 30 %</i>	-102			-72	-30
Investointien tulorahoitus yhteensä	-102			-72	-30
Investointimenot netto:	29 327	11 630	7 450	6 768	70

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus

Hanke	Kust.arvio	Pitem. ajan suunnitelma					
		TAE 2020	TS 2021	TS 2022	2023	2024	2025
yli 100 000 euroa hankkeittain:							
Kuningattarenkadun peruskorjaus	700	500					
Harmaakallion pohjoisosa, katujen rakentaminen							
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	200	200					
Ulkovalaistuksen perusparannus	100	100	200				
Kauppa ja teollisuusalueiden kadut	200	200	200				
Mahdollistaa kaupan ja teollisuuden sijoittumisen Loviisaan ja valmiuden vastata uusien yritysten infrastruktuuriin.							
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen työkone	200	200					
Kevyenliikenteen tie MT176, Kuggom–Hardom	1 200			50	580	570	
Kauppa- ja teollisuusalueiden esirakentaminen	200	200	300				
Vanhan Valkontien kevyenliikenteen väylä	1 500	50	700	750			
alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)	30	30	30				
alle 100 000 euron hankkeet (yhdyskuntatekniikka)	1 600	1 600	2 000	2 000			
alle 100 000 euron hankkeet (kaavoitus)							
Investointimenot yhteensä:	5 930	3 080	3 430	2 800	580	570	
Investointien tulorahoitus							
<i>Hankeraha Valkon kevyenliikenteen väylä</i>	-750			-750			
Investointien tulorahoitus yhteensä	-750			-750			
Investointimenot netto:	5 180	3 080	3 430	2 050	580	570	

Suuret hankkeet

Hanke	Kust.arvio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kuningattarenranta	13 000	2 000	7 000	3 000	1 000		
Onnela, palvelutalon lisärakennus 2017-2020	3 583	2 000					
Liikuntahalli	8 000	100	3 950	3 950			
Harjunrinteen koulu vanha osa	6 150	5 000					
Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus	16 863	4 000					
Lovisavikens skola, uusi koulurakennus ja Lovisa Gymnasium, peruskorjaus							
2017 Hankkeen suunnittelu (oma tase)	300						
Rakennuttaminen (oma tase)	340						
2018 Peruskorjaus, investointimääräraha (oma tase)	4 937						
Uudiskohteen osuus, rahoitetaan leasingrahoituksena	10 559						
Irtaimistot (Lovisa Gymnasium + Lovisavikens skola), leasingrahoitus	600						
Valmistus omaan käyttöön	127						
Koskenkylän koulukeskus	9 643	2 080					
2017 Hankkeen suunnittelu (oma tase)	382						
2018 Peruskorjaus, investointimääräraha (oma tase)	2 870						
Uudiskohteet, leasingrahoitus	6 061						
Irtaimisto, leasingrahoitus	330						
Päiväkoti-investoinnit	5 500	100	3 000	2 400			
Kevyenliikenteen tie MT175, Kuggom–Hardom	1 200	50	580	570			
Vanhan Valkontien kevyenliikenteen väylä	1 500	50	700	750			
Yhteensä:	65 439	16 280	15 230	10 670	1 000		

Kaupunki yhteensä:

	Kust.ar- vio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investointimenot yhteensä:							
Demokratiapalvelut	14 450	2 350	8 350	3 200	1 200	200	200
Kaupunginkansliakeskus	1 200	50	150	500	500		
Perusturvakeskus	4 593	3 610		300			
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	29 429	11 630	7 450	6 840	100		
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	5 930	3 080	3 430	2 800	580	570	
Investointimenot yhteensä	55 602	20 720	19 380	13 640	2 380	770	200
Investointitulot yhteensä:							
Demokratiapalvelut	-300	-300					
Kaupunginkansliakeskus							
Perusturvakeskus							
Sivistys- ja hyvinvointikeskus	-102			-72	-30		
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	-750			-750			
Investointitulot yhteensä	-1152	-300		-822	-30		
KAUPUNKI YHTEENSÄ NETTO:	54 450	20 420	19 380	12 818	2 350	770	200

LOVIISAN VESILIIKELAITOS, INESTOINNIT 2020-2025, 1 000 euroa

Hanke	Kust.ar- vio	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
yli 100 000 euroa hankkeittain:							
Vanhoiden johtojen saneeraus	600	600	600	600			
Runkolinjat Koskenkylä–Liljendal	800	400					
Asuntomessut	2 100	100	1 000	1 000			
alle 100 000 euron hankkeet	300	300	240	240			
<i>Tonttiliittymät, vesi ja viemäri</i>			20				
<i>Teollisuusalueet</i>			70				
<i>Asuntoalueet</i>			100				
<i>Jätevedenpumppaamot</i>			50				
<i>Jätevedenpuhdistamot</i>							
<i>Sadevesiviemärit</i>							
Vesiliikelaitos menot yhteensä	3 800	1 400	1 840	1 840			
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus							
Vesiliikelaitos tulot yhteensä							
Vesiliikelaitos investointimenot netto:	3 800	1 400	1 840	1 840			

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

HENKILÖSTÖ

Henkilöstösuunnittelu 2020–2022

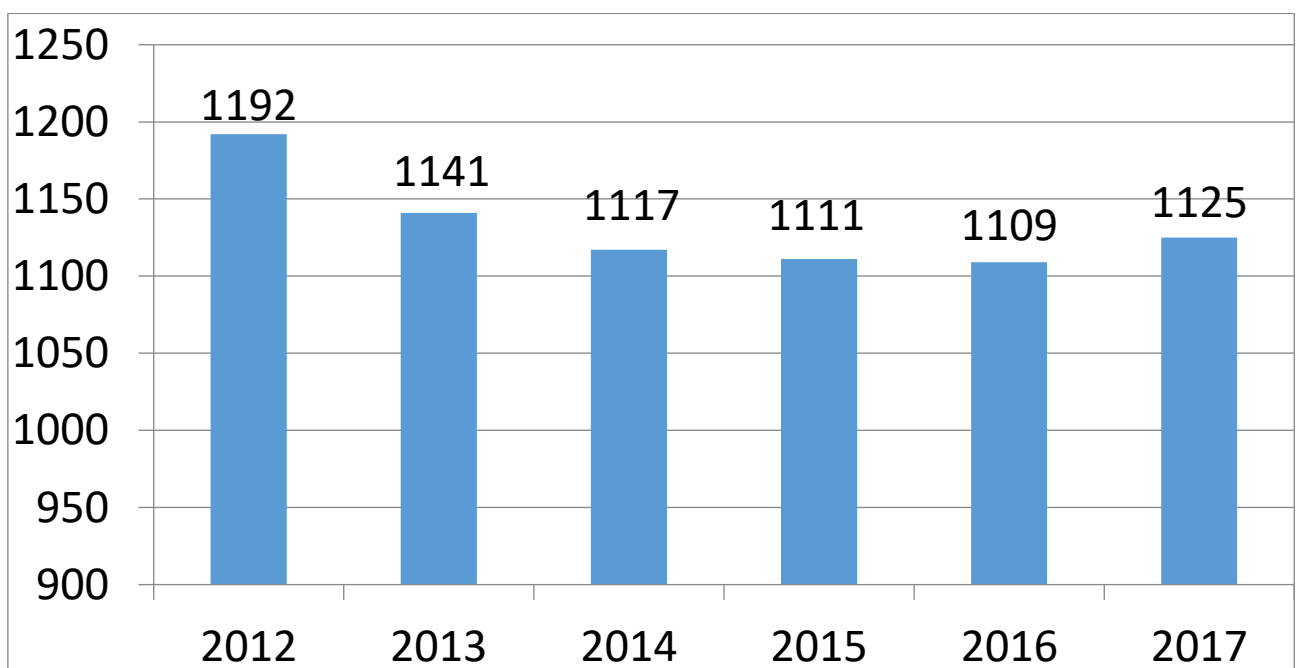
Loviisan kaupungin toimintaa järjestetään vuoden 2019 alusta alkaen uudistetun organisaatorakenteen mukaisena. Uudessa organisaatiossa johtajien määrä on neljä aikaisemman kuuden sijaan. Myös esimiesten määrä vähenee ja tiimit laajenevat. Työntekijöiden osalta organisaatiomuutos näkyy lähinnä siinä, että esimies, yksikön nimi tai työpisteen sijainti saattaa vaihtua. Organisaatiouudistuksen yhteydessä ei vähennetä henkilöstöä. Työn järjestämisessä uudessa organisaatiossa huomioidaan kuitenkin eläköitymisten ja muun henkilöstön vaihtuvuuden yhteydessä mahdollisuuksia tehtävien uudelleen järjestelyyn ja toiminnan tehostamiseen. Näin ollen henkilöstön määrä odotetaan pienenevän vähitellen tulevien vuosien aikana.

Johtamista kehitetään ja huomioidaan työhyvinvoinnin edistämistä. Henkilöstön osaamista halutaan vahvistaa ja monipuolistaa. Henkilöstön kouluttautumista tuetaan.

Eläkepoistuman ja muun henkilöstön vaihtuvuuden kautta kaupungille syntyy edelleen rekryointitarvetta sen osalta, kun on tarpeen korvata poistuvia resursseja. Virkojen ja tehtävien täyttö perustuu täyttölupamenettelyyn ja siihen liittyvät tarkemmat määräykset annetaan talousarvion täytäntöönpanoa koskevassa ohjeistuksessa.

Kevan laatimien eläkepoistumaennusteiden mukaan vanhuuseläkkeelle arvioidaan jäävän 35–40 henkilöä vuosittain jaksolla 2019–2025. Vuoden 2017 eläkeuudistuksesta johtuen alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain. Eläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–70 vuoden ikäisenä, minkä vuoksi vuosittaista eläkepoistumaa on vaikea ennakoita.

Tehdään pitkänajan suunnitelma virkojen ja tehtävien vähentämiseksi eläköitymisten ja muun normaalin vaihtuvuuden myötä. Henkilöstöpäällikkö ja kaupungin johtoryhmä seuraavat suunnitelman toteutumista.

Loviisan kaupungin henkilöstö ilman vesiliikelaitosta (vakinaiset ja määräaikaiset, poislukien sivutoimiset) vuosina 2012–2017 (31.12. tilanteen mukaan)

Yhteenveto keskusten henkilöstösuunnitelmista 2019

	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2018	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2019	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2020	Muutos / Förändring 2019-2020
KAUPUNGINHALLITUS / STADSSTYRELSEN				
Kaupunginjohtaja/Stadsdirektören	1,0	1,0	1,0	0,0
Asuntomessuorganisaatio / Organisationen för bostadsmässan	0,0	0,0	2,0	2,0
Kaupunginhallitus, yhteensä/ Stadsstyrelsen, sammanlagt	1,0	1,0	3,0	2,0
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS / STADSKANSLICENTRALEN				
Kaupunkikansliapalvelut/ stadskanslitjänster	21,9	22,5	19,6	-2,9
Kaupunginkansliapalvelut, yhteensä/ Stadskanslitjänster, sammanlagt	21,9	22,5	19,6	-2,9
Talouspalvelut/Ekonomitjänster				
Talousosasto/Ekonomiavdelningen	7,0	7,0	7,0	0,0
Talouspalvelut, yhteensä/ Ekonomitjänster, sammanlagt	7,0	7,0	7,0	0,0
Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut/ Data- och kommunikationstjänster.....				
Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut/Data-och kommunika- tionstjänster	6,0	6,0	6,0	0,0
Tieto- ja viestintäteknologiapalvelut/Data-och kommu- nikationstjänster, sammanlagt	6,0	6,0	6,0	0,0
Kaupunginkansliakeskus yhteensä / Stadskanslicentralen totalt	34,9	35,5	32,6	-2,9

	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2018	Henkilö- työ- vuodet / Årsverken 2019	Henkilö- työvuodet / Årsver- ken 2020	Muutos / Förändring 2019-2020
PERUSTURVAKESKUS/ GRUNDRYGGHETSCENTRALEN				
Yleishallinto/Allmän förvaltning				
Hallinto/Förvaltning	9,0	9,0	4,0	-5,0
	9,0	9,0	4,0	-5,0
Lasten ja nuorten palvelut/ Tjänster för barn och ungdom				
Hallinto /förvaltning	1,3	1,3	3,0	1,7
Peruspalvelut/Bastjänster	11,7	10,7	11,0	0,3
Erityispalvelut, lasten ja nuorten sosiaalipalvelut, lastensuojelu, SHL mukaiset lapsiperhepalvelut/Specialtjänster, barn och ungdomstjänster, barntjänster enligt SSL	17,5	19,0	19,0	0,0
Lasten ja nuorten palvelut, yhteensä/ Tjänster för barn och ungdom, Sammanlagt	30,5	31,0	33,0	2,0
Työikäisten palvelut/Tjänster för vuxna				
Johto, hoitotarvikevarasto ja lääkekeskus/ Ledning, centralagret och läkemedelscentralen	5,5	7,2	7,0	-0,2
Sairaanhoito/Sjukvård	76,9	76,2	70,9	-5,3
Hammashoito/Tandvård	17,0	17,0	17,0	0,0
Aikuissosiaalityö/Socialarbete för vuxna	9,	9,5	9,5	0,0
Työikäisten palvelut, yhteensä/ Tjänster för vuxna, totalt	108,4	109,9	104,4	-5,5
Senioripalvelut/Tjänster för seniorer				
Johto/Ledning	1,0	1,0	2,5	0,5
Avohoito/Öppen vård	77,5	80,5	80,5	0,0
Hoiva-asuminen/ Omsorgsboende	93,5	92,5	94,5	2,0
Senioripalvelut, yhteensä Tjänster för seniorer, sammanlagt	173,0	175,0	177,5	2,5
Perusturvakeskus, yhteensä/ Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	320,9	324,9	318,9	-6,0

	Henkilö- työvuodet / Årsverken 2018	Henkilö- työ- vuodet / Årsverken 2019	Henkilö- työvuodet / Årsver- ken 2020	Muutos / Förändring 2019-2020
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS / CENTRALEN BILDNING OCH VÄLFÄRD				
Hallinto ja kehittäminen /Förvaltning och utveckling				
Hallinto/Förvaltning	2,9	3,0	3,0	0,0
Ruokapalvelut/mattjänster	40,8	32,7	31,9	-0,8
Siivouspalvelut/städtjänster	34,8	42,0	42,2	0,2
Hallinto, ruoka & siivouspalvelut yhteensä/ Förvaltning, mat- & städtjänster sammanlagt	78,5	77,7	77,1	-0,6
Varhaiskasvatuspalvelut/ Tjänster inom småbarnspedagogik				
Varhaiskasvatus/småbarnspedagogik	126,6	127,1	123,4	-3,7
Päivähoito ja varhaiskasvatus, yhteensä / Dagvård och småbarnsfostran, sammanlagt	126,6	127,1	123,4	-3,7
	<i>lv/lå 2018-19</i>	<i>lv/lå 2019-20</i>	<i>2020-21</i>	<i>Muu- tos/Fö- rändring lv/lå 2019- 20/2020- 21</i>
Koulutus/Utbildning				
Hallinto/Förvaltning	8,7	8,9	8,9	0,0
Perusopetus/Grundläggande utbildning	221,6	223,5	215,9	-7,6
Lukiot/Gymnasier	15,6	14,8	14,8	0,0
Koulutus yhteensä/Utbildning sammanlagt	245,9	247,2	239,6	-7,6
	<i>lv/lå 2018-19</i>	<i>lv/lå 2019-20</i>	<i>2020-21</i>	<i>Muu- tos/Fö- rändring lv/lå 2019- 20/2020- 21</i>
Vapaa sivistystyö/ Fritt bildningsarbete				
Vapaa sivistystyö yhteensä/Fritt bildningsarbete, sammanlagt	7,2	7,7	7,1	-0,6
Vapaa sivistystyö yhteensä/Fritt bildningsarbete, sammanlagt	7,2	7,7	7,1	-0,6
Hyvinvoinnin palvelut/Välfärdstjänster				
Hallinto ja hyvinvointipalvelut/Förvaltning och välfärdstjänster	4,9	4,5	4,5	0,0
Liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut/Idrottstjänster och tjänster för ungdomar	10,4	11,6	11,6	0,0
Kulttuuripalvelut ja museopalvelut/kulturtjänster och museitjänster	5,0	4,4	4,0	-0,4
Kirjastopalvelut/Bibliotekstjänster	12,1	11,4	11,3	-0,1
Hyvinvoinnin palvelut, yhteensä/Välfärdstjänster sammanlagt/	32,4	31,9	31,4	-0,5
Sivistys- ja hyvinvointikeskus yhteensä/ Centralen för bildning och välfärd, sammanlagt	490,6	491,6	478,6	-13

	<i>Henkilö- työvuodet / Årsverken 2018</i>	<i>Henkilö- työ- vuodet / Årsverken 2019</i>	<i>Henkilö- työvuoo- det / Årsver- ken 2020</i>	<i>Muutos / Fö- rändring 2019-2020</i>
ELINKEINO- JA INFRASTRUKTU- URIKESKUS/ CENTRALEN NÄRINGS- LIV OCH INFRASTRUKTUR				
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning				
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning	6,0	6,0	6,0	0,0
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu, yhteensä Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning, sammanlagt	6,0	6,0	6,0	0,0
Elinkeinopalvelut ja kehittäminen/ Syssestättningstjänster och utveckling				
Kehittämispalvelut/utvecklingstjänster	1,6	2,1	2,0	-0,1
Matkailu/Turism	2,0	4,0	4,0	0,0
Työllisyyspalvelut/syssestättningstjänster	9,0	10,0	8,0	-2,0
Elinkeinopalvelut ja kehittäminen yhteensä/ Syssestättningstjänster och utveckling sammanlagt	12,6	16,1	14,0	-2,1
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu/ Byggnadstillsyn och miljövård				
Rakennusvalvonta/Byggnadstillsyn	5,0	5,0	5,5	0,5
Ympäristönsuojelu/Miljövård	3,0	3,0	4,5	1,5
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, yhteensä/ Byggnadstillsyn och miljövården, sammanlagt	8,0	8,0	10,0	2,0
Kaupunkisuunnitteluosasto/ Stadsplaneringsavdelningen				
Kaupunkisuunnittelutiimi/Stadsplanerings-team	4,0	4,0	4,0	0,0
Paikkatietotiimi/GIS-team	4,6	4,0	4,0	0,0
Maanmittaus tiimi/Lantäteri team	4,0	4,0	4,0	0,0
Projetinjohtopäällikkö/Projektledningschef		1,0	1,0	
Kaupunkisuunnitteluosasto, yhteensä/ Stadsplaneringsavdelningen, sammanlagt	12,0	13,0	13,0	0,0

Rakentaminen ja ylläpito/ Byggande och underhåll

Tilapalvelu/Lokalservice	21,3	22,3	5,8	-16,5
Infrastukturi/infrastruktur	27,7	27,7	27,2	-0,5
Rakentaminen ja ylläpito, yhteensä/ Byggande och underhåll, sammanlagt	47,0	49,0	33,0	-17,0
Maaseutuasiat/Landsbygdsärenden				
Maaseutuasiat/Landsbygdsärenden	54,6	46,4	45,3	-1,1
Maaseutuasiat, yhteensä/Landsbygdsärenden sammanlagt	54,6	46,4	45,3	-1,1
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, yhteensä/ Centralen näringsliv och infrastruktur, sammanlagt	140,2	138,5	121,3	-18,2

YHTEENVETO/SAMMANDRAG

Uusi organisaatio 1.1.2019 - Ny organisation 1.1.2019, tilanne 8.10.2019

	Henkilötyövuodet / Årsverk 2018	Henkilö- työ- vuodet / Årsverken 2019	Henkilö- työ- vuodet / Årsverken 2020	Muutos / Förändring 2019- 2020
Kaupunginhallitus, yhteensä / Stadsstyrelsen, sammanlagt	1,0	1,0	3,0	2,0
Kaupunginkansliakeskus, yhteensä / Stadskanslicentralen, sammanlagt	34,9	35,5	32,6	-2,9
Perusturvakeskus, yhteensä / Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	320,9	324,9	318,9	-6,0
Sivistys- ja hyvinvointikeskus, yhteensä / Centralen bildning och välfärd, sammanlagt	490,6	491,6	478,6	-13,0
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus, yhteensä / Centralen näringsliv och infrastruktur, sammanlagt	140,2	138,5	121,3	-17,2
Koko kaupunki, yhteensä / Hela staden, sammanlagt	987,6	991,5	954,4	-37,1

LOVIISAN VESILIIKELAITOS
TALOUSARVIO 2020
TALOUSSUUNNITELMA 2021–2022

Liitteinä

- investointiohjelma v. 2020
- tulos ja rahoituslaskelma

PÄÄTÖS (käsitelty johtokunnan kokouksessa X.X.2019)

Loviisan Vesiliikelaitos

Vastuuhenkilö: Vesiliikelaitoksen johtaja

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 410/2015 luvussa 9 tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on määritellyt, että tilikauden 2020 tuloksen on oltava vähintään + 50 000 euroa, taseen alijäämä tulee kattaa suunnitelmakauden aikana, investointien yhteismäärä on sitova ja rahoitusosan sitovana tavoitteena on laitokselle myönnettävien lainojen enimmäismäärä.

Tämä tarkoittaa sitä, että laitos toimittaa vettä kuluttajille ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettavaksi lupaehtojen mukaan. Loviisan Vesiliikelaitoksen toiminnan täytyy olla taloudellisesti kannattavaa, jotta laitos pystyy selviytymään kaikista velvoitteistaan. Loviisan Vesiliikelaitos kerää seuraavia maksuja kuluttajilta peittääkseen kaikki käyttö- ja pääomakustannuksensa: vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu ja vastaanottomaksu lietteen vastaanotosta.

Lisäksi tulonlähteenä on Loviisan kaupungin kanssa sovitun huleveesisopimuksen tuotto. Asiakaspoija ei ole kasvanut ennustetulla tavalla vaan veden ja jäteveden laskutettavat määrät ovat olleet edellisinä vuosina lievässä laskussa. Vuodelle 2015 tariffeja ja maksuja tarkistettiin 10 prosenttia. Tämän jälkeen ei ole tehty hinnantarkistuksia. Mahdollisen hinnantarkistuksen ajankohta vuodelle 2020 on vuoden 2019 tilinpäätöstietojen selvittyä. Tiettyjä taksamuutoksia varaudutaan tekemään vuoden 2020 aikana, mahdollisesti hulevesimaksun käyttöönotto tullee vaikuttamaan jätevesimaksun suuruuteen

Loviisan Vesiliikelaitos koostuu kolmesta yksiköstä:

- 1 Hallinto**
- 2 Vesi**
- 3 Jätevesi**

Nämä toimintayksiköt on jaettu useampaan kustannuspaikkaan (projekti).

1 HALLINTO

TOIMINTA

- Johtokunta
- Hallintohenkilöstö

TAVOITTEET

Rakentaa edelleen toimivaa hallintoa ja hyvää imagoa Loviisan Vesiliikelaitokselle. Kehittää aktiivisesti toimintaa omalla toiminta-alueellaan ja tehdä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin alueen vesiosuuskuntien kanssa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan. Yhteistyötä kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kanssa pyritään parantamaan entisestään.

Johtokunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja yhtä monesta varajäsenestä. Hallintohenkilöstöön kuuluu vesiliikelaitoksen johtaja, taloussihteeri ja toimistos sihteeri.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Kuningattarenrannan messualueen vesihuollon suunnittelu ja toteuttaminen kaupungin suunnitelmien ja aikataulun mukaan.

Tärkeänä tavoitteena on vuotovesien määrän vähentäminen sekä vesi- että jätevesiverkostossa. Vanhojen verkostojen saneeraus edesauttaa vuotovesiongelmassa. Verkostoihin liittyneiden kiinteistöjen hulevesiviemäroinnin erottaminen jätevesiviemäreistä on ensiarvoista tavoitteeseen pääsemiseksi.

Hulevesisopimuksen mukaisen toiminnan ylläpitäminen Loviisan kaupungin kanssa ja siihen liittyvän toiminnan organisointi.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2020

Kuningattarenrannan vesihuollon suunnittelun aloittaminen.

Pernajan alueen siirtolinjahankkeen loppuun saattaminen tehtyjen päätösten mukaisesti. Vanhojen käytöstä poistettujen puhdistamojen purkutöiden suunnittelu ja toteutus.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	3 195				
Toimintamenot	-223 721	-284 990	-296 680	-296 680	-296 680
Poistot ja arvonalentumiset					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-220 526	-284 990	-296 680	-296 680	-296 680

2 VESI

TOIMINTA

Veden hankinta, käsittely, jakelu ja myynti Loviisan Vesiliikelaitoksen asiakkaille vuoden 2020 alussa hintaan 1,79 € / m³ + alv (24 %) sekä veden toimittaminen myös alueen vesi-
osuuskunnille sopimusten mukaan.

Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia taksakorjauksia, mikäli tilanne niin vaatii.

TAVOITTEET

Jakaa vettä, joka täyttää juomaveden laatuvaatimukset kaikille asiakkaille toiminta-alueella sekä osuuskunnille.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta, LVI-tarkastajasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi viemärlaitoksen lukuun.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Kuningattarenrannan messualueen vesihuoltolinjojen suunnittelu ja toteuttaminen vuoden 2023 asuntomessujen tarpeeseen.

Koskenkylän ja Liljendalin välinen siirtolinja toteutetaan sekä Pernajan alueen verkostojen yhteen liittäminen Loviisan keskusta-alueen kanssa saatetaan toiminnallisesti valmiiksi.

Vanhaa vesijohtoverkostoa saneerataan ja valmistaudutaan kaupungin mahdollisiin päätöksiin uusista asuin- ja teollisuusalueista.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2020

Kuningattarenrannan vesihuoltosuunnittelu.

Koskenkylän ja Liljendalin välinen siirtolinja valmistuu.

Loviisan Vesiliikelaitos toimittaa asiakkailleen vettä n. 950 000 m³, josta n. 580 000 m³ ostetaan Loviisanseudun Vesi Oy:ltä ja loput pumpataan omista vedenottamoista, joista viisi on jatkuvassa käytössä ja viisi varalla.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	1 718 796	1 810 050	1 769 550	1 769 550	1 769 550
Toimintamenot	-1 478 234	-1 022 311	-1 052 640	-1 052 640	-1 052 640
Toimintakate	240 561	347 739	200 710	200 710	200 710
Poistot ja arvonalentumiset	454 934	440 000	517 200	517 200	517 200

3 JÄTEVESI

TOIMINTA

Jäteveden vastaanotto asiakkailta ja käsittely Loviisan vesiliikelaitoksen ympäristölupien mukaisesti vuoden 2020 alussa hintaan 2,51 €/m³ + alv (24 %) liikelaitoksen taksan mukaan sekä myös jäteveden vastaanotto, siirtäminen ja käsittely alueen osuuskunnilta sopimusten mukaan. Lisäksi vastaanotetaan sakokaivolietettä Vårdön puhdistamolla. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia taksakorjauksia, jos tilanne niin vaatii.

Henkilöstö koostuu puhdistamonhoitajasta sekä käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta, jotka työskentelevät puoliksi vesilaitoksen lukuun.

TAVOITTEET

Loviisan Vesiliikelaitoksen jätevesitoiminnan tehtävänä on käsitellä kaupungin alueen jätevedet laitoksen puhdistamoissa ympäristölupien mukaisesti.

Myydään hulevesiverkoston ylläpito- ja käsittelypalvelua Loviisan kaupungille solmitun sopimuksen mukaisesti.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Kuningattarenrannan jätevesiverkoston toteuttaminen asuntomessujen tarpeeseen. Jätevesiverkoston saneeraus vuotovesien vähentämiseksi jatkuu koko suunnitelmakauden ajan. Vanhojen puhdistamoiden purkaminen sekä Pernajassa että Ruotsinpyhtäällä hoidetaan kuntoon.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2020

Kuningattarenrannan suunnittelu.

Koskenkylän ja Liljendalin välinen jäteveden siirtolinjavaraus valmistuu.

Loviisan Vesiliikelaitoksen puhdistamoille vastaanotetaan ja käsitellään jätevettä n.

1 800 000 m³, josta Vårdön puhdistamolla n. 1 730 000 m³ ja Liljendalissa n. 70 000 m³.

Arvio perustuu vuosien 2010 – 2018 toteumiin.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	2 060 371	2 080 950	2 240 450	2 240 450	2 240 450
Toimintamenot	-1 800 512	-1 319 001	-1 343 170	-1 293 170	-1 293 170
Toimintakate	259 859	141 949	288 180	288 180	288 180
Poistot ja arvonalentumiset	648 286	620 000	609 100	559 100	559 100

HULEVESI

Huleveden toimintavastuu on siirtynyt vuoden 2019 aikana kaupungin infrastruktuuri-keskukselle. Lainsäädännön vaatima huleveden eriytetty talousyksikkö on kaupungin puolella. Kaupunki laskuttaa kuntalaisilta hulevesimaksua, josta osa tilitetään vesiliikelaitokselle hulevesiverkoston ylläpitoa varten.

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille on tehty vuoden 2019 aikana sopimus, jossa sovitaan huleveden käsittelystä vesiliikelaitoksen toiminta-alueilla (kaupungin asema-kaava-alueet) ja siitä aiheutuvien kustannusten korvauksista. Sopimus perustuu hulevesisuunnitelmaan, jossa otetaan kantaa koko Loviisan kaupungin hulevedenkäsittelyyn sekä siitä aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Huleveden käsittely on sisällytetty jäteveden toimintayksikköön. Huleveden kustannukset tullaan kattamaan kaupungilta veloittavalla hulevesimaksulla, mikä tuo jäteveden toimintayksikölle kustannushelpotusta ja sitä kautta vähentää kustannuspainetta jätevesimaksujen osalta.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot yhteensä	3 742	3 891	3 995	3 995	3 995
Kulut yhteensä	-2 390	-2 626	-2 663	-2 663	-2 663
Henkilöstökulut	-816	-865	-865	-865	-865
Palvelujen ostot	-570	-770	-809	-809	-809
Aineet ja tarvikkeet	-919	-943	-925	-925	-925
Muut toimintakulut	-96	-48	-64	-64	-64
Liikelyljäämä (-alijäämä)	269	205	208	210	204
Rahoitustuotot ja -kulut	-31	-52	-57	-55	-57
Poistot	-1 113	-1 060	-1 129	-1 100	-1 080
Satunnaiset kulut	-5	-100	-100	-50	-50
Varausten purku	+20	+ 20	+20	+20	+20
Yli-/alijäämä	254	73	71	125	117

INVESTOINNIT VUOSINA 2020–2022

VESILAITOS	2020	2021	2022
Vanhojen johtojen saneeraus	300 000	300 000	300 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	10 000
Asuntoalueet	50 000	50 000	50 000
Teollisuusalueet	20 000	40 000	40 000
Kuningattarenranta	50 000	500 000	500 000
Runkolinjat Koskenkylä - Liljendal	200 000		
Yhteensä	630 000	900 000	900 000

Koskenkylä – Liljendal vesirunkolinja rakennetaan Pernajan alueen ja myös Loviisan keskusta-alueen talousveden toimitusvarmuuden parantamiseksi, hankkeeseen osallistuu myös Loviisanseudun Vesi Oy omalla panoksellaan.

Vanhojen valurautaputkistojen saneerausta jatketaan. Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen. Kuningattarenrannan asuntomessualueen vesihuoltoverkosto toteutetaan.

VIEMÄRILAITOS	2020	2021	2022
Vanhojen johtojen saneeraus	300 000	300 000	300 000
Tonttiliittymät	20 000	20 000	20 000
Asuntoalueet	50 000	20 000	20 000
Teollisuusalueet	50 000	20 000	20 000
Jätevedenpuhdistamot	50 000	50 000	50 000
Jätevedenpumppaamot	50 000	30 000	30 000
Runkolinja Koskenkylä - Liljendal	200 000		
Kuningattarenranta	50 000	500 000	500 000
Yhteensä	770 000	940 000	940 000

Koskenkylä – Liljendal vesirunkolinjan rinnalle rakennetaan jätevesilinja varaukseksi tulevaisuutta varten.

Vanhojen betoniputkistojen saneerausta jatketaan.

Kuningattarenrannan asuntomessualueen jätevesiverkosto toteutetaan.

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liikevaihto	3 742 080	3 891 550	3 995 250	3 995 250	3 995 250
Liiketoiminnan muut tuotot	40 281	450	5 450	5 500	5 600
Tuet ja avustukset kunnilta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-918 615	-943 200	-924 800	-934 000	-943 300
Palvelujen ostot	-570 419	-769 922	-809 310	-817 400	-825 500
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-654 072	-691 400	-693 400	-700 334	-707 337
Henkilöstösivukulut	-160 863	-174 080	-172 090	-173 766	-175 463
Poistot ja arvон alentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 112 552	-1 060 000	-1 129 300	-1 100 000	-1 080 000
Liiketoiminnan muut kulut	-95 708	-47 700	-63 700	-64 300	-64 900
Liikelylijäämä (-alijäämä)	269 471	204 698	208 100	210 950	204 350
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot (sisäiset)					
Muut rahoitustuotot	12 852	9 300	12 300	12 300	12 500
Kunnalle maksetut korkokulut	-10 500	-19 880	-12 100	-10 000	-12 000
Muille maksetut korkokulut	-10 271	-30 000	-20 000	-20 000	-20 000
Korvaus peruspääomasta	-14 668	-29 400	-29 400	-29 400	-29 400
Muut rahoituskulut	-8 508	-7 000	-8 100	-8 100	-8 100
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	238 376	127 718	150 800	155 750	147 350
Satunnaiset tuotot ja kulut			-100 000	-50 000	-50 000
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä		27 718	50 800	105 750	97 350
Poistoeron lisäys (-)tai vähennys(+)	20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	253 649	47 718	70 800	125 750	117 350

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA					
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä/-alijäämä	269 471	204 698	208 100	210 950	204 350
Poistot ja arvonalentumiset	1 112 552	1 060 000	1 129 300	1 100 000	1 080 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-31 095	-76 980	-57 300	-55 200	-57 000
Satunnaiset erät			-100 000	-50 000	-50 000
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 727 275	-1 600 000	-1 400 000	-1 840 000	-1 840 000
Rahoitusosuudet investointeihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-382 347	-412 282	-219 900	-634 250	-662 650
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-16 560				
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta					
Antolainauksen vähennykset muilta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 780 000	1 200 000	500 000	1 100 000	1 300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-300 000	-500 000	-375 000	-455 000	-575 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300 000				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	514 833				
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-317 632				
Vaikutus maksuvalmiuteen	979 294	287 718	-69 900	10 750	62 350